

UNIwersYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU
Wydział Nauk Historycznych

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

ul. Gagarina 11,

87-100 Toruń

Wydział Nauk Historycznych

ul. Bojarskiego 1

87-100 Toruń

Link do raportu: [Polska Komisja Akredytacyjna - Wydział Nauk Historycznych - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu](#)

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **historia**

1. Poziom/y studiów: **pierwszego i drugiego stopnia**
2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
historia 100% (nauki humanistyczne)

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nie dotyczy

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nie dotyczy

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

nauczyciel przedmiotu **historia i wiedza o społeczeństwie**.²

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Wydział prowadzący studia:	WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH
Kierunek, na którym są prowadzone studia:	HISTORIA
Poziom studiów	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	Poziom 6
Profil studiów:	OGÓLNOAKADEMICKI
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	licencjat
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:	Dyscyplina: historia (100%) Dyscyplina wiodąca:
Symbol	Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty uczenia się:
WIEDZA	
K_W01	posiada uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu historii
K_W02	opanował podstawową terminologię z zakresu historii i nauk pokrewnych
K_W03	ma uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii Polski w zakresie pięciu głównych epok historycznych
K_W04	zna wybrane zagadnienia historii powszechnej (w zakresie pięciu głównych epok historycznych) w ujęciu chronologicznym i tematycznym
K_W05	wykazuje znajomość historii porównawczej Europy; zna powiązania historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi
K_W06	zna i rozumie w stopniu elementarnym relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami oraz ich wpływ na świadomość i tożsamość ludzi i społeczeństw
K_W07	ma podstawową wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej historii
K_W08	zna terminologię, teorię oraz podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka oraz podstawowe metody upowszechniania wiedzy historycznej
K_W09	posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację wytworów cywilizacji przydatnych dla poznania epok historycznych
K_W10	zna różne źródła informacji; rozumie ich przydatność w badaniach historycznych
K_W11	ma elementarną wiedzę o miejscu historii wśród innych nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami, rozumie cele prowadzenia badań historycznych; rozumie i objaśnia znaczenie historii w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
K_W12	rozumie powiązania interdyscyplinarne historii z naukami pokrewnymi z innymi naukami humanistycznymi i społecznymi; dostrzega i rozumie znaczenie elementów innych dyscyplin naukowych w pracy historyka
K_W13	ma podstawową wiedzę na temat dorobku historiografii i rozróżnia jej główne nurty; zna na poziomie podstawowym główne obszary badań historycznych (takie jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, regionu, religii, cywilizacji, rodziny, codzienności, mentalności, mikrohistoria, antropologia historyczna, gender studies i inne), a zwłaszcza najnowsze osiągnięcia w tej dziedzinie
K_W14	wie, że badania i debata historyczna są procesem stałym, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów
K_W15	wie o istnieniu w historii i pokrewnych odmiennych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem kulturowym

K_W16	zna i rozumie podstawową terminologię z zakresu historii w przynajmniej jednym języku nowożytnym występującym w źródłach historycznych
K_W17	zna i rozumie podstawowe pojęcia w przynajmniej jednym języku starożytnym
K_W18	orientuje się w działalności i aktualnej ofercie współcześnie działających instytucji kultury, a zwłaszcza ośrodków upowszechniających i popularyzujących wiedzę historyczną
K_W19	posiada podstawową wiedzę o metodach upowszechniania wiedzy historycznej
K_W20	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
UMIEJĘTNOŚCI	
K_U01	zdobywa wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny pod kierunkiem opiekuna naukowego, przy zastosowaniu nowoczesnych technologii informacyjnych, technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji
K_U02	potrafi wskazać, uzasadnić i omówić wzajemne relacje różnych kierunków badań historycznych
K_U03	potrafi opanować i stosować pod kierunkiem opiekuna naukowego podstawowe umiejętności badawcze w zakresie historii
K_U04	potrafi posłużyć się w stopniu podstawowym teoriami i paradygmatami badawczymi w zakresie historii i nauk pokrewnych
K_U05	potrafi zdefiniować i zastosować w mowie i w piśmie podstawową terminologię w zakresie historii i nauk pokrewnych zarówno w pracy badawczej, jak i w popularyzacji wiedzy historycznej
K_U06	potrafi planować i prowadzić własne proste badania historyczne wykorzystując podstawowe metody badawcze i wybrane elementy warsztatu historyka
K_U07	prezentuje efekty swojej pracy indywidualnej lub zespołowej w przejrzystej, usystematyzowanej formie z zastosowaniem różnorodnych, nowoczesnych metod i technik, dostosowanych do odpowiedniej dziedziny historii; potrafi przygotować wypowiedzi ustne i prace pisemne w języku polskim z poprawnym zastosowaniem różnorodnych form pisarstwa historycznego
K_U08	potrafi realizować zadania badawcze i popularyzatorskie stosując metodę projektu
K_U09	potrafi formułować i uzasadniać własne opinie dotyczące ważnych zagadnień życia publicznego
K_U10	formułuje tezy i argumentuje z wykorzystaniem poglądów innych autorów prac historycznych
K_U11	komunikuje się ze specjalistami w zakresie historii w języku polskim i obcym z zastosowaniem terminologii właściwej dla historii i nauk pokrewnych
K_U12	tłumaczy i objaśnia proste teksty źródłowe w języku starożytnym i języku nowożytnym występującym w źródłach historycznych
K_U13	ma umiejętności językowe w zakresie przynajmniej jednego języka obcego zgodnie z wymogami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
K_U14	stosuje różnorodne metody upowszechniania wiedzy z zakresu historii
K_U15	ma świadomość zakresu swojej wiedzy historycznej i umiejętności warsztatowych i rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie historycznym, ogólnohumanistycznym, jak też kompetencji i społecznych
K_U16	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	ma świadomość wartości kultury historycznej, na którą składa się znajomość dziejów dyscypliny, świadectw, metod i korzeni historycznych kultury
K_K02	rozumie potrzebę umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy historycznej i kultury pamięci w środowisku lokalnym
K_K03	potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania

K_K04	uznaje i szanuje różnice punktów widzenia determinowane różnym podłożem kulturowym; wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech; jest zdolny do okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych
K_K05	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu historyka
K_K06	rozumie konieczność przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej
K_K07	docenia i szanuje, jak też jest gotów promować tradycje oraz dziedzictwo historyczne i kulturowe Polski, swojego regionu i Europy
K_K08	uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form
K_K09	podjmuje próby uczestnictwa w dyskusjach historycznych i przekazywania informacji osobom zainteresowanym historią spoza grona fachowców
K_K10	docenia rolę nauk historycznych i pokrewnych dla kształtowania więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym

Wydział prowadzący studia:	WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH
Kierunek, na którym są prowadzone studia:	HISTORIA
Poziom studiów	STUDIA DRUGIEGO STOPNIA
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	poziom 7
Profil studiów:	OGÓLNOAKADEMICKI
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	MAGISTER
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:	Dyscyplina: historia (100%) Dyscyplina wiodąca: historia
Symbol	Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty uczenia się:
WIEDZA	
K_W01	posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu historii prowadzącą do specjalizacji w wybranych obszarach badań historycznych
K_W02	opanował na poziomie rozszerzonym terminologię z zakresu historii i nauk pokrewnych, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych
K_W03	ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii Polski związana ze specjalizacją badawczą
K_W04	zna zagadnienia historii powszechnej na poziomie zaawansowanym w zakresie przynajmniej jednej epoki historycznej związanej ze specjalizacją badawczą
K_W05	wykazuje pogłębioną znajomość historii porównawczej Europy; rozumie powiązania historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi
K_W06	zna i rozumie relacje i zależności pomiędzy przeszłością a teraźniejszością oraz ich wpływ na świadomość i tożsamość współczesnych ludzi i społeczeństw
K_W07	ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej historii
K_W08	zna terminologię, teorię oraz różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla badań nad wybraną epoką historyczną
K_W09	posiada pogłębioną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie krytyki, analizy i interpretacji różnorodnych wytworów cywilizacji w badaniach historycznych
K_W10	ma pogłębioną wiedzę o źródłach informacji; rozumie ich przydatność w badaniach historycznych
K_W11	ma uporządkowaną, pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o miejscu historii wśród innych nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami, rozumie cele prowadzenia badań historycznych; rozumie i objaśnia pozycję i znaczenie historii w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
K_W12	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o powiązaniach interdyscyplinarnych historii z naukami pokrewnymi i innymi naukami humanistycznymi i społecznymi pozwalającą mu na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin
K_W13	ma szczegółową wiedzę z zakresu historii historiografii, zna na poziomie rozszerzonym jej główne nurty; ma pogłębioną wiedzę o głównych kierunkach badań historycznych, takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, regionu, religii, cywilizacji, rodziny, codzienności, mentalności, mikrohistoria, antropologia historyczna, gender studies i inne
K_W14	wie, że badania i debata historyczna są procesem stałym, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów
K_W15	rozumie wpływ podłoża kulturowego na różne stanowiska reprezentowane w historii i naukach pokrewnych

K_W16	zna metody i sposoby tłumaczenia tekstów dotyczących zagadnień historycznych przynajmniej z jednego języka nowożytnego i tekstów źródłowych w przynajmniej jednym języku występujących w źródłach historycznych
K_W17	zna metody i sposoby tłumaczenia tekstów źródłowych w przynajmniej jednym języku starożytnym
K_W18	orientuje się w działalności i aktualnej ofercie współczesnych instytucji kultury, a zwłaszcza ośrodków upowszechniających i popularyzujących wiedzę historyczną
K_W19	posiada pogłębioną wiedzę o metodach upowszechniania wiedzy historycznej
K_W20	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczności zarządzania zasobami własności intelektualnej
UMIEJĘTNOŚCI	
K_U01	samodzielnie zdobywa i pogłębia wiedzę oraz doskonali umiejętności badawcze w sposób uporządkowany i systematyczny, wykorzystując nowoczesne technologie informacyjne, techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji
K_U02	potrafi scharakteryzować i ocenić wzajemne relacje różnych kierunków badań historycznych
K_U03	posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej z wiedzą z zakresu innych dyscyplin humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych
K_U04	stosuje metody i techniki badań w zakresie wybranej dziedziny historii
K_U05	posługuje się teoriami i paradygmatami badawczymi dla opracowania zagadnień i projektów z wybranej dziedziny historii
K_U06	stosuje świadomie w mowie i w piśmie terminologię właściwą dla historii i nauk pokrewnych, zarówno w pracy badawczej, jak i w popularyzacji wiedzy historycznej
K_U07	dobiera świadomie metody i narzędzia badawcze właściwe dla wybranej dziedziny historii, pozwalające na rozwiązywanie różnorodnych zadań i problemów; analizuje, interpretuje i wykorzystuje dla potrzeb własnych badań teksty historiograficzne, teksty źródłowe oraz inne nośniki pamięci
K_U08	analizuje, interpretuje i prezentuje zebrane informacje w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie; stosuje różnorodne, nowoczesne metody i techniki prezentacji wyników badań
K_U09	potrafi kierować pracą zespołu lub wykonywać zadania badawcze we współpracy z innymi członkami zespołu, w tym również reprezentującymi inne dyscypliny wiedzy
K_U10	wykorzystując zdobyte kompetencje i doświadczenia badawcze formułuje w sposób krytyczny i uzasadnia własne opinie dotyczące ważnych zagadnień życia publicznego
K_U11	argumentuje i uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji naukowej, wykorzystując wiedzę i własne doświadczenia badawcze, jak też poglądy reprezentantów różnych nurtów historiograficznych
K_U12	potrafi przygotować wypowiedzi ustne i prace pisemne w języku polskim i języku obcym z poprawnym zastosowaniem różnorodnych form pisarstwa historycznego
K_U13	komunikuje się ze specjalistami w zakresie historii i nauk pokrewnych oraz z niespecjalistami w języku polskim i obcym z zastosowaniem terminologii właściwej dla nauk historycznych i pokrewnych
K_U14	tłumaczy, objaśnia i wykorzystuje w badaniach teksty źródłowe w języku starożytnym i języku nowożytnym występującym w źródłach historycznych
K_U15	stosuje różnorodne metody upowszechniania wiedzy historycznej
K_U16	posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań
K_U17	ma umiejętności językowe w zakresie przynajmniej jednego języka obcego zgodnie z wymogami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
K_U18	ma świadomość zakresu swojej wiedzy historycznej i umiejętności warsztatowych i rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie historycznym, ogólnohumanistycznym, jak też kompetencji społecznych; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób
K_U19	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role

KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	ma świadomość wartości kultury historycznej, na którą składa się znajomość dziejów, źródeł historycznych, metod badawczych i korzeni historycznych kultury
K_K02	umiejętnie i aktywnie propaguje wiedzę historyczną i kulturę pamięci w różnych środowiskach
K_K03	potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania
K_K04	uznaje i szanuje odmienne od własnych teorie i poglądy oraz prowadzi polemikę z nimi w sposób etyczny i kulturalny; wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech; jest zdolny do okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych
K_K05	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu historyka
K_K06	dostrzega i formułuje problemy etyczne związane z pracą historyką i popularyzacją wiedzy historycznej
K_K07	docenia i szanuje, jak też aktywnie uczestniczy w promowaniu tradycji oraz dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, swojego regionu i Europy
K_K08	rozwija swoje zainteresowania fachowe, społeczne i kulturalne
K_K09	aktywnie uczestniczy w dyskusjach historycznych i aktualnych debatach oraz w przekazywaniu informacji o nich osobom zainteresowanym historią spoza grona fachowców
K_K10	docenia rolę nauk historycznych i pokrewnych dla kształtowania tożsamości na poziomie lokalnym, regionalnym i narodowym
K_K11	dąży do obiektywizmu w podejściu do przekazu historycznego, wykazuje odpowiedzialność i odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Marlena Jabłońska	dr hab./profesor/Prodzikan ds. Kształcenia i Spraw Studenckich
Robert Degen	dr hab./profesor/ Zastępca Dyrektora IHiA UMK
Maciej Krotofil	dr hab./profesor/ Zastępca Dyrektora IHiA UMK
Dorota Michaluk	prof. dr hab./ profesor
Marcin Hlebionek	dr hab./profesor
Krzysztof Kania	dr hab./profesor
Tomasz Krzemiński	dr hab./profesor
Adam Kucharski	dr hab./profesor
Agnieszka Wieczorek	dr hab./profesor
Agnieszka Zielińska	dr hab./profesor
Wioletta Zielecka- Mikołajczyk	dr hab./profesor/ Przewodnicząca Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia
Hadrian Ciechanowski	dr hab./adiunkt
Alicja Bartnicka	dr/adiunkt
Piotr Kołodziejczak	dr/adiunkt
Marcin Sumowski	dr/adiunkt
Magda Wiśniewska-Drewniak	dr/adiunkt
Ilona Zaleska	dr/adiunkt
Krzystian Chyrkowski	mgr/ specjalista
Małgorzata Lewandowska	mgr/specjalista

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu został utworzony w 1945 r. staraniem przybyłych po wojnie pracowników Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie oraz Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. W 2004 roku do UMK została włączona Akademia Medyczna im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, obecnie Collegium Medicum UMK.

Uniwersytet tworzy 16 wydziałów: 13 w kampusie toruńskim oraz 3 wydziały tworzące Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy. Uczelnia prowadzi kształcenie na prawie 120 kierunkach studiów wyższych, oferując szeroki zakres studiów i prowadzenia badań naukowych, w którym mieszczą się nauki medyczne i nauki o zdrowiu, humanistyczne, społeczne, ścisłe i przyrodnicze, weterynaryjne, inżynierijno – techniczne, teologiczne oraz sztuki.

W Uniwersytecie studiuje prawie 18 tysięcy studentów, w tym ponad 1100 obcokrajowców z 57 krajów. Uczelnia zatrudnia prawie 4,5 tysiąca pracowników, w tym ponad 2400 nauczycieli akademickich.

UMK prowadzi 5 szkół doktorskich, oferuje również kształcenie na kilkudziesięciu studiach podyplomowych i innych formach kształcenia.

W 2019 roku UMK uzyskał status uczelni badawczej i, jako jedna z dziesięciu uczelni w Polsce, bierze udział w programie „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza”. Celem programu jest podniesienie międzynarodowego znaczenia działalności uczelni poprzez podniesienie poziomu jakości działalności naukowej i jakości kształcenia.

UMK należy również do konsorcjum YUFE, czyli Young Universities for the Future of Europe, przeznaczonego do budowy i testowania modelu Uniwersytetu Europejskiego - otwartego, nieelitarnego i integrującego różne środowiska, a także promującego innowacyjność, interdyscyplinarność oraz najwyższą jakość w badaniach i edukacji.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Ad 1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni

Program studiów na kierunku historia w IHiA nawiązuje do kilkudziesięciu lat tradycji ośrodka naukowego. Kształcenie na tym kierunku rozpoczęło się jesienią 1945 r., a realizowany obecnie program studiów historycznych został wypracowany z uwzględnieniem wieloletnich doświadczeń. Instytut oferuje studia historyczne pierwszego i drugiego stopnia. Program kształcenia historii w IHiA ma silny związek z misją Uczelni oraz „[Strategią Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu 2021–2026](#)”, szczególnie z celem operacyjnym II, którego realizacja ma: „Zapewnić kształcenie przygotowujące do funkcjonowania i podejmowania inicjatyw w dynamicznie zmieniającym się świecie, poprzez indywidualizację ścieżek rozwoju, wykorzystywanie nowoczesnych technologii i doświadczeń międzynarodowych oraz dopasowaną ofertę uzupełniających form kształcenia”. Dążenie do osiągnięcia wskazanych celów widoczne jest w działaniach podejmowanych w obszarze kształcenia studentów w IHiA. Służy temu uruchamianie specjalności, których realizacja pozwala osobom studiującym na zdobycie wiedzy i umiejętności dostosowanych do współczesnego rynku pracy, wzmacnianie kompetencji społecznych studentów i ich przygotowanie do udziału w życiu publicznym i zawodowym poprzez rozwijanie umiejętności pracy zespołowej, prowadzenia rzeczowej dyskusji, formułowania merytorycznych argumentów, wypowiedzania racji z zachowaniem szacunku dla innych oraz uwrażliwianie młodych ludzi na konieczność przestrzegania norm etycznych w pracy naukowej oraz w życiu społecznym.

Osiągnięciu zakładanych celów ma służyć tworzenie oferty zajęć w językach obcych, co jest niezbędne dla zwiększenia liczby studentów z zagranicy. Istotnym działaniem mającym pozwolić na uwzględnienie w ofercie edukacyjnej potrzeb rynku pracy jest monitorowanie programu studiów na specjalności nauczycielskiej w zakresie historii i utrzymywanie jego zgodności z aktualnymi wymogami resortu edukacji. Działania te umożliwiają uczestnikom studiów zdobywanie uprawnień zawodowych zgodnych z obowiązującym prawem. Pracownicy IHiA często włączają się w proces tworzenia oferty edukacyjnej ogólnouczelnianej oraz ogólnowydziałowej, przyczyniając się w ten sposób do zwiększenia interdyscyplinarności studiów. Także w ofercie dydaktycznej IHiA, na kierunku historia, przewidziano zajęcia do wyboru z puli ogólnouniwersyteckiej czy ogólnowydziałowej, co stwarza możliwości dopasowanie części zajęć do indywidualnych zainteresowań studenta. Rozwijaniu zainteresowań, zwiększeniu szans na rynku pracy oraz interdyscyplinarności kształcenia służą również [bloki kompetencyjne](#), które jako krótkie formy kształcenia adresowane są także do studentów historii.

Ad 2. Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową

Oferta dydaktyczna IHiA zawsze była ściśle powiązana z prowadzoną w Instytucie działalnością naukową. IHiA dysponuje wysoko kwalifikowaną kadrą naukowo-dydaktyczną osiągającą znakomite wyniki na polu działalności badawczej. O ścisłym związku dydaktyki z nauką może świadczyć fakt, że ogromna większość nauczycieli akademickich pracujących w IHiA (62 osoby) zatrudniona jest na stanowiskach naukowo-dydaktycznych. Wyniki najnowszych badań prowadzonych przez pracowników Instytutu są przekazywane osobom studiującym podczas zajęć ogólnokierunkowych i specjalnościowych, ponieważ zainteresowania badawcze kadry mają wpływ zarówno na listę, jak i na kształt oferowanych na historii specjalności. Obecnie na studiach I stopnia jest to 8 specjalności:

- „Dziedzictwo kulturowe Europy”,
- „Historia w mediach i administracji”,
- „Historia regionalna”,
- „Geopolityka i historia”,
- „Historia i kultura Ukrainy”,

- „Humanistyka cyfrowa”,
- „Specjalność skandynawsko-bałtycka” oraz wspomniana już
- „Specjalność nauczycielska w zakresie nauczania historii”.

Na studiach II stopnia, IHiA oferuje studentom 6 specjalności:

- „Historia stosowana – krajoznawstwo i turystyka historyczna”,
- „Historia stosowana – edytorstwo historyczne”,
- „Studia polsko-niemieckie”,
- „Historia wojskowa”,
- „Specjalność skandynawsko-bałtycka” oraz
- możliwość kontynuacji specjalności nauczycielskiej.

Specjalności te uruchamiane są w zależności od potrzeb i zainteresowań osób studiujących. Każda osoba zobowiązana jest wybrać jedną specjalność, ale w uzasadnionych przypadkach Prodziekan ds. Kształcenia i Spraw Studenckich, na wniosek studenta, udziela zgody na studiowanie dwóch specjalności. Warto wspomnieć, że aktywność naukowa i dydaktyczna kadry IHiA zaowocowała wyewoluowaniem, tradycyjnie silnych w ośrodku toruńskim specjalności historycznych: archiwistyki, historii wojskowej i dziejów obszaru morza bałtyckiego w osobne obecnie, prowadzone przez IHiA kierunki studiów: archiwistyka i zarządzanie dokumentacją, wojskoznawstwo oraz studia skandynawsko-bałtyckie.

Potwierdzeniem wysokiej pozycji naukowej nauczycieli akademickich zatrudnionych w IHiA jest ich znaczący dorobek i liczne pozyskiwane granty badawcze (por. Kryterium 4.). Pozycję tę pośrednio potwierdza także posiadana obecnie przez Dyscyplinę Historia UMK kategoria A.

Ad 3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy

Bardzo ważnym działaniem podejmowanym przez władze IHiA jest współpraca ze środowiskiem zewnętrznym, mająca na celu wzbogacenie i uatrakcyjnienie programów studiów, a także dostosowanie oferty dydaktycznej do zmieniających się potrzeb rynku pracy. Działania takie polegają na cyklicznych, regularnych spotkaniach z przedstawicielami instytucji administracji państwowej i samorządowej, instytucji kultury (w tym archiwów i muzeów) oraz przedstawicielami szkół, którzy zapraszani są do Rady Interesariuszy Zewnętrznych IHiA. Konsultowanie oferty dydaktycznej z interesariuszami jest stałą formą współpracy Instytutu z otoczeniem zewnętrznym. Program studiów w zakresie historii oferowanych przez IHiA jest także wynikiem współpracy z interesariuszami wewnętrznymi. Konstrukcja i modyfikacje programu są często rezultatem konsultacji ze studentami, zarówno funkcjonującymi w postaci reprezentantów (np. samorząd, członkowie Rady Dziekańskiej i Rady Dyscypliny Historia), jak również zrzeszonymi w kołach naukowych. Władze IHiA starają się konsultować ofertę kształcenia ze studentami poprzez co semestralną ocenę zajęć dydaktycznych w postaci anonimowych ankiet dostępnych w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów. Wpływ na koncepcję kształcenia, plan i program studiów mają również, w określonym, zakresie wyniki badania absolwentów. Niestety, stosunkowo niski odsetek wypełnianych przez studentów ankiet nie pozwala na pełne wykorzystanie tego narzędzia.

Ad 4. Sylwetka absolwenta, przewidywanych miejsc zatrudnienia absolwentów

Absolwenci studiów historycznych prowadzonych w IHiA znają nie tylko historię Polski i świata, ale także zdobywają wiedzę z wielu pokrewnych dziedzin. Potrafią interpretować mechanizmy społeczne, polityczne i gospodarcze kształtujące dzieje poszczególnych narodów i państw. Osoby kończące studia historyczne w IHiA znajdują zatrudnienie w:

- szkolnictwie z uprawnieniami do nauczania historii oraz wiedzy o społeczeństwie,
- w placówkach naukowych zajmujących się różnymi aspektami badania dziejów,
- w państwowych, samorządowych i społecznych instytucjach kulturalnych,
- w redakcjach czasopism społeczno-politycznych i historycznych,
- w instytucjach i firmach specjalizujących się w obsłudze ruchu turystycznego,

często podejmują inicjatywę i zakładają własne firmy związane z ruchem turystycznym czy z popularyzacją historii.

Ad 5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia

W IHiA zawsze dużą wagę przywiązywano do kształcenia warsztatowego studentów, czyli podstawowego przygotowania do pracy naukowej. Ma to swoje odzwierciedlenie w programie studiów w takich przedmiotach jak: „Vademecum badań historycznych”, „Nauki pomocnicze historii”, „Wprowadzenie do historii”, „Technologia informacyjna” czy „Proseminarium” (studia I stopnia) oraz „Warsztat naukowy historyka” czy „Translatorium z języka łacińskiego lub nowożytnego” (studia II stopnia). Studenci zachęceni są do doskonalenia umiejętności warsztatowych poprzez tworzenie tekstów naukowych (zwłaszcza na proseminariach).

Ad 6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się

Efekty uczenia się dla kierunku historia uwzględniają wytyczne Polskiej Ramy Kwalifikacji, odzwierciedlają charakter kierunku i nabywane na nim kompetencje w wymiarze wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Są spójne z efektami uczenia się dla obszaru kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do których kierunek został przyporządkowany. Efekty programowe (dla studiów I i II stopnia) zostały sporządzone z przyporządkowaniem do grup przedmiotów, zaś efekty przedmiotowe stanowią uszczegółowienie efektów kierunkowych. Tabele z kierunkowymi efektami uczenia się zostały określone w Uchwale Nr 5 Senatu UMK z dnia 5 lutego 2019 r. (studia I stopnia) i Uchwale Nr 33 Senatu UMK z dnia 22 czerwca 2021 r. (studia II stopnia) i mimo późniejszych korekt programowych pozostają niezmienione. Dobrze widoczna jest gradacja efektów i przyrost wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych pomiędzy I a II stopniem studiów. Przykłady:

K_W19

6 PRK: posiada podstawową wiedzę o metodach upowszechniania wiedzy historycznej

7 PRK: posiada pogłębioną wiedzę o metodach upowszechniania wiedzy historycznej

K_U01

6 PRK: zdobywa wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny pod kierunkiem opiekuna naukowego, przy zastosowaniu nowoczesnych technologii informacyjnych, technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji

7 PRK: samodzielnie zdobywa i pogłębia wiedzę oraz doskonali umiejętności badawcze w sposób uporządkowany i systematyczny, wykorzystując nowoczesne technologie informacyjne, techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji

K_K09

6 PRK: podejmuje próby uczestnictwa w dyskusjach historycznych i przekazywania informacji osobom zainteresowanym historią spoza grona fachowców

7 PRK: aktywnie uczestniczy w dyskusjach historycznych i aktualnych debatach oraz w przekazywaniu informacji o nich osobom zainteresowanym historią spoza grona fachowców

Znajdujące się w programie kierunku efekty uczenia się są również zgodne z wymogami zapisanymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (z późn. zmianami). Obowiązujące w latach 2020–2025 matryce efektów uczenia się dla studiów I i II stopnia w zakresie historii zostały zamieszczone na początku niniejszego raportu.

Absolwenci studiów I stopnia na kierunku historia mają możliwość osiągnięcia zakładanej wiedzy, zgodnie z przyjętymi efektami uczenia się. Posiadają adekwatnie do wiedzy określone umiejętności i kompetencje społeczne, umożliwiające podejmowanie zatrudnienia lub podjęcie studiów na innych kierunkach. Absolwenci studiów drugiego stopnia mają pogłębioną wiedzę, kompetencje i umiejętności w zakresie niemal wszystkich efektów uczenia się obowiązujących na studiach pierwszego stopnia.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Ad 1. Kluczowe treści kształcenia

Treści zawarte w programie studiów na kierunku historia są zgodne z efektami uczenia się w zakresie dyscypliny historia a zarazem w dużym stopniu związane z głównymi nurtami badawczymi prowadzonymi w IHiA. Ponadto uwzględniają aktualny stan wiedzy historycznej i to bynajmniej nie tylko w odniesieniu do historii najnowszej. Zatrudniona w Instytucie kadra badawczo-dydaktyczna odznacza się wysokimi kwalifikacjami, prowadząc prace naukowo-badawcze o wielokierunkowym profilu obejmującym: historię starożytną świata śródziemnomorskiego (Grecja, Rzym) oraz dzieje Bizancjum, historię średniowiecza, w tym zwłaszcza historię miast, historię Kościoła zachodniego (w tym duchowieństwa) oraz historię zakonu niemieckiego w Prusach i w Inflantach, historię szeroko pojętej kultury nowożytnej, w tym zwłaszcza historię żywienia i kultury kulinarnej, historię XIX i XX stulecia, w tym historię polskiej emigracji politycznej w XIX–XX w., historię dyplomacji XX w., a w ostatnich latach również badania nad Holocaustem oraz stosunkami polsko-ukraińskimi. Wynikiem tych prac są publikacje naukowe powiązane z treściami kształcenia na kierunku historia (por. Kryterium 4. oraz załączniki 2.1., 2.2.). Wymienione kierunki badawcze naukowców zatrudnionych w Instytucie przekładają się na rodzaj i jakość działalności dydaktycznej, zaś podejmowane w ramach seminariów dyplomowych tematy prac licencjackich i magisterskich pozostają zgodne z kwalifikacjami i zainteresowaniami naukowymi prowadzących je pracowników. Jednocześnie treści kształcenia powiązane są ściśle z zakładanymi efektami uczenia się w zakresie dyscypliny historia w przestrzeni wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (por. załączniki 2.1., 2.2. oraz [SYLABUSY ZAJĘĆ](#) dostępne on.line).

Kształcenie językowe prowadzone jest na studiach I stopnia w ramach lektoratów z nowożytnych języków obcych odbywających się od III do IV semestru (łącznie 120 godzin). Podczas tych zajęć studenci nabywają umiejętności językowe, pozwalające na korzystanie z literatury obcojęzycznej, oczekiwanej w przypadku niektórych zajęć, a także swobodnego porozumiewania się podczas różnego rodzaju konferencji, wykładów okolicznościowych oraz innych spotkań naukowych. Na studiach II stopnia lektorat z języka nowożytnego student podejmuje na II semestrze w wymiarze 30 godzin. Na studiach I stopnia kształcenie językowe uzupełnia kurs języka łacińskiego obejmujący lektorat trwający od I do IV semestru (łącznie 120 godzin), przy czym w trakcie ostatniego czwartego semestru student wybiera między łaciną klasyczną a średniowieczną. Na studiach II stopnia charakter uzupełniający do kształcenia językowego ma także „Translatorium z języka łacińskiego lub nowożytnego” (angielski, niemiecki) odbywające się na I i II semestrze II stopnia studiów w wymiarze łącznie 60 godzin (por. załączniki 2.3. i 2.4.).

Ad 2. Metody kształcenia i ich cech wyróżniające

Formy zajęć dydaktycznych na kierunku historia, ich organizacja, liczebność grup zajęciowych, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają osobom studiującym osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy historycznej, umiejętności prowadzenia badań w tej dyscyplinie oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej bądź wykonywania zawodu nauczyciela historii w szkole podstawowej i średniej. Liczebność grup studenckich dla poszczególnych rodzajów zajęć dydaktycznych określa Zarządzenie Nr 16 Rektora UMK z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie zasad prowadzenia i rozliczania zajęć dydaktycznych realizowanych przez nauczycieli akademickich na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 2.5.; z późn. zmianami). Zgodnie z tymi zasadami, liczebność grup na zajęciach laboratoryjnych wynosi od 8 do maksymalnie 15 studentów, seminaria dyplomowe i magisterskie są prowadzone w grupach liczących od 2 do 10 studentów, zajęcia terenowe – w grupach od 8 do 16 studentów, a ćwiczenia i lektoraty w grupach liczących od 20 do 30 studentów. Jednak od mniej więcej dekady, ze względu na mniejszą liczbę studentów kształcących się na kierunku historia, rzeczywiste grupy zajęciowe liczą nierzadko mniej osób niż przewiduje to w/w zarządzenie. W uzasadnionych przypadkach, w oparciu o § 6, Dziekan WNH ma prawo do dostosowania liczebności grup do aktualnych okoliczności. W szczególności odnosi się to do zajęć specjalizacyjnych, wybieranych przez studenta, na które zgłasza się mniejsza liczba chętnych niż wskazują to przepisy. Umożliwia to studentom wybór ścieżki kształcenia, zgodnej ze swoimi zainteresowaniami. Dobór grup i ich liczebność pozwalają zatem na realizację treści programowych przez prowadzącego zajęcia oraz osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się.

Pod względem metod kształcenia oraz zakładanych efektów uczenia się zajęcia prowadzone na kierunku historia, na obu stopniach studiów, można zasadniczo podzielić na trzy główne rodzaje. Do pierwszego należą wykłady, podczas których prowadzący przekazuje słuchaczom wiedzę, w tym nierzadko także wyniki własnych badań, na określony w tytule zajęć temat. Wykłady na I stopniu studiów (w tym w ramach specjalności) służą zdobywaniu podstawowej wiedzy historycznej, tj. w zakresie historii starożytnej, historii średniowiecza, nauk pomocniczych historii, dziedzictwa kulturowego Europy, historii nowożytnej, historii XIX oraz historii XX w. Studentom wybierającym „Specjalność nauczycielską w zakresie nauczania historii” przekazywana jest w tej formule zajęciowej podstawowa wiedza z zakresu psychologii, dydaktyki oraz pedagogiki. Wykłady tego rodzaju mają zasadniczo charakter wprowadzeniowy. Na II stopniu zajęcia wykładowe dotyczą zagadnień metodologicznych, jak również służą prezentacji podstawowych zagadnień szczegółowych odnoszących się do konkretnych specjalizacji wybieranych przez studentów. Grupę zajęć wykładowych uzupełniają wykłady ogólnowidziałowe i ogólnouniwersyteckie, z reguły o charakterze monograficznym, przy czym są to zajęcia do wyboru. Stosowane w odniesieniu do tego typu zajęć podające metody kształcenia to przede wszystkim wykłady informacyjne (konwencjonalne) z prezentacjami multimedialnymi. Niekiedy – w przypadku zdarzających się mniej licznych grup – są to wykłady konwersatoryjne, gdzie przewiduje się aktywny udział osób studiujących, w tym i ewentualną dyskusję.

Najliczniejszy typ zajęć pod względem liczby godzin stanowią te o charakterze ćwiczeniowo-laboratoryjnym. Są one prowadzone w kilku bądź kilkunastoosobowych grupach, ukierunkowane na zdobywanie nie tylko wiedzy, ale także umiejętności niezbędnych do prowadzenia badań historycznych (zarówno w sferze źródłoznawczej, jak i metodycznej), na doskonalenie umiejętności krytyki źródeł i krytycznego korzystania z literatury oraz na budowaniu świadomości znaczenia kultury historycznej w przestrzeni społecznej. W trakcie zajęć ćwiczeniowo-laboratoryjnych studenci nabywają i rozwijają kompetencje społeczne, zwłaszcza w zakresie świadomości wartości kultury historycznej, samodzielności myśli, szacunku dla poglądów innych, rozumienia odmienności kulturowych, wartości i postaw ludzkich w różnych okresach i kontekstach historycznych oraz nawiązywania komunikacji międzyludzkiej. Na te ostatnie aspekty kształcenia zwracana jest w ostatnich latach szczególna uwaga, a to ze względu na zarysowujące się wśród młodych ludzi tendencje wzrostu skrajnych postaw

społecznych, w tym postaw wykluczających oraz populistycznych, jak również z uwagi na zauważalny w latach 2020–2022 wyraźny regres w procesach socjalizacyjnych realizowanych poprzez bezpośrednie interakcje społeczne. Zjawisko to stanowi pokłosie pandemii COVID-19 oraz wprowadzonych wówczas ograniczeń życia społecznego. Realizacji tych wszystkich wcześniej wskazanych efektów służą zarówno metody podające (pogadanka, opis), jak i metody poszukujące (klasyczna metoda problemowa, ćwiczeniowa, giełda pomysłów, laboratoryjna, obserwacji, projektu, referatu, studium przypadku), oraz eksponujące (pokaz, wystawa).

Trzeci rodzaj to zajęcia seminaryjne, kształtujące umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy, tj. wyszukiwania, analizowania i użytkowania informacji, przeprowadzania krytycznych analiz, merytorycznego argumentowania, samodzielnej pracy nad problemem badawczym pod kierunkiem opiekuna naukowego, a także rozwijające kompetencje społeczne, ukierunkowane między innymi na samodzielność w myśleniu oraz kształtowanie świadomości roli nauk historycznych we współczesnym społeczeństwie. W odniesieniu do opisanego typu zajęć stosowane są przede wszystkim poszukujące metody kształcenia (seminaryjna, klasyczna metoda problemowa, referatu, giełda pomysłów, studium przypadku, obserwacji, okrągłego stołu, projektu). Trzeba zauważyć, że seminaria dyplomowe na kierunku historia, prowadzone wyłącznie przez samodzielnych pracowników naukowych, obejmują szerokie spektrum chronologiczne i tematyczne, a w rezultacie umożliwiają osobom studiującym realizowanie różnorodnych ścieżek kształcenia. Sprzyja temu także niewielka liczebność grup seminaryjnych (zazwyczaj 1–5 osób), które tym samym mają zindywidualizowany charakter, nastawione są na konkretnego studenta i jego zainteresowania.

Odrębnym typem zajęć są zajęcia terenowe odbywane przez studentów I stopnia w wymiarze 30 godzin, pozwalające na ukazanie im na przykładzie lokalnego krajobrazu historyczno-kulturowego zakorzenienia historii w konkretnej, realnej przestrzeni, jak również na uwydatnienie znaczenia historii i dziedzictwa kulturowego w funkcjonowaniu współczesnego społeczeństwa. Miasto Toruń i okolice stwarzają doskonałe ramy do realizacji takich zajęć.

Oprócz uczestniczenia w zajęciach wymaganych w programie studiów, studenci historii mają możliwość konsultacji z pracownikami IHiA, zarówno podczas obowiązkowych dyżurów (w tygodniowym wymiarze 2 godzin), jak i poza nimi za pośrednictwem uczelnianej poczty elektronicznej oraz aplikacji internetowych do komunikacji zdalnej (Microsoft Teams).

Jak już to zostało przedstawione wcześniej, kształcenie w zakresie języka obcego nowożytnego ujęte jest w programie studiów I oraz II stopnia. W przypadku języków nowożytnych odbywa się ono w Uniwersyteckim Centrum Języków Obcych, natomiast lektorat języka łacińskiego prowadzą pracownicy IHiA. Studenci wybierają lektorat z jednego języka nowożytnego, który znają w zaawansowanym stopniu, pozwalającym zarówno na czytanie, jak i konwersację, zaś w trakcie dalszej nauki pogłębiają znajomość wybranego języka do poziomu umożliwiającego recepcję literatury naukowej, jak również komunikatywne posługiwanie się słownictwem specjalistycznym.

Ad 3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Możliwości kształcenia na odległość na kierunku historia są zgodne z zasadami wypracowanymi na UMK w okresie ograniczeń związanych z pandemią COVID-19 w latach 2020–2021. Obecnie kwestię tę reguluje Zarządzenie nr 164 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 sierpnia 2023 r. z późniejszymi zmianami (załącznik 2.6.). Wszelkie informacje dotyczące kształcenia na odległość, w tym procedury, narzędzia, przykładowe kursy oraz zaproszenia na szkolenia publikowane są na specjalnej stronie internetowej: elearning.umk.pl.

Od czasu zakończenia obostrzeń związanych z pandemią COVID-19 (rok akad. 2022/2023) liczba zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość została adekwatnie do potrzeb ograniczona, aczkolwiek utrzymana została taka możliwość, przy uwzględnieniu bogatych doświadczeń organizacyjnych i dydaktycznych z okresu pandemicznego. Wprowadzone zostały natomiast

ograniczenia liczby punktów ECTS możliwych do uzyskania w ramach zajęć zdalnych do 30% ogólnej liczby punktów określonych łącznie w programie kształcenia. Zgody na prowadzenia zajęć zdalnych udziela dziekan na wniosek składany do 15 VI w przypadku semestru zimowego następnego roku akademickiego, w którym dane zajęcia zdalne są planowane, bądź do 10 XII w przypadku zaplanowania ich na semestr letni danego roku (Zarządzenie nr 204 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 30 października 2024 r., załącznik 2.7). W ostatnich latach (2023/2024, 2024/2025 i 2025/2026) w formie zdalnej prowadzone są najczęściej pojedyncze zajęcia, które prowadzący odrabiają w innych terminach w związku z wyjazdami służbowymi (np. na konferencje naukowe, posiedzenia komisji i innych gremiów, których są członkami etc.).

Ad 4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów

Zajęcia na kierunku historia prowadzone są w zróżnicowanych liczebnie grupach. Do najbardziej licznych należą te realizowane w formie wykładów, także ogólnowydziałowych i ogólnouniwersyteckich, w przypadku tych ostatnich liczba słuchaczy może dochodzić do 60 osób, aczkolwiek wówczas grono słuchaczy tworzą oczywiście studenci różnych kierunków. Mniej liczne są grupy ćwiczeniowe, laboratoryjne oraz grupy na zajęciach terenowych, a najmniejszą liczebność mają seminaria dyplomowe. Niewielkie osobowo grupy w przypadku laboratoriów z zakresu nauk pomocniczych historii są szczególnie korzystne, ponieważ w przypadku tych zajęć istotne znaczenie ma możliwość większego stopnia zindywidualizowania pracy ze studentem. Zajęcia seminaryjne z uwagi na limit 8–12 osób w grupie umożliwiają realizowanie na nich zarówno wybranego przez prowadzącego ogólnego tematu wiodącego w całej grupie seminaryjnej, jak również indywidualną pracę ze studentem.

IHiA dysponuje nowoczesną bazą lokalowo-dydaktyczną mieszczącą się w budynku Collegium Humanisticum (ul. Władysława Bojarskiego 1, 87-100 Toruń), która umożliwia prowadzenie niemal wszystkich rodzajów zajęć (oczywiście poza terenowymi) w zróżnicowanych liczebnie grupach (por. Kryterium 5). Studenci i pracownicy mają do dyspozycji Aulę CH, w której odbywają się m.in. zajęcia ogólnouniwersyteckie, cztery wyposażone w sprzęt multimedialny sale wykładowe (AB 0.09, AB 1.07, AB 1.22 oraz AB 2.13) mogące pomieścić blisko 50 osób, osiem sal ćwiczeniowych (które umożliwiają również prowadzenie wykładów) o pojemności 22–46 osób (w tym sale komputerowe) oraz dziewięć sal laboratoryjno-seminaryjnych mieszczących od 12 do 16 osób). Z uwagi na niewielkie grupy seminaryjne (nawet jedno-, dwu- bądź trzyosobowe), zajęcia te odbywają się najczęściej w gabinetach pracowników.

Budynek Collegium Humanisticum przystosowany jest dla potrzeb studentów (ale też pracowników) z niepełnosprawnością. Główne wejście nie zawiera żadnych barier pionowych utrudniających dostanie się do głównego holu. Podobnie jest z przestrzenią wewnętrzną budynku na wszystkich czterech poziomach użytkowanych dydaktycznie i naukowo. Docieranie do poszczególnych pięter budynku umożliwiają dwie bezbarierowe windy w głównym holu oraz kolejna w sektorze pokoi pracowników naukowych. Podobnie pozbawione barier pionowych jest wejście do Biblioteki Humanistycznej mieszczące się na parterze i dostępne z holu głównego. Tak samo jest z szatnią i punktem gastronomicznym usytuowanymi na parterze w holu głównym. Na każdym piętrze funkcjonują toalety specjalnie dostosowane dla osób z niepełnosprawnością (por. Kryteria 5 i 8). Układ budynku i zastosowane w nim rozwiązania techniczno-architektoniczne i organizacyjne stwarzają dogodne warunki dla osób studiujących i pracujących w Collegium Humanisticum.

Studenci kierunku historia zarówno na I, jak i na II stopniu studiów mają prawo do korzystania z Indywidualnej Organizacji Studiów. Dotyczy to osób studiujących dwa kierunki, a także pracujących, które równocześnie kształcą się na studiach stacjonarnych. Zgodę na taki sposób organizacji udziału w zajęciach dydaktycznych wydaje Prodziekan ds. Kształcenia i Spraw Studenckich przed rozpoczęciem semestru. Po uzyskaniu zgody studenci uzgadniają z osobami prowadzącymi zajęcia sposób ich realizacji i podstawę zaliczenia.

Ad 5. i 6. Harmonogram realizacji studiów oraz dobór form zajęć

Studia I stopnia w zakresie historii trwają sześć semestrów. Łączna liczba punktów ECTS, niezbędna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów I stopnia wynosi 180 pkt., a łączna liczba godzin dydaktycznych – 1835 (w przypadku specjalności nauczycielskiej jest to 1820 godzin). Po ukończeniu studiów I stopnia, absolwent otrzymuje tytuł zawodowy licencjata. Studia I stopnia obejmują przedmioty obowiązkowe z tzw. kanonu oraz przedmioty realizowane przez studenta w obrębie wybranej przez niego jednej z ośmiu specjalności: „Dziedzictwo kulturowe Europy”, „Geopolityka i historia”, „Historia i kultura Ukrainy”, „Historia regionalna” (specjalność uruchamiana jedynie w ramach studiów popołudniowo-wieczorowych), „Historia w mediach i administracji”, „Humanistyka cyfrowa”, „Specjalność skandynawsko-bałtycka” oraz „Specjalność nauczycielska w zakresie nauczania historii” (wraz z nieobowiązkowym, dodatkowym „Modułem nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie”).

Szczegółowy wskaźnik punktacji ECTS:

- liczbę punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach, a które wymagają bezpośredniego udziału nauczyciela: łącznie od 90,3 do 96 pkt. ECTS (dla zajęć obejmujących tzw. kanon oraz wszystkie specjalności),
- liczbę punktów ECTS, którą student uzyskuje, realizując zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie historia: łącznie 180 pkt. ECTS (dla zajęć obejmujących tzw. kanon i wszystkie specjalności – z wyjątkiem nauczycielskiej, gdzie jest to 175 pkt.),
- liczbę punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia rozwijające kompetencje językowe: łącznie 15 pkt. ECTS (dla zajęć obejmujących tzw. kanon oraz wszystkie specjalności – uwzględnione lektoraty z języka nowożytnego oraz z łaciny),
- liczbę punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć do wyboru: 75 pkt. ECTS.

W harmonogramie studiów I stopnia znajdują się: 12 grup przedmiotów obowiązkowych (tzw. kanon) wraz z lektorem z języka łacińskiego oraz wykładem z oferty Instytutu Filozofii UMK, 9 grup przedmiotów modułowych (do wyboru) realizowanych w ramach specjalności, grupa przedmiotów pozakierunkowych: zajęcia ogólnowidziałowe i ogólnouniwersyteckie, także w językach obcych, a ponadto lektorat z języka obcego nowożytnego, wychowanie fizyczne i zajęcia z BHP (załączniki 2.1., 2.3.).

Grupy przedmiotów obowiązkowych obejmują: zajęcia warsztatowe (vademecum badań historycznych i proseminarium) wprowadzenie do historii i nauki pomocnicze historii, zajęcia dotyczące historii poszczególnych okresów/epok (antyczna, średniowiecza, nowożytna, XIX w., XX w.), technologię informacyjną, historię historiografii i etykę badań historycznych oraz zajęcia terenowe. Łącznie stanowią one 1145 godzin (117 pkt. ECTS), w tym 30 godzin zajęć z oferty Instytutu Filozofii (2 pkt. ECTS). Przedmioty niezbędne do zaliczenia studiów pierwszego stopnia obejmują także seminarium dyplomowe i lektorat języka nowożytnego. Seminarium dyplomowe (licencjackie) obejmuje 60 godzin (16 pkt. ECTS). Zajęcia rozwijające kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego nowożytnego obejmują 120 godzin (7 pkt. ECTS) i realizowane są w Uniwersyteckim Centrum Języków Obcych. Dopełniająca tzw. kanon grupa zajęć ogólnowidziałowych i ogólnouniwersyteckich liczy 90 godzin (łącznie 6 pkt. ECTS). Łącznie stanowi to 1475 godzin (144 pkt. ECTS).

Przedmioty modułowe (do wyboru) przeznaczone dla poszczególnych specjalności tworzą dziewięć grup modułowych (dla „Specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania historii”, „Dziedzictwo kulturowe Europy”, „Historia w mediach i administracji”, „Historia regionalna”, „Geopolityka i historia”, „Historia i kultura Ukrainy”, „Humanistyka cyfrowa”, „Specjalność skandynawsko-bałtycka” oraz dla dodatkowego „Modułu nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie”, niewliczanego do ogólnej liczby godzin. Łącznie dla poszczególnych specjalności zajęcia modułowe obejmują 360 godzin

(łącznie 36 pkt. ECTS; plus niewliczany do ogólnej liczby godzin „Moduł nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie” – 75 godzin (5 pkt. ECTS).

W łącznej liczbie punktów ECTS, którą student może zdobyć podczas trwania studiów pierwszego stopnia, tj. 180 pkt. – zajęcia do wyboru i zajęcia pozaobowiązkowe stanowią 72 punktów ECTS, w tym:

- przedmioty modułowe do wyboru: 36 pkt. ECTS,
- przedmioty ogólnowidyiałowe i ogólnouniwersyteckie oraz z oferty Instytutu Filozofii: 6 pkt. ECTS,
- seminarium dyplomowe (licencjackie): 16 pkt. ECTS,
- lektorat języka nowożytnego: 7 pkt. ECTS.

Przypisany do wymienionych grup zajęć nakład pracy, konieczny do osiągnięcia efektów uczenia się jest prawidłowo oszacowany. Wszystkie zajęcia – poza podstawowym kursem BHP – realizowane są z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i są ściśle związane z ich działalnością naukową (por. Kryterium 4). W programie studiów I stopnia znajdują się następujące rodzaje zajęć: wykłady, ćwiczenia, laboratoria, seminarium, zajęcia terenowe, lektoraty. W przypadku zajęć ogólnouniwersyteckich istnieje możliwość ich realizacji w dowolnej formie, co może mieć nieznaczny wpływ na zestawienie. Generalnie liczba godzin poszczególnych rodzajów zajęć na studiach I stopnia przedstawia się następująco:

- wykłady: 300 godzin w ramach tzw. kanonu oraz dodatkowo: 30 godzin na specjalności „Dziedzictwo kulturowe Europy”; 105 godzin na „Specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania historii”,
- ćwiczenia: 605 godzin w ramach tzw. kanonu oraz dodatkowo: 330 godzin na specjalnościach „Dziedzictwo kulturowe Europy” oraz „Historia regionalna”; 300 godzin na specjalności „Historia w mediach i administracji”; 150 godzin na „Specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania historii”,
- laboratoria: 240 godzin w ramach tzw. kanonu oraz dodatkowo: 30 godzin na specjalności „Historia regionalna”; 60 godzin na specjalności „Historia w mediach i administracji”; 105 godzin na „Specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania historii” (na tej specjalności dodatkowo 30 godzin nieobowiązkowych w ramach „Modułu nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie”),
- seminarium dyplomowe (licencjackie): 60 godzin w ramach tzw. kanonu,
- zajęcia terenowe: 30 godzin w ramach tzw. kanonu,
- lektoraty (język łaciński i język nowożytny): 240 godzin w ramach tzw. kanonu.

Studia II stopnia w zakresie historii trwają cztery semestry. Łączna liczba punktów ECTS, niezbędna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów II stopnia wynosi 120 pkt., a łączna liczba godzin dydaktycznych – 840 (870 na „Specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania historii”). Po ukończeniu studiów II stopnia, absolwent otrzymuje tytuł zawodowy magistra. Studia II stopnia obejmują przedmioty obowiązkowe z tzw. kanonu oraz przedmioty realizowane przez studenta w obrębie wybranej przez niego jednej z sześciu specjalności: „Historia stosowana – edytorstwo historyczne”, „Historia stosowana – krajoznawstwo i turystyka historyczna”, „Studia polsko-niemieckie”, „Historia wojskowa”, „Specjalność skandynawsko-bałtycka” oraz „Specjalność nauczycielska w zakresie nauczania historii” (wraz z nieobowiązkowym, dodatkowym „Modułem nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie”). Ta ostatnia specjalność przeznaczona jest wyłącznie dla studentów, którzy także na studiach I stopnia ukończyli „Specjalność nauczycielską w zakresie nauczania historii”.

W związku z możliwością podjęcia studiów II stopnia przez osoby dotychczas niestudiujące historii, szczególne znaczenie ma przewidziany w II i III semestrze „Warsztat naukowy historyka”, odbywający

się w wymiarze łącznie 60 godzin (razem 8 pkt. ECTS). Pozwala on na wyrównanie kompetencji warsztatowych nowych studentów. Temu celowi służą seminaria magisterskie, które prowadzone przez cały okres trwania studiów II stopnia stanowią wygodną przestrzeń do uzupełnienia różnic w warsztacie naukowym. Poza tym, każdy student historii II stopnia, który odczuwa braki kompetencyjne ze studiów pierwszego stopnia, może skorzystać z indywidualnej ścieżki wyrównawczej. Decyzja o „wkroczeniu” na ścieżkę może być indywidualna lub podjęta po rozmowie z prowadzącym zajęcia, opiekunem roku lub prodziekanem. W ramach ścieżki wyrównawczej osoby studiujące mogą zdobyć 12 pkt. ECTS dzięki uczestnictwu w zajęciach z „Vademecum badań historycznych” (2 x 30 godz., 6 pkt. ECTS) i „Proseminarium” (2 x 30 godz., 6 pkt. ECTS). Zajęcia te są realizowane w czasie I roku studiów II stopnia. Poza tym regulamin studiów UMK (rozdz. 6, § 45, ust. 3) pozwala osobom studiującym uczestniczyć w dodatkowych zajęciach ogólnouniwersyteckich, nieobjętych programem studiów. Na WNH dotyczy to, za zgodą osób prowadzących zajęcia, także innych rodzajów zajęć, w tym w ramach wspomnianej indywidualnej ścieżki wyrównawczej. Opiekun danego roku studiów przekazuje informację o dostępności ścieżki osobom studiującym, zaś władze dziekańskie informują o niej osoby prowadzące zajęcia. Pomocne w tym kontekście jest elastyczne podejście władz dziekańskich, które nie ograniczają możliwości ubiegania się osób studiujących o Indywidualny Plan Studiów oraz Indywidualną Organizację Studiów, także w związku z uczestnictwem w zajęciach dodatkowych i realizacją indywidualnej ścieżki wyrównawczej (por. Kryterium 3).

Szczegółowy wskaźnik punktacji ECTS:

- liczbę punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach, wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela: łącznie 67 pkt. ECTS (dla zajęć obejmujących tzw. kanon oraz „Specjalność nauczycielską w zakresie nauczania historii”), bądź 61 pkt. (dla zajęć obejmujących tzw. kanon oraz specjalnościach: „Historia stosowana – krajoznawstwo i turystyka historyczna”, „Studia polsko-niemieckie” oraz „Historyczna komparatystyka i tranzytologia (studia polsko-rosyjskie)”), bądź 60 pkt. (dla zajęć obejmujących tzw. kanon oraz specjalność „Historia stosowana – edytorstwo historyczne”),
- liczbę punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie historia: łącznie 111 pkt. ECTS (dla zajęć obejmujących tzw. kanon oraz „Specjalność nauczycielską w zakresie nauczania historii” bądź specjalność „Historia stosowana – edytorstwo historyczne”), bądź 110 pkt. (dla zajęć obejmujących tzw. kanon oraz specjalność „Historia stosowana – krajoznawstwo i turystyka historyczna”), bądź 116 pkt (dla zajęć obejmujących tzw. kanon oraz specjalności „Studia polsko-niemieckie”, „Historia wojskowa” bądź „Specjalność skandynawsko-bałtycką”),
- liczbę punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć do wyboru: 69 punktów ECTS (dla zajęć obejmujących tzw. kanon oraz wszystkie specjalności z wyjątkiem zawieszanej w 2022 r. specjalności „Historyczna komparatystyka i tranzytologia (studia polsko-rosyjskie)”).

W harmonogramie studiów II stopnia znajdują się: osiem grup przedmiotów obowiązkowych (tzw. kanon), sześć grup przedmiotów modułowych (do wyboru) realizowanych w ramach specjalności, jeden przedmiot pozakierunkowy, tj. wykład ogólnowydziałowy, a ponadto lektorat z języka obcego nowożytnego, wychowanie fizyczne i zajęcia z BHP (załączniki 2.2., 2.4.).

Grupy przedmiotów obowiązkowych obejmują: metodologię historii, historiozofię, dzieje cywilizacji, zajęcia dotyczące warsztatu naukowego historyka, antropologię kulturową, statystykę i demografię, informatykę historyczną oraz translatorium z języka łacińskiego lub nowożytnego. Łącznie stanowią one 420 godzin (57 pkt. ECTS). Przedmioty niezbędne do zaliczenia studiów pierwszego stopnia obejmują także seminarium dyplomowe (magisterskie) i lektorat języka nowożytnego. Seminarium dyplomowe (magisterskie) obejmuje 120 godzin (28 pkt. ECTS). Zajęcia rozwijające kompetencje

językowe w zakresie znajomości języka obcego nowożytnego obejmują 30 godzin (3 pkt. ECTS) i realizowane są w Uniwersyteckim Centrum Języków Obcych. Dopełniająca tzw. kanon grupa zajęć ogólnowydziałowych liczy 30 godzin (2 pkt. ECTS). Łącznie stanowi to 600 godzin (90 pkt. ECTS).

Przedmioty modułowe (do wyboru) przeznaczone dla poszczególnych specjalności tworzą sześć grup modułowych (dla „Specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania historii”, specjalności „Historia stosowana – krajoznawstwo i turystyka historyczna”, „Historia stosowana – edytorstwo historyczne”, „Studia polsko-niemieckie”, „Historia wojskowa” i „Specjalności skandynawsko-bałtyckiej”). Łącznie dla poszczególnych specjalności zajęcia modułowe obejmują 240 godzin (270 godzin w przypadku Specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania historii), tj. 30 pkt. ECTS (wliczając do nich praktyki przedmiotowe). Niewliczany do ogólnej liczby godzin „Moduł nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie” obejmuje 210 godzin (20 pkt. ECTS wliczając tu dodatkowe praktyki przedmiotowe).

W łącznej liczbie punktów ECTS, którą student może zdobyć podczas trwania studiów drugiego stopnia, tj. 120 – zajęcia do wyboru i zajęcia pozaobowiązkowe stanowią 69 punktów ECTS, w tym:

- przedmioty modułowe do wyboru: 30 pkt. ECTS,
- przedmioty ogólnowydziałowe: 2 pkt. ECTS,
- seminarium dyplomowe (magisterskie): 28 pkt. ECTS,
- translatorium z języka łańskieckiego lub nowożytnego: 6 pkt. ECTS,
- lektorat języka nowożytnego: 3 pkt. ECTS.

Przypisany do wymienionych grup zajęć nakład pracy, konieczny do osiągnięcia efektów uczenia się należy określić jako prawidłowo oszacowany. Wszystkie zajęcia – poza podstawowym kursem BHP – realizowane są z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i są w dużej mierze związane z ich działalnością naukową (por. Kryterium 4). W programie studiów II stopnia znajdują się następujące rodzaje zajęć: wykłady, ćwiczenia, laboratoria, lektorat i seminarium. Liczba godzin poszczególnych rodzajów zajęć przedstawia się następująco:

- wykłady: 75 godzin w ramach tzw. kanonu oraz dodatkowo: 60 godzin na specjalności „Studia polsko-niemieckie”; 30 godzin na „Specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania historii” (60 godzin w ramach „Modułu nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie”), 15 godzin na specjalności „Historia stosowana – edytorstwo historyczne”),
- ćwiczenia: 300 godzin w ramach tzw. kanonu oraz dodatkowo: 135 godzin na specjalności „Historia stosowana – edytorstwo historyczne”; 180 godzin na specjalności „Historia stosowana – krajoznawstwo i turystyka historyczna”; 150 godzin na specjalności „Studia polsko-niemieckie”; 180 godzin na specjalności „Historia wojskowa”; 240 godzin na „Specjalności skandynawsko-bałtyckiej”; 120 godzin na „Specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania historii” (90 godzin w ramach „Modułu nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie”),
- laboratoria: 90 godzin w ramach tzw. kanonu oraz dodatkowo: 90 godzin na specjalności „Historia stosowana – edytorstwo historyczne”; 60 godzin na specjalności „Historia stosowana – krajoznawstwo i turystyka historyczna”; 30 godzin na specjalności „Studia polsko-niemieckie”; 60 godzin na specjalności „Historia wojskowa”; 120 godzin na „Specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania historii”,
- lektorat: 30 godzin w ramach tzw. kanonu,
- seminarium dyplomowe (magisterskie): 120 godzin w ramach tzw. kanonu.

Uruchamianie obecnych w programie zarówno studiów I, jak i II stopnia wszystkich wspomnianych specjalności uzależnione jest od zainteresowania studentów. Spośród ośmiu oferowanych obecnie w programie studiów I stopnia specjalności w ostatnich pięciu latach (2020–2025) na I stopniu studiów funkcjonują bez przerwy 3 specjalności:

- „Dziedzictwo kulturowe Europy”,
- „Historia w mediach i administracji” oraz
- „Specjalność nauczycielska w zakresie nauczania historii” (wraz z nieobowiązkowym, dodatkowym „Modułem nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie”).

Od roku akad. 2025/2026 do programu studiów wprowadzone zostały cztery nowe specjalności: „Geopolityka i historia”, „Specjalność skandynawsko-bałtycka”, „Historia i kultura Ukrainy” oraz „Humanistyka cyfrowa”, z których uruchomiono tylko tę pierwszą. Z kolei specjalność „Historia regionalna” była uruchamiana do roku akad. 2020/2021 jedynie w ramach studiów popołudniowo-wieczorowych. Na II stopniu spośród sześciu oferowanych obecnie specjalności we wskazanym okresie funkcjonują bez przerwy 3 specjalności:

- „Historia stosowana – edytorstwo historyczne”,
- „Historia stosowana – krajoznawstwo i turystyka historyczna” oraz
- „Specjalność nauczycielska w zakresie nauczania historii” (wraz z nieobowiązkowym, dodatkowym „Modułem nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie”).

W roku akad. 2023/2024 powołano dwie nowe specjalności: „Historia wojskowa” i „Specjalność skandynawsko-bałtycką”. W ostatnich latach nie była natomiast otwierana specjalność „Studia polsko-niemieckie”. Odrębną kwestią jest obecna dotąd w programie studiów II stopnia specjalność „Historyczna komparatystyka i tranzytologia (studia polsko-rosyjskie)”. W reakcji na pełnoskalową agresję Federacji Rosyjskiej na Ukrainę na początku 2022 r. została ona całkowicie zawieszona (jeden student studiujący w ramach tej specjalności w roku akad. 2021/2022 został przekierowany na inną specjalność) i nie funkcjonuje obecnie nawet jako ewentualność do wyboru przez studentów.

Ad 7. Program i organizacja praktyk

Na kierunku historia studenci realizują dwa rodzaje praktyk (pedagogiczną oraz przedmiotową), aczkolwiek dotyczy to tylko tych studiujących, którzy wybierają „Specjalność nauczycielską w zakresie nauczania historii” (I i II stopień). Praktyki nie są wliczane do ogólnej liczby godzin zajęć, lecz uzyskane przez studentów punkty ECTS są doliczane do puli punktów zdobytych przez nich w czasie studiów. Studenci „Specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania historii” odbywają na II semestrze I stopnia studiów praktykę pedagogiczną w szkole podstawowej w wymiarze 30 godzin (2 pkt. ECTS). Następnie w trakcie V semestru podejmują oni praktyki przedmiotowe z historii w szkole podstawowej w wymiarze 60 godzin (4 pkt. ECTS). Studenci wybierający na I stopniu studiów w ramach ww. specjalności „Moduł nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie” kierowani są na V semestrze studiów na dodatkowe praktyki przedmiotowe z wiedzy o społeczeństwie, które odbywają w szkole podstawowej w wymiarze 45 godzin (2 pkt. ECTS). Te ostatnie praktyki wprowadzone zostały do programu studiów w 2019 r. w związku z przeprowadzoną w 2018/2019 r. reformą szkolnictwa podstawowego i średniego. Dodatkowo na specjalności „Historia i kultura Ukrainy” przewiduje się praktyki studenckie w wymiarze 160 godzin (4 pkt. ECTS), które nie wliczają się do ogólnej liczby godzin. Praktyki pedagogiczne realizowane są pod nadzorem pracowników Instytutu Nauk Pedagogicznych na Wydziale Filozofii i Nauk Społecznych, natomiast praktyki przedmiotowe pod nadzorem pracowników naukowych IHIA. Zainicjowanie praktyk pedagogicznych i przedmiotowych odbywa się poprzez skierowanie prośby (w oparciu o gotowy formularz kontaktowy) do szkoły, w której praktyka ma zostać zrealizowana. Formularz ten, poza miejscem na potwierdzenie zgody na przyjęcie skierowanej osoby na praktykę, zawiera regulamin praktyk, program praktyk oraz czas ich trwania oraz warunki zaliczenia. Studenci dobierają miejsca praktyk na podstawie własnej inicjatywy. Praktykę przedmiotową w wybranej placówce szkolnej podejmują oni w oparciu o umowę zawieraną między Dziekanem WNH a wspomnianą szkołą. Zaliczenie praktyk przedmiotowych odbywa się w IHIA na podstawie weryfikacji karty z przebiegu praktyki przedmiotowej, dzienniczka praktyk oraz dodatkowej dokumentacji obejmującej konspekty, arkusze obserwacji lekcji i sprawozdania. Cała procedura, niezbędne

dokumenty oraz dane kontaktowe do opiekunów praktyk umieszczone są na [stronie internetowej Wydziału](#). Zaliczenie praktyk pedagogicznych odbywa się w INP na podstawie weryfikacji karty z przebiegu praktyki pedagogicznej oraz oceny opiekuna praktyk, przy czym dokumentacja ta dostarczana jest z Instytutu Nauk Pedagogicznych do Dziekanatu WNH.

Podobnie wygląda formuła odbywania praktyk pedagogicznych i przedmiotowych na II stopniu studiów na kierunku historia. Praktyki podejmują studenci wybierający „Specjalność nauczycielską w zakresie nauczania historii”. Na III semestrze realizowane są praktyki z historii w wymiarze 60 godzin (4 pkt. ETCS). Praktyki odbywane są w szkole ponadpodstawowej. Studenci wybierający na II stopniu studiów w ramach ww. specjalności „Moduł nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie” kierowani są na III semestrze studiów na dodatkowe praktyki przedmiotowe z wiedzy o społeczeństwie, które odbywają w szkole ponadpodstawowej w wymiarze 45 godzin (2 pkt. ETCS). Procedura ustalania miejsca praktyk, podobnie jak i sposób ich zaliczenia są takie same jak w przypadku praktyk odbywanych na I stopniu studiów.

Ad 8. - nie dotyczy

Ad 9. Reguły i wymagania w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia

Spośród zawodów wskazanych w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. (Dz. U. 2024 poz. 1571 z późniejszymi zmianami), studia w IHiA na kierunku historia przygotowują do wykonywania zawodu nauczyciela (historii oraz wiedzy o społeczeństwie). Program z roku akad. 2025/2026 zmodyfikowany po raz ostatni dla studiów I stopnia w 2025 r., zaś dla studiów II stopnia w 2023 r. (obowiązujący od roku 2023/2024) w pełni odpowiada regułom i wymaganiom programu studiów i sposobu organizacji kształcenia przygotowującego do wykonywania ww. zawodu wskazanym w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450, z późn. zmianami). W UMK kształcenie to odbywa się zgodnie z Zarządzeniem Nr 194 Rektora UMK z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu modelu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (załącznik 2.8.).

Kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela realizowane jest na kierunku historia zarówno na I, jak i na II stopniu studiów w ramach „Specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania historii”. Grupa ośmiu przedmiotów specjalistycznych na I stopniu, w której bardzo silnie podkreślone są treści psychologiczne, pedagogiczne oraz zajęcia z emisji głosu i dydaktyki historii w połączeniu z praktyką pedagogiczną oraz praktyką przedmiotową z historii w szkole podstawowej umożliwia studentom tej specjalności nabycie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (załącznik 2.1.) wymaganych do wykonywania zawodu nauczyciela historii w szkole podstawowej i przy tym zgodnych z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (wskazanych w załączniku nr 1 rozporządzenia, pkt. III, 1–2). Wszystkie te przedmioty realizowane są w formie ćwiczeniowej lub laboratoryjnej w niewielkich liczebnie grupach, co umożliwia w dużym stopniu indywidualne podejście do każdego studenta. Harmonogram specjalności zachowuje przy tym właściwą sekwencję zajęć, rozpoczynających się od podstaw pedagogiki, psychologii i dydaktyki na I i II semestrze, po dydaktykę historii na III, IV i V semestrze, uzupełnianą praktykami. Uzupełnieniem oferty dydaktycznej dla studentów „Specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania historii” są zajęcia w ramach „Modułu nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie” (załącznik 2.1.). Program przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela uzupełniają praktyki pedagogiczna i przedmiotowa.

Na II stopniu studiów w ramach „Specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania historii” prowadzonych jest sześć przedmiotów specjalistycznych obejmujących psychologię, dydaktykę historii, pedagogikę oraz laboratoryjno-ćwiczeniowe zajęcia dotyczące metodyki nauczania i pracy w szkole ponadpodstawowej, a także ćwiczenia dotyczące historii w przestrzeni publicznej (załącznik 2.2.), zaś

program uzupełniają praktyki pedagogiczna i przedmiotowa. Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabywane w trakcie tych zajęć oraz praktyk (załącznik 2.2.) odpowiadają wymaganiom zawartym w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (wskazanych w załączniku nr 1 rozporządzenia, pkt. III, 1–2). Podobnie jak w przypadku studiów I stopnia, uzupełnieniem oferty dydaktycznej dla studentów „Specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania historii” są zajęcia w ramach „Modułu nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie”.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Ad 1. Wymagania stawiane kandydatom

Warunki rekrutacji na studia ustalane są dla całego uniwersytetu. Zasady rekrutacji w danym roku akademickim określa stosowna uchwała Senatu UMK. Zasady rekrutacji na rok akademicki 2025/26 ustalone zostały w [Uchwała Nr 45 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2025/2026 w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.](#), opublikowana na stronie: <https://www.umk.pl/kandydaci/rekrutacja-2025-26/>. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia w UMK rejestrują się wyłącznie w ogólnouczelnianym systemie [Internetowej Rejestracji Kandydatów](#). Tam też kandydat znajduje wszelkie informacje na temat procedur rekrutacyjnych. Nadzór nad całym procesem przyjmowania na studia sprawuje Uczelniana Komisja Rekrutacyjna, która również udziela osobom kandydującym szczegółowych informacji na temat przebiegu rekrutacji. Jak wspomniano wcześniej, podstawowe zasady procesu rekrutacyjnego ustala Senat UMK w drodze uchwały, zaś liczbę miejsc na poszczególnych kierunkach, szczegółowy harmonogram postępowania rekrutacyjnego i wykaz dokumentów wymaganych do przyjęcia na studia określa w drodze zarządzenia Rektor UMK. Liczbę miejsc na kierunku historia (I i II stopnia) określoną w zarządzeniu Rektora UMK ustala najpierw Dziekan WNH w porozumieniu z dyrektorami instytutów tworzących Wydział oraz na podstawie naborów z lat ubiegłych. Informacje dotyczące zasad kwalifikacji, liczby miejsc na kierunku i harmonogramu rekrutacji dostępne są online na stronach IRK:

- [dla I stopnia historii](#),
- [dla II stopnia historii](#).

Wszelkie niezbędne informacje dla osób kandydujących na studia zamieszczone są zarówno na stronach internetowych UMK:

- [informacje ogólne](#),
- [informacje szczegółowe dla I stopnia historii](#),
- [informacje szczegółowe dla II stopnia historii](#),

jak i na [stronie internetowej WNH](#). Wszystkie wymienione strony zawierają też odnośniki do systemu IRK.

Podstawą przyjęcia na studia historyczne I stopnia prowadzone przez IHIA jest wynik konkursu świadectw dojrzałości. Obowiązujące progi punktowe, ustalane są na podstawie konkursu świadectw dojrzałości oraz liczby miejsc na kierunku studiów (określonej corocznie przez Dziekana WNH, Senat i Rektora UMK), zapewniają selekcję przyjmowanych na studia I stopnia kandydatów. Wyniki uzyskane przez wszystkie osoby kandydujące na dany kierunek studiów służą Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej do ustalenia listy rankingowej. Kandydaci na dany kierunek umieszczani są na liście według kolejności uzyskanych wyników, od najwyższego do najniższego. Na podstawie listy rankingowej, w ramach

określonej dla danego kierunku w danym roku akademickim liczby miejsc, Uczelniana Komisja Rekrutacyjna tworzy listę kandydatów zakwalifikowanych do przyjęcia na studia.

Natomiast w przypadku osób ubiegających się o przyjęcie na studia II stopnia, decyduje posiadanie tytułu licencjata, inżyniera, magistra lub równoważnego dowolnego kierunku. Zdecydowana większość osób studiujących przyjmowanych na studia historyczne II stopnia to absolwenci I stopnia historii. Niemniej zdarza się, że na studia II stopnia historii przyjmowane są pojedyncze osoby, które wcześniej uzyskały inne wykształcenie. Ze względu na ich potrzeby edukacyjne, w programie magisterskich studiów historycznych został przewidziany przedmiot „Warsztat naukowy historyka”, odbywający się w II i III semestrze, w wymiarze łącznie 60 godzin (razem 8 pkt. ECTS). Temu celowi służą seminaria magisterskie, które prowadzone przez cały okres trwania studiów II stopnia stanowią wygodną przestrzeń do uzupełnienia różnic w warsztacie naukowym. Aby umożliwić osobom, które są absolwentami studiów znacząco odbiegających swym profilem od studiów historycznych osiągnięcie na studiach II stopnia efektów uczenia się uzyskanych przez absolwentów I stopnia historii, istnieje możliwość podjęcia indywidualnej ścieżki wyrównawczej w formie zajęć warsztatowych przewidzianych w programie studiów pierwszego stopnia. Dzieje się to na wniosek studenta, który odczuwa braki w swym warsztacie i może być to decyzja indywidualna lub podjęta po rozmowie z prowadzącym zajęcia, opiekunem roku lub prodziekanem. W ramach tej indywidualnej ścieżki wyrównawczej osoby studiujące mogą zdobyć 12 dodatkowych punktów ECTS poprzez uczestnictwo w zajęciach z „Vademecum badań historycznych” (2 x 30 godz., 6 pkt. ECTS) i „Proseminarium” (2 x 30 godz., 6 pkt. ECTS). Zajęcia te osoby studiujące realizują w czasie pierwszego roku studiów drugiego stopnia. Regulamin studiów UMK (rozdz. 6, § 45, ust. 3) pozwala osobom studiującym uczestniczyć w dodatkowych zajęciach ogólnouniwersyteckich nieobjętych programem studiów. Na WNH dotyczy to, za zgodą osób prowadzących zajęcia, także innych rodzajów zajęć, w tym w ramach wspomnianej indywidualnej ścieżki wyrównawczej. Opiekun danego roku studiów przekazuje informację o dostępności tej ścieżki osobom studiującym, zaś władze dziekańskie informują o niej osoby prowadzące zajęcia. Pomocne w tym kontekście jest elastyczne podejście władz dziekańskich WNH, które nie ograniczają możliwości ubiegania się osób studiujących o Indywidualny Plan Studiów oraz Indywidualną Organizację Studiów, także w związku z uczestnictwem w zajęciach dodatkowych i realizacją indywidualnej ścieżki wyrównawczej.

Do monitorowania i oceny postępów osób studiujących w trakcie studiów wykorzystywany jest Uniwersytecki System Obsługi Studiów. Umożliwia on coroczne generowanie zestawień pozwalających m.in. na analizę stosunku liczby osób przyjętych na studia do liczby kandydatów podejmujących kształcenie na kierunku historia, a także odsetka osób rezygnujących ze studiów (drop-out) oraz kończących studia w terminie. Kandydaci na studia mogą aplikować na więcej niż jeden kierunek studiów i składać dokumenty na różnych uczelniach, co powoduje, że nie wszystkie osoby przyjęte na pierwszy rok studiów podejmują kształcenie na UMK. Niestety, ze względów technicznych (brak kontaktu z osobami, które nie podjęły studiów), systemowa analiza tego zjawiska nie jest możliwa. Niemniej podejmowane są próby jego monitorowania poprzez wywiady z osobami, które składają w dziekanacie pismo z informacją o rezygnacji ze studiów. Wynika z nich, że rezygnują te osoby, które w niewielkim stopniu są zainteresowane tak samą historią, jak i studiami wyższymi w ogóle, które albo same rezygnowały z nauki, albo nie były w stanie podołać obowiązkowi. Część kandydatów traktuje studia historyczne jako kierunek „zapasowy” i w razie przyjęcia na studia na kierunku – z punktu widzenia kandydata – bardziej priorytetowym, czy to na UMK, czy na innej uczelni, rezygnuje z podjęcia studiów historycznych. Regulamin studiów UMK umożliwia kształcenie na więcej niż jednym kierunku studiów, co niekiedy okazuje się trudne ze względów organizacyjnych i merytorycznych, a w konsekwencji prowadzi do rezygnacji z jednego z nich. Natomiast wśród osób, które podjęły studia historyczne niewywiązanie się z obowiązków studenta – nieterminowe składanie prac dyplomowych i tym samym opóźnianie ukończenia studiów – wynika m.in. z podejmowania różnego rodzaju prac

zarobkowych. To ostatnie dotyczy zwłaszcza osób studiujących na wyższych latach. Umiarkowane zainteresowanie studiami historycznymi na UMK wynika z jednej strony z niżu demograficznego, ale także z ogólnego spadku zainteresowania studiami humanistycznymi. Coraz większy wpływ na decyzje osób kandydujących na studia ma także charakter toruńskiego ośrodka akademickiego, usytuowanego w mieście średniej wielkości, w którym rynek pracy jest niewątpliwie dość ograniczony.

W ciągu pięciu ostatnich lat akademickich (2020/21–2024/25) liczba osób przyjętych w systemie IRK na I rok studiów historycznych I i II stopnia (łącznie w pierwszej i drugiej turze rekrutacji), jak i osób, które następnie w semestrze zimowym danego roku zapisały się na zajęcia w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów, utrzymuje się na dość stałym poziomie. W przypadku I stopnia historii na I rok w systemie IRK przyjmowanych było ok. 60 osób (największy przyrost nastąpił w roku akad. 2024/25 – 84 osoby), zaś na zajęcia w semestrze zimowym poprzez system USOS zapisywało się co roku ok. 45 osób (ponownie zauważalny wzrost w roku 2024/25 – 60 osób). Natomiast w przypadku studiów II stopnia liczby te ulegały nieco większym wahaniom – odpowiednio od 35 do 52 osób przyjętych w IRK oraz od 32 do 47 osób zapisanych na zajęcia w semestrze zimowym. Różnice między liczbą osób przyjętych na studia historyczne w systemie IRK a liczbą osób, które zapisały się poprzez Uniwersytecki System Obsługi Studiów na zajęcia w semestrze zimowym danego roku akademickiego trudno też uznać za rzeczywisty drop-out. Jak wspomniano wcześniej, do głównych przyczyn niepodjęcia studiów należy wybór bardziej „priorytetowego” kierunku lub innej uczelni, brak zainteresowania studiami historycznymi lub studiami wyższymi w ogóle, a także – coraz częściej zauważalne – zapisywanie się na studia jedynie w celu uzyskania legitymacji studenckiej i związanych z nią przywilejów i zniżek (np. biletów ulgowych na transport publiczny). Spadek liczby studentów, którzy nie zapisali się, a w związku z tym nie uczęszczali w ogóle w zajęciach, ciężko zatem powiązać z ich rozczarowaniem programem studiów, poziomem dydaktycznym zajęć, zbyt dużym obciążeniem materiałem itp. i rozpatrywać w kategoriach drop-outu.

WNH i IHiA nieustannie podejmują różnego rodzaju działania promocyjne i popularyzatorskie skierowane do młodzieży szkolnej, zwłaszcza do uczniów szkół ponadpodstawowych – potencjalnych kandydatów na studia historyczne. Działania te przybierają formę popularnonaukowych działań, tj.: festyny, warsztaty, wykłady, konferencje i wystawy, w których organizację aktywnie włączają się studenci, doktoranci i pracownicy IHiA a niekiedy także przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych. Spośród wielu inicjatyw warto wskazać odbywające się cyklicznie Drzwi Otwarte WNH, w czasie których mają miejsce zarówno wykłady, jak i warsztaty oraz pokazy, zawsze cieszące się dużym zainteresowaniem ze strony szkół ponadpodstawowych z Torunia i regionu. W 2024 r. Dniom Otwartym WNH towarzyszył cykl wydarzeń popularnonaukowych i kulturalnych (wykłady, warsztaty i spotkania autorskie) poświęconych historii i kulturze Skandynawii pt. „Dni Nordyckie”. Zaś w 2025 r. Drzwi Otwarte WNH – pod hasłem „Klucz do historii” – zorganizowane zostały w ramach ogólnouniwersyteckich targów edukacyjnych „Dzień na UMK”. Instytut uczestniczy też czynnie w pozauczelnianych imprezach popularnonaukowych, jak np. Toruński Festiwal Nauki i Sztuki. Ponadto pracownicy IHiA regularnie prowadzą zajęcia i wykłady skierowane do uczniów i nauczycieli szkół ponadpodstawowych z Torunia i całego województwa kujawsko-pomorskiego, m.in. w ramach inicjatyw „Wszechnica Akademicka” oraz „Gadające Podręczniki”, otwartych wykładów w ramach programu „Claims Conference University Partnership Program in Holocaust Studies” czy poprzez stworzenie stałej, regularnie aktualizowanej listy wykładów i warsztatów, które instytut oferuje zainteresowanym szkołom (ta ostatnia dostępna jest [online](#)). Cenną inicjatywą jest zawieranie porozumień o współpracy ze szkołami i jednostkami prowadzącymi szkoły, których WNH podpisał dotychczas dziewięć. Zarówno WNH, jak i IHiA działają w mediach społecznościowych – głównie za pośrednictwem profili na Facebook’u – które wykorzystywane są m.in. do promocji studiów historycznych i osiągnięć studentów. [Wydział prowadzi również swój kanał na YouTube](#), gdzie publikowane są m.in. materiały z konferencji, otwartych wykładów oraz wystąpienia pracowników IHiA. Oprócz tego promocja kierunku historia prowadzona jest tradycyjnymi metodami, poprzez umieszczanie informacji o nim w miejscach publicznych oraz reklamy medialne.

Ad 2. i 3. Zasady, warunki i tryb uznawania i potwierdzania efektów uczenia się

Zasady, warunki i tryb uznawania oraz potwierdzania efektów uczenia się określa [Uchwała Senatu UMK nr 128 z dnia 24 września 2019 r. w sprawie sposobu potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu](#). Efekty te są potwierdzane w zakresie, który odpowiada efektom uczenia się określonym w programie studiów dla danego przedmiotu na określonym kierunku, poziomie i profilu, w oparciu o zestaw dokumentów wskazanych [Zarządzeniem Rektora UMK nr 139 z dnia 1 października 2019 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych w procesie potwierdzania efektów uczenia się oraz wysokości i zasad pobierania opłat za potwierdzanie efektów uczenia się](#). Wszelkie informacje na ten temat odnaleźć można na stronie internetowej Uniwersytetu <https://www.umk.pl/kandydaci/efekty-uczenia/>.

Ad 4. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów

Osiągnięcie efektów uczenia się przez osoby studiujące podlega ocenie rocznej (na WNH obowiązuje rozliczenie roczne) na podstawie egzaminów i zaliczeń przewidzianych w programie studiów i określonych szczegółowo w sylabusach przedmiotów. Metody weryfikacji i oceny realizacji efektów uczenia się wynikają z formy prowadzonych zajęć – inne są w przypadku wykładów, inne w odniesieniu do ćwiczeń, konwersatoriów i laboratoriów. Część zajęć do zaliczenia wymaga napisania pracy spełniającej kryteria akademickości (których studenci uczą się na pierwszym roku studiów pierwszego stopnia na zajęciach „Vademecum badań historycznych”), przygotowania i zaprezentowania na zajęciach referatu, bądź dokonania samodzielnej analizy wybranego materiału. Na ogół temat pracy pisemnej, referatu do wygłoszenia itp., mieszczący się w zakresie tematycznym danego kursu, wybiera osoba studiująca w porozumieniu z osobą prowadzącą zajęcia. Dodatkowo wpływ na ocenę końcową może mieć aktywne uczestnictwo w zajęciach. Jak już wspomniano szczegółowe efekty uczenia się oraz sposoby ich weryfikacji dla poszczególnych przedmiotów określone są w sylabusach i udostępniane osobom studiującym na stronie przedmiotu w Uniwersyteckim System Obsługi Studiów jeszcze przed rozpoczęciem zajęć. W sylabusach zamieszczane są również treści zajęć i podstawowa literatura przedmiotu. Ponadto osoby prowadzące zajęcia zobowiązane są do poinformowania w czasie pierwszego spotkania osób studiujących o wymaganiach związanych z zaliczeniem przedmiotu oraz do przekazania im informacji organizacyjnych dotyczących prowadzonych zajęć.

Absolwenci kierunku historia mogą ubiegać się o pracę w instytucjach naukowych, szkołach, placówkach muzealnych i archiwalnych. W praktyce jednak tylko nieliczni znajdują tam zatrudnienie, co wynika z nasycenia rynku pracy w tym obszarze. Umiejętności i kompetencje społeczne, które studenci historii nabywają w toku kształcenia, pozwalają im jednak na podjęcie pracy w miejscach niezwiązanych z ukończonym kierunkiem studiów. Pracodawcy cenią sobie kreatywność, samodzielność, operatywność, komunikatywność, umiejętność organizacji pracy własnej oraz pracy w zespole, analityczne podejście, krytyczne myślenie i dążenie do dalszego rozwoju, które zdobywają osoby studiujące na pierwszym i drugim stopniu studiów historycznych prowadzonych przez IHIA. WNH angażuje się również w inicjatywy mające wspomagać absolwentów prowadzonych na nim kierunków studiów, w tym historii, w łatwiejszym odnalezieniu się na rynku pracy, czego świadectwem jest np. zorganizowane w 2023 r. – pod nazwą „Dzień z Pracodawcą” – spotkanie z zaproszonymi przedstawicielami instytucji kulturalnych i edukacyjnych, administracji samorządowej oraz Biura Karier UMK. Cyklicznie również organizowane są spotkania z przedstawicielką biura, Izabelą Rutkowską, które mają charakter warsztatowy i mają na celu pokazanie osobom studiującym ich mocnych stron, możliwości rozwoju oraz wsparcia ze strony UMK w aktywizacji zawodowej.

Badaniem losów zawodowych absolwentów zajmuje się ogólnouniwersytecka jednostka: [Dział Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UMK – Biuro Karier UMK](#). Biuro Karier co roku przesyła władzom WNH sprawozdanie z prowadzonego monitoringu losów absolwentów poszczególnych kierunków studiów prowadzonych przez WNH, w tym absolwentów historii. Raport ten sporządzany jest na podstawie specjalnie przygotowanych ankiet, które zawierają m.in. pytania o stopień

przydatności zasobów zdobytych w toku kształcenia. Sprawozdania te poddawane są następnie analizie przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia. Niestety niewielka zwrotna ankiet sprawia, że uzyskane wyniki nie zawsze są miarodajne. WNH uczestniczy też w ogólnouczelnianym [Programie Absolwenskim UMK](#), którego celem jest kształtowanie i podtrzymywanie więzi z absolwentami.

Ad 5. i 6. Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Programy zajęć monitorowane są pod kątem realizacji efektów uczenia się na podstawie ankiet ewaluacyjnych. W ramach realizacji [wewnątrzuczelnianego Systemu Doskonałości Akademickiej](#) i dla zapewnienia jego efektywnego funkcjonowania na WNH, powołany został Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia, w której skład wchodzi Prodzikan ds. Kształcenia i Spraw Studenckich, wybrani prowadzący zajęcia ze wszystkich kierunków studiów realizowanych na WNH (w tym historii), a także przedstawiciele studentów i administracji WNH ([Koordynator i Rada na kadencję 2024–2028](#) powołani zostali [Zarządzeniem Dziekana WNH UMK nr 11 z dnia 3 września 2024 r.](#) i [Zarządzeniem Dziekana WNH UMK nr 12 z dnia 10 września 2024 r.](#)). Koordynator i rada corocznie opracowują na podstawie ankiet ewaluacyjnych i przedstawiają na posiedzeniu Rady Dyscypliny Historia raport oceny jakości kształcenia na WNH (OZD), który następnie jest publikowany [na stronie internetowej Wydziału](#). Anonimowe odpowiedzi w ankietach ewaluacyjnych dla poszczególnych przedmiotów dostępne są dla osób je prowadzących w systemie USOS. Poza Oceną Zajęć Dydaktycznych systematycznie badane są: Satysfakcja studentów, Satysfakcja pracowników oraz prowadzony jest Monitoring losów absolwentów. Na mocy [Zarządzenia Dziekana WNH UMK nr 8 z dnia 10 grudnia 2025 r.](#) Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia co roku ustala listę nauczycieli akademickich, doktorantów i innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne, których zajęcia będą hospitowane w danym roku akademickim. W porozumieniu z Dziekanem WNH, dyrektorami instytutów, i kierownikami studiów podyplomowych wyznacza też osoby uprawnione do hospitowania zajęć. W protokołach hospitacji zajęć dydaktycznych wśród kryteriów oceny uwzględniono m.in. zgodność treści zajęć z sylabusami przedmiotów, prowadzenie do osiągnięcia efektów uczenia się zapisanych w sylabusie oraz stosowanie sposobów weryfikacji efektów uczenia się zapisanych w sylabusie (zob. załączniki nr 1 i 2 do [Zarządzenia Rektora UMK nr 204 z dnia 31 grudnia 2019 r.](#)).

Metody stosowane do sprawdzania i oceniania efektów uczenia się dla studiów historycznych I i II stopnia są adekwatne do zakładanych efektów uczenia się, wspomagają osoby studiujące w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Podstawą ewaluacji stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się jest ocena dokonywana przez osoby prowadzące zajęcia. Sposób formułowania tej oceny został poddany standaryzacji zależnie od typu kursu, z uwzględnieniem jego specyfiki i sposobu pracy ze studentami na zajęciach. System oceniania dla każdego przedmiotu jest uwzględniony i dostępny dla osób studiujących w sylabusie zajęć w USOS.

Ad 7. Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Zasady dyplomowania zostały określone w [Zarządzeniu Rektora UMK nr 175 z dnia 25 września 2023 r. w sprawie procedury nadawania tytułu zawodowego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu](#) oraz w [Regulaminie Studiów UMK przyjętym Uchwałą Senatu UMK nr 39 z dnia 30 kwietnia 2019 r.](#) (z późn. zmianami).

Wszystkie szczegółowe informacje na temat procedury dyplomowania obowiązującej na całym WNH UMK wraz z jej opisem znajdują się na [stronie internetowej WNH](#). Osoby studiujące mogą za jej pomocą zapoznać się z przebiegiem procedury dyplomowania, warunkami dopuszczenia do egzaminu dyplomowego oraz niezbędnymi dokumentami. Ponadto informacje o wymogach stawianych samym pracownikom dyplomowym, jak i o procedurze ich przygotowywania (w ramach seminarium dyplomowego) zostały zamieszczone na [stronie internetowej IHIA](#).

Warunkiem dopuszczenia osoby studiującej do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie przezeń wszystkich wymaganych przedmiotów, zdanie egzaminów, zaliczenie praktyk (jeśli zostały przewidziane w programie studiów) oraz złożenie pracy dyplomowej. Procedura dyplomowania prowadzona jest w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów – Archiwum Prac Dyplomowych. Promotor przed zaakceptowaniem pracy musi sprawdzić jej oryginalność i samodzielność za pomocą Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Ma również możliwość skorzystania z detektora AI. Dopiero pozytywny, zaakceptowany przez promotora wynik badania antyplagiatowego umożliwia zamieszczenie w systemie dwóch recenzji, do których osoba studiująca ma wgląd przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego. Sam egzamin obejmuje ogólną wiedzę z historii oraz szczegółową wiedzę z zakresu problematyki pracy dyplomowej. Absolwenci studiów I stopnia otrzymują dyplom licencjata historii, zaś absolwenci II stopnia – magistra historii. Zgodnie z regulaminem studiów UMK na dyplomie ukończenia studiów wpisywany jest ostateczny wynik studiów, który obliczany jest poprzez zsumowanie:

- średniej arytmetycznej wszystkich ocen z egzaminów i zaliczeń objętych programem studiów (0,6 wyniku studiów),
- oceny pracy dyplomowej (0,2 wyniku studiów) oraz
- oceny z egzaminu dyplomowego (0,2 wyniku studiów).

Do dyplomu dołączony jest suplement zawierający wykaz wszystkich zrealizowanych w trakcie studiów przedmiotów z podaniem liczby godzin i punktów ECTS oraz wykaz najważniejszych osiągnięć osoby studiującej.

Tematyka prac dyplomowych związana jest z zainteresowaniami badawczymi samych osób studiujących oraz pracowników IHiA prowadzących seminaria dyplomowe na kierunku historia. Tematy prac dyplomowych ustalane są przez opiekunów naukowych wspólnie ze studentami uczestniczącymi w prowadzonych przez nich seminariach dyplomowych. W IHiA działa Zespół ds. Dydaktyki (aktualny jego skład został powołany [Zarządzeniem Dziekana WNH UMK nr 16 z dnia 11 października 2024 r.](#)), do którego zadań należy m.in. zatwierdzanie tytułów prac dyplomowych realizowanych w Instytucie. Zespół ds. Dydaktyki zatwierdza tytuły prac dyplomowych po uprzednim zapoznaniu się z ich abstraktami, które z odpowiednim wyprzedzeniem przesyłają osoby prowadzące seminaria dyplomowe. Abstrakty zawierają krótką charakterystykę przedmiotu i celu badań podejmowanych przez osoby uczestniczące w seminariach. Od roku akad. 2024/2025 Zespół ds. Dydaktyki dokonuje też ewaluacji przebiegu egzaminów dyplomowych, zwłaszcza pod kątem właściwego formułowania pytań egzaminacyjnych, aby odpowiadały one tematowi pracy dyplomowej. Niewielka liczebność grup na seminariach dyplomowych sprzyja indywidualnej pracy ze studentem. Prace dyplomowe przygotowywane przez studentów historii poświęcone są zagadnieniom, które można przedstawić wykorzystując dostępną literaturę przedmiotu, a w wielu przypadkach również z wykorzystaniem źródeł publikowanych i archiwalnych. Widać tutaj różnicę pomiędzy pracami licencjackimi i magisterskimi, gdzie te ostatnie charakteryzują się większym zaangażowaniem badawczym, szerszą podstawą źródłową i często wyższym poziomem merytorycznym. Jest to oczywiście spowodowane pogłębieniem efektów uczenia się względem studiów I stopnia oraz dłuższym czasem na przygotowanie pracy dyplomowej (120 godzin seminarium). W pracy dyplomowej osoba studiująca powinna wykazać się umiejętnościami krytyki źródeł historycznych i krytycznego korzystania z literatury naukowej, a także znajomością formalnych zasad pisania prac dyplomowych, z którymi zapoznaje się na zajęciach „Vademecum badań historycznych” oraz proseminariach poprzedzających właściwe seminaria dyplomowe.

Ad 8 - nie dotyczy

Ad 9. Reguły i wymagania w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia

Reguły i wymagania w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia nauczycieli na specjalności nauczycielskiej są tożsame z tymi przewidzianymi dla innych specjalności na kierunku historia I i II st.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Ad 1. Kwalifikacje oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami

W IHiA zatrudnieni są:

- pracownicy badawczo-dydaktyczni – 62 osoby,
- pracownicy badawczy – 6 osób (w tym 3 osoby zatrudnione w centrum Badania Historii „Solidarności” i oporu społecznego w PRL),

łącznie 68 osób. Obsługą administracyjną IHiA zajmuje się 2 pracowników dziekanatu.

Wśród wymienionych:

- profesorowie tytularni – 25 osób,
- doktorzy habilitowani zatrudnieni na stanowisku profesora UMK – 23 osoby,
- doktorzy habilitowani zatrudnieni na stanowisku adiunkta – 2 osoby,
- doktorzy na stanowisku adiunkta – 19 osób (w tym dwie osoby zatrudnione w granie – dr Karolina Wereszczyńska, adiunkt badawczy; dr Andrea Bernier, adiunkt badawczy).

Z tego w roku akademickim 2025/2026 na kierunku historia zajęcia prowadzi:

- 49 osób zatrudnionych w IHiA,
- 8 osób z innych jednostek UMK, spoza WNH,
- 2 osoby zatrudnione na umowę cywilno-prawną spoza UMK,
- 1 doktorant.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku historia posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia. Poświadczony dorobkiem badania naukowe pracowników prowadzących zajęcia na historii, ich przynależność do obszaru i dziedziny kształcenia zgodne są z wymogami dotyczącymi efektów uczenia się określonymi w programie studiów oraz wymogami dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim. Szczegółowy wykaz pracowników, wraz z charakterystyką dorobku naukowego oraz charakterystyką doświadczenia i dorobku dydaktycznego zawiera „Charakterystyka nauczycieli akademickich” (załącznik 4.1.).

Wysoką jakość pracy naukowej w IHiA potwierdziło Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznając w trakcie oceny parametrycznej w roku 2021 WNH kategorię A. Bardzo dobrą opinię o toruńskiej historii potwierdził miesięcznik „Perspektywy” lokując toruńską historię na 6 miejscu w 2024 r. w swoim najpopularniejszym [rankingu uczelni i kierunków studiów w Polsce](#).

Dbając o stały rozwój kadry w zakresie pracy dydaktycznej uczelnia oferuje pracownikom pogłębianie kompetencji poprzez różnorodne kursy. Jako przykłady podać można program: [MODULE4NCU – Podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej UMK w Toruniu w latach 2024–2026](#) oraz kursy [kształcenia na odległość za pomocą platformy Moodle](#). Pracownicy pogłębiają także wiedzę i

umiejętności na różnych kursach i szkoleniach we własnym zakresie. W minionych latach z różnorodnych kursów i form dokształcania skorzystało 16 osób (załącznik 4.2.).

Ad 2. Obsada zajęć

Obsada zajęć jest ustalana corocznie przed rozpoczęciem kolejnego roku akademickiego przez dyrekcję IHiA. Dyrekcja przygotowuje propozycję przydziału zajęć, który rozsyłany jest do wszystkich pracowników a który uwzględnia kompetencje pracowników, ich obciążenia dydaktyczne a w miarę możliwości również oczekiwania osób studiujących wyrażane w ocenie zajęć dydaktycznych. Propozycja ta jest korygowana po konsultacjach z pracownikami IHiA, w efekcie czego powstaje ostateczna wersja obsady zajęć dydaktycznych. Długoletnia praktyka dowodzi, iż taka forma jest efektywna.

Ad 3. Łączenie przez prowadzących zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączanie studentów w prowadzenie działalności naukowej

W IHiA zasadą przygotowywania obsady zajęć jest kompetencyjność, czyli przypisywanie do danego kursu osób, które prowadzą badania naukowe tematycznie związane z treściami zajęć (por. załączniki część III). W zakresie przygotowywania studentów do pracy naukowej umożliwia to indywidualne pogłębianie treści przez osoby zainteresowane. Studenci mają możliwość odbywania konsultacji z pracownikami IHiA podczas dyżurów. Ich lista jest wywieszona na tablicy ogłoszeń, jest też dostępna na [stronie internetowej](#) oraz w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów. Ponadto na drzwiach gabinetów znajdują się indywidualne informacje dotyczące możliwości kontaktu z wykładowcami.

Studenci starszych lat, w tym szczególnie I i II roku studiów magisterskich, zaś w niektórych przypadkach także III roku studiów licencjackich są zachęceni i włączani w pracę naukową na różne sposoby. Efektem tych działań mogą być publikacje naukowe, jak również czynny udział w konferencjach naukowych, popularnonaukowych i różnego typu wydarzeniach popularyzujących historię. Studenci mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań poprzez udział w seminariach dyplomowych i skoncentrowanie się na wybranym obszarze zagadnień, przez co rozwijają swoje kompetencje (załącznik 4.3.). Z inicjatywy studentów i Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego przy wsparciu Prodziekan ds. Kształcenia i Spraw Studenckich organizowana jest „Wydziałowa Konferencja Studencka: Między mieczem a piórem”, na której osoby studiujące na WNH mogą przedstawiać swoje projekty badawcze. Studenci i absolwenci zdobywają także różnorodne nagrody za swoje osiągnięcia np. wielu naszych absolwentów uzyskało w ostatnich latach nagrody i wyróżnienia w „Konkursie na najlepsze prace magisterskie i dyplomowe o tematyce toruńskiej” pod patronatem Prezydenta Miasta Torunia.

Studenci mogą także pogłębiać swoją wiedzę na zajęciach ogólnoakademickich. Cennym doświadczeniem dla studentów są także różnorodne zajęcia w terenie przeprowadzane w ramach zajęć dydaktycznych i zgodne z realizowanymi efektami uczenia się, podczas których szczególnie uaktywniają się odwiedzając różnego typu instytucje, przygotowując plan i oprowadzając grupę po wybranych miejscach, między innymi na terenie Torunia. Daje to możliwość nie tylko zdobycia wiedzy, ale także nabycia umiejętności jej prezentacji, przekazywania w sposób dostępny i zrozumiały, ćwiczy umiejętność przemawiania, nawiązywania kontaktu.

Pracownicy stosują różne formy aktywizacji studentów, włączania ich do pracy naukowej np. poprzez pomoc przy organizacji konferencji, uczestnictwo w kołach naukowych (załącznik 4.4.), powierzenie studentom prac polegających na transkrypcji źródeł historycznych przygotowywanych do edycji, przygotowywanie filmów o tematyce historycznej, wycieczki szkoleniowe np. atrakcje turystyczne północnych Kaszub, atrakcje turystyczne województwa kujawsko-pomorskiego. Poza zajęciami dydaktycznymi, studentom proponuje się także udział w wydarzeniach naukowych takich jak konferencje, odczyty, spotkania z badaczami spoza UMK, co może poszerzyć ich wiedzę w zakresie historii.

Ad 4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej

W polityce zatrudnienia na WNH dużo uwagi poświęca się pozyskiwaniu kompetentnych pracowników posiadających znaczący dorobek publikacyjny oraz doświadczenie w prowadzeniu zajęć dydaktycznych. Procedura zatrudniania pracowników jest określona w [Uchwale Nr 37 Senatu UMK z 16 kwietnia 2019 r. Statut Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu](#) oraz przez [Zarządzenie Nr 234 Rektora UMK z 19 listopada 2021 w sprawie procedury zatrudniania pracowników posiadających obywatelstwo polskie w ramach stosunku pracy na stanowisku nauczyciela akademickiego na UMK](#). Przy ocenie kandydata zwraca się uwagę na przygotowanie merytoryczne do zajęć dydaktycznych planowanych do realizacji na kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale. Wybór kandydatów następuje w drodze konkursów. Warunki, jakie musi spełniać kandydat, są udostępniane publicznie – zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Z kandydatami przeprowadzane są rozmowy wstępne.

Zakres obowiązków dydaktycznych wraz ze szczegółowymi kwestiami rodzaju zajęć dydaktycznych oraz zasad obliczania godzin reguluje [Regulamin Pracy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu](#).

Pracownicy naukowo-dydaktyczni oceniani są przez Wydziałową Komisję Oceniającą co najmniej co cztery lata. Pracownicy oceniani są zaocznie, na podstawie przygotowanych przez siebie szczegółowych kwestionariuszy oceny. Kwestionariusz dotyczy działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Do kwestionariusza dołączone są materiały z hospitacji zajęć oraz ankiety przeprowadzane wśród studentów. Komisja sprawdza także działalność naukową pracowników poprzez [Bazę Wiedzy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika](#). Jeśli mimo złożonych dokumentów komisja uznaje, iż wskazana jest rozmowa z pracownikiem, jest on proszony o stawienie się w określonym terminie, w efekcie czego dochodzi o bezpośredniej rozmowy. Wyniki działalności Wydziałowej Komisji Oceniającej w istotny sposób wpływają na politykę kadrową. Kryteria oceny pracowników WNH są szczegółowo określone i opublikowane [na stronie internetowej Wydziału](#).

W Instytucie Historii i Archiwistyki w ostatnich latach w miarę możliwości realizowano następujące priorytety:

- utrzymanie kadry na kierunku Historia, zróżnicowanej pod względem zainteresowań i kompetencji, tak aby zapewnić jak najszerszy obszar badań, również w kontekście powiązanej z nimi dydaktyki,
- dbanie o utrzymanie specyfiki naukowej toruńskiego środowiska lokalnego,
- rozwijanie kadry w zakresie kierunków: archiwistyka i zarządzanie dokumentacją, studia skandynawsko-bałtyckie oraz wojskoznawstwo.

W ramach tych trzech priorytetów następowały odpowiednie działania i zmiany kadrowe. W IHiA w latach 2020–2025 starano się utrzymać stan kadry reprezentującej wszystkie dotychczasowe specjalności naukowe.

W badanym okresie w IHiA zatrudnione zostały następujące osoby:

- dr Vadzim Anipiarkou – zatrudniony od 1 X 2024 r. jako adiunkt badawczo-dydaktyczny na ½ etatu, umowa na czas określony,
- dr Alicja Bartnicka – zatrudniona od 1 X 2024 r. jako adiunkt badawczo-dydaktyczny na ½ etatu, umowa na czas nieokreślony,
- dr hab. Hadrian Ciechanowski – zatrudniony od 1 X 2022 r. jako adiunkt badawczo-dydaktyczny, na pełny etat, obecnie umowa na czas nieokreślony,
- ks. dr Michał Damazyn – zatrudniony od 1 XI 2021 r. jako adiunkt badawczy, na pełny etat, umowa na czas określony,
- dr hab. Sylwia Galij-Skarbińska, prof. UMK – zatrudniona od 1 I 2021 r. na stanowisku profesora uniwersytetu, jako pracownik badawczy, na pełny etat,

- dr Cezary Kardasz – zatrudniony od 1 VII 2024 r. jako adiunkt badawczy na ½ etatu, umowa na czas określony,
- dr Piotr Kołodziejczak – zatrudniony od 1 X 2025 r. jako adiunkt badawczo-dydaktyczny na pełny etat, umowa na czas określony,
- dr hab. Tomasz Krzemiński, prof. UMK – zatrudniony od 1 II 2022 r. jako profesor uniwersytetu na pełny etat, jako pracownik badawczo-dydaktyczny, umowa na czas nieokreślony,
- dr Anna Maleszka – zatrudniona od 1 I 2023 r. jako adiunkt badawczo-dydaktyczny, na ½ etatu, obecnie umowa na czas nieokreślony,
- prof. dr hab. Wojciech Polak – zatrudniony od 1 I 2021 r. na stanowisku profesora, jako pracownik badawczy, na pełny etat,
- dr Marcin Smoczyński – zatrudniony od 1 X 2021 r. jako adiunkt badawczo-dydaktyczny, na pełny etat, obecnie umowa na czas nieokreślony,
- dr Marcin Sumowski – zatrudniony od 7 XI 2022 r. jako adiunkt badawczo-dydaktyczny na ½ etatu, umowa na czas nieokreślony

W ostatnich latach z IHIA na emeryturę odeszło czterech pracowników:

- w 2019 r. prof. dr hab. Waldemar Rezmer,
- w 2020 r. prof. dr hab. Janusz Tandecki i prof. dr hab. Kazimierz Maliszewski,
- w 2025 roku mgr Adam Wróblewski.

Zmarło dwóch pracowników Instytutu:

- w 2021 r. mgr Dariusz Jasieniecki,
- w 2023 r. dr hab. Jarosław Centek, prof. UMK.

Zmarło także pięciu pracowników emerytowanych Instytutu:

- w 2020 r. prof. dr hab. Kazimierz Wajda,
- w 2022 r. prof. dr hab. Mieczysław Wojciechowski,
- w 2023 r. prof. dr hab. Jan Sziling,
- w 2024 r. prof. dr hab. Ryszard Kozłowski,
- w 2025 r. prof. dr hab. Janusz Bieniak.

Ważnym czynnikiem porządkującym kwestie kadrowe UMK była zasadnicza reorganizacja strukturalna związana z wprowadzeniem w życie „Konstytucji dla Nauki”. W jej rezultacie przeprowadzona została także reorganizacja struktury IHIA. Polegała ona na scaleniu dotychczasowych zakładów, w miejsce których powstały nowe jednostki organizacyjne – katedry. Obecnie w skład poszczególnych katedr wchodzi następująca liczba pracowników:

- Katedra Historii Starożytnej i Bizancjum – 5 osób,
- Katedra Historii Średniowiecza i Nauk Pomocniczych Historii – 8 osób,
- Katedra Historii Nowożytnej i Edytorstwa Źródeł – 11 osób,
- Katedra Historii XIX–XX wieku i Historii Najnowszej – 7 osób,
- Katedra Archiwistyki i Zarządzania Dokumentacją – 10 osób,
- Katedra Historii Wojskowej – 8 osób,
- Katedra Historii Skandynawii i Europy Środkowo-Wschodniej – 9 osób,
- Katedra Metodologii, Dydaktyki i Historii Kultury – 7 osób.

Rozwój kadrowy IHIA w najbliższym czasie będzie związany z wcześniej wspomnianą reorganizacją.

Wspomnieć należy, iż pracownicy IHiA działają także w centrach i zespołach, które powstały w ciągu ostatnich lat:

- 2021 r. – Centrum Badania Historii „Solidarności” i Oporu Społecznego w PRL,
- 2023 r. – Międzynarodowe Centrum Badań Kopernikańskich,
- 2023 r. – Zespół Badań Egodokumentalnych.

Ad 5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

Elementem systemu wspierania i motywowania kadry do rozwoju są przyznawane co roku nagrody i wyróżnienia Rektora UMK, zarówno indywidualne jak i zespołowe, za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną, a także za całokształt osiągnięć. Nasi pracownicy takie nagrody także otrzymują, co zostało wykazane w zamieszczonych w załączniku charakterystykach. Na UMK funkcjonuje także system świadczeń pieniężnych dla pracowników i doktorantów za publikacje w prestiżowych czasopismach i wydawnictwach naukowych. Takie nagrody na przestrzeni ostatnich lat pracownicy IHiA także otrzymywali:

- dr hab. Hadrian Ciechanowski (2024),
- prof. dr hab. Roman Czaja (2022, 2023),
- prof. dr hab. Sławomir Józwiak (2024),
- dr Katarzyna Łukasiak (2022),
- prof. dr hab. Dorota Michaluk (2023),
- prof. dr hab. Piotr Oliński (2019),
- dr hab. Wojciech Piasek, prof. UMK (2025),
- dr Michał Targowski (2023, 2024).

Otrzymali je także pracownicy spoza naszej jednostki, ale prowadzący zajęcia na kierunku historia:

- dr Joanna Cukras-Stelągowska (2023, 2024) i
- dr hab. Rafał Kot, prof. UMK (2022, 2023).

Na podkreślenie zasługuje wysoka motywacja wewnętrzna części pracowników IHiA, czego świadectwem są zdobywane liczne granty badawcze Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Łącznie 32 pracowników zatrudnionych na kierunku historia pracowało lub pracuje w 48 różnych projektach badawczych, w tym:

- 15 osób w grantach NCN (w tym 3 osoby w dwóch grantach),
- 14 osób w grantach NPRH (w tym 1 osoba w trzech grantach, 1 osoba w dwóch grantach).

Biorąc pod uwagę wszystkie projekty badawcze:

- w 22 przypadkach pracownik był wykonawcą,
- w 26 kierownikiem grantu badawczego.

Biorąc pod uwagę wszystkie projekty badawcze:

- 18 zostało zakończonych,
- 30 jest w realizacji (załącznik 4.5.).

Pracownicy IHiA wyjeżdżali na liczne wyjazdy naukowe w ramach stypendiów, staży i pozyskiwanych grantów. Najczęściej były to wyjazdy do placówki Polskiej Misji Historycznej przy Uniwersytecie w Würzburgu w ramach uzyskanego Grantu Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na wyjazd naukowy lub Stypendium Kancelarii Państwowej w Bawarii. Łącznie odnotowano 16 pracowników korzystających z powyższych form działalności, w tym 5 kilkakrotnie (załącznik 4.6.).

W IHiA w ostatnich latach miały miejsce liczne awanse naukowe. Struktura postępowań awansowych w IHiA wyglądała następująco:

- przeprowadzono 59 procedur nadania stopnia doktora nauk humanistycznych w dziedzinie nauk historycznych, w dyscyplinie historia (2019 r. – 12; 2020 r. – 9; 2021 r. – 6; 2022 r. – 17; 2023 r. – 9; 2024 r. – 4; 2025 r. – 2),
- przeprowadzono 18 postępowań habilitacyjnych w dziedzinie nauk historycznych, w dyscyplinie historia (w tym 3 odmownie): 2019 r. – Zbigniew Girzyński, Krzysztof Kwiatkowski, Jerzy Litwin, Roman Majka, Monika Tomkiewicz, Andrzej Konstanty Wesołowski, Katarzyna Wodniak – odmownie; 2020 r. – Michał Białkowski, Mirosław Krajewski, Patryk Tomaszewski – odmownie; 2021 r. – Robert Artur Gawkowski, Jerzy Bednarek; 2022 – Piotr Nykiel, Wioletta Zielecka-Mikołajczyk; 2024 – Hadrian Ciechanowski, Robert Rybak; 2025 – Tomasz Ceran, Marcin Owsiański; jedno postępowanie zostało wszczęte w 2021 r., lecz zamknięte rok później (kandydatka wycofała wniosek),
- przeprowadzono 7 procedur nadania stopnia profesora zwyczajnego, w tym 6 jest zakończonych, 1 w toku: 2021 r. – Krzysztof Kopiński; 2023 r. – Waldemar Chorążyczewski; 2024 – Dorota Michaluk, Piotr Oliński, Adam Szweda; 2025 – Marcin Hlebionek, Wojciech Piasek (postępowanie w toku).

Należy zaznaczyć, iż jeden z pracowników IHiA, prof. dr hab. Krzysztof Mikulski, otrzymał dwa doktoraty honoris causa:

- 2019 – doktorat honoris causa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, w uznaniu jego zasług dla obecności historii w życiu publicznym, za twórczą kontynuację najlepszych tradycji Towarzystwa Historycznego (którego jest prezesem) w służbie na rzecz środowiska historycznego i ojczyzny oraz za wybitny wkład w rozumienie dziejów Polski, zwłaszcza w epoce wczesnonowożytnej, pokazywanych w szerszej, europejskiej perspektywie,
- 2021 – doktorat honoris causa Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, za wybitny wkład w rozwój nauki historycznej, niestrudzoną działalność organizacyjną i społeczną dla dobra wspólnego.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Ad 1. Baza dydaktyczna i naukowa służąca realizacji zajęć oraz działalności naukowej

Zajęcia dydaktyczne dla kierunku historia prowadzone są w Collegium Humanisticum, nowoczesnym budynku oddanym do użytkowania w 2011 r., zlokalizowanym na terenie kampusu uniwersyteckiego UMK w Toruniu (ul. Władysława Bojarskiego 1). Collegium Humanisticum składa się z części dydaktycznej (AB) oraz administracyjno-naukowej (C). Kompleks budynków wydziałowych jest bardzo dobrze skomunikowany z innymi dzielnicami miasta, dworcem autobusowym oraz kolejowym. Ulokowany jest na skraju miasteczka uniwersyteckiego, w bezpośredniej bliskości pętli autobusowo-tramwajowej „Uniwersytet” (obecnie jest to przystanek końcowy dla trzech linii tramwajowych, pięciu linii autobusowych miejskich, jednej autobusowej miejskiej nocnej i jednej autobusowej podmiejskiej). Wraz z jego budową powstał również obszerny parking samochodowy z ponad 300 stanowiskami, w tym również kilkanaście miejsc dla osób z niepełnosprawnościami. Jednak nawet tak duża liczba miejsc nie zawsze okazuje się w pełni wystarczająca wobec zmieniającego się trendu studiowania i korzystania z prywatnych środków lokomocji. Otóż studentom obecnie, przede wszystkim ze względów finansowych oraz powszechnej dostępności środków transportu samochodowego bardziej opłaca się dojeżdżać, nawet z sąsiednich powiatów własnym autem, niż wynajmować lokum w Toruniu. Sprawia to, że parking bywa zapełniony w godzinach szczytu i pojawiają się trudności z pozostawieniem

samochodu w wyznaczonym dla tego celu miejscu. W związku z tym prowadzone są obecnie rozmowy z władzami UMK na temat zwiększenia liczby miejsc postojowych. Pojawiły się również projekty rozbudowy Collegium Humanisticum o dodatkowe skrzydła dydaktyczne, co na pewno będzie skutkowało rozbudową parkingu i ostatecznym rozwiązaniem tych niedogodności. Osoby korzystające z komunikacji rowerowej mogą zostawić swoje pojazdy na specjalnym parkingu nieopodal wejścia głównego do budynku – tutaj liczba miejsc jest całkowicie wystarczająca - dotychczas nigdy nie zabrakło wolnych stojaków. Na parkingu znajduje się również paczkomat, umożliwiający sprawne i szybkie odbieranie przesyłek pocztowych, zarówno przez osoby studiujące jak i pracowników WNH.

Collegium Humanisticum to obiekt czterokondygnacyjny, przestrzennie zaprojektowany (o znacznej powierzchni prawie 14 tys. metrów kwadratowych), niepodpiwniczony, w pełni klimatyzowany, częściowo monitorowany i w znacznej mierze zarządzany przy użyciu systemu BMS (co pozwoliło na zastąpienie kartami zbliżeniowymi tradycyjnych kluczy do pomieszczeń). Budynek cechuje się bardzo wysoką dostępnością architektoniczną i komunikacyjną. Posiada dwa główne wejścia oraz 5 wyjść ewakuacyjnych. Na okoliczność ewakuacji w budynku zainstalowano schodowe krzesło ewakuacyjne oraz dźwiękowy system ostrzegania. Portiernia znajduje się blisko wejścia głównego, z drzwiami otwieranymi automatycznie, gdzie można uzyskać niezbędne informacje odnośnie lokalizacji poszukiwanych pomieszczeń dydaktycznych lub administracyjnych lub pokoi pracowników. Do budynku można wejść z psem asystującym. Istnieje realna możliwość rozbudowania budynku do docelowego kształtu – wciąż składają się na niego część dydaktyczno-biblioteczna A, dydaktyczna B i dydaktyczno-administracyjna C. W planach pozostają moduły oznaczone literami D, E i F.

W budynku wydziałowym znajduje się 51 sal dydaktycznych, dwupoziomowa biblioteka, sekretariaty poszczególnych jednostek (instytutów), Dziekanat WNH, sala posiedzeń rady dyscypliny oraz gabinety wykładowców i pracowników dydaktycznych. Pomieszczenia kuchenne, znajdujące się w części A budynku, dzierżawione są prywatnemu najemcy, prowadzącemu bar z daniami gorącymi, kanapkami i napojami. Do dyspozycji są też automaty sprzedażowe z napojami i przekąskami, umieszczone na korytarzach. Okres pandemii COVID-19 i związane z tym przejście na nauczanie zdalne spowodowały, że około 2020 r. zaprzestął działalności w budynku ogólnodostępny, komercyjny punkt ksero, który nie został ponownie uruchomiony z powodu braku chętnych najemców. Nie jest to jednak istotne utrudnienie dla studentów, ponieważ w sąsiednich budynkach - Wydziału Prawa i Administracji oraz Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi, oddalonych zaledwie kilkadziesiąt metrów od wejścia głównego do Collegium Humanisticum, funkcjonują punkt ksero dla studentów. Poza tym brak punktu reprograficznego staje się coraz mniej odczuwalny przez coraz bardziej dynamiczny rozwój digitalizacji literatury naukowej i źródeł historycznych oraz coraz szersze wykorzystywanie smartfonów do celów reprograficznych i bogatą ofertę bibliotek cyfrowych w Internecie. Otoczenie budynku i wszystkie drzwi wejściowe są monitorowane przez kamery wideo, z których bieżący podgląd wyświetlany jest na monitorach w portierni.

Ad 2. Infrastruktura i wyposażenie

Nowoczesny budynek zapewnia osobom studiującym bardzo dobre warunki nauki i rozwoju. Do dyspozycji studentów są:

- 1 trzystuosobowa aula,
- 27 sal wykładowo-ćwiczeniowych (od 24 do 120 miejsc),
- 8 pracowni komputerowych (od 20 do 32 miejsc, zwykle jest to 12–15 stanowisk komputerowych) oraz
- 15 sal seminaryjnych w części C (od 12 do 18 miejsc).

Początkowo wszystkie sale dydaktyczne, poza pracowniami komputerowymi, wyposażone były w rzędy przymocowanych na stałe do podłogi siedzisk z ruchomymi blatami. Ta pozorna nowoczesność, odpowiednia dla słuchania typowych wykładów, nie spotkała się z pozytywnym odbiorem części wykładowców oraz samych studentów – uniemożliwiała bowiem prowadzenie pracy w grupach i

większą interakcję między uczestnikami zajęć. Dlatego z biegiem czasu część sal została wyposażona w typowe krzesła i ławki uczniowskie. Wciąż jednak stanowią one zdecydowaną mniejszość, przez co są szczególnym obiektem pożądania wśród niektórych prowadzących zajęcia. Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w projekторы lub wielkoformatowe telewizory LCD/LED, umożliwiające wyświetlanie treści. Tu trzeba zaznaczyć, że władze WNH oraz IHiA przez kilka lat finansowały zakup nowych projektorów, skalerów i telewizorów, dzięki czemu stopniowo wymieniały stary sprzęt (lub uzupełniały go) w salach, w których planuje zajęcia dla ich studentów. Dlatego, dzięki podjętym przemyślanym zakupom i planowaniu, obecnie studenci historii (ale i innych kierunków) mogą cieszyć się znakomitą jakością wyświetlanych na zajęciach obrazów. Sale w części AB dodatkowo dysponują nagłośnieniem (mikrofon i wyjście audio z komputera), co jest szczególnie przydatne w dużych salach audytoryjnych, gdzie wygłaszane są wykłady ogólnouniwersyteckie oraz wizualizacjami (cyfrowy odpowiednik epidiaskopu). Niektórzy z prowadzących zajęcia preferują spotkania z mniej licznymi grupami zajęciowymi w swoich gabinetach – szczególnie jeśli często korzystają ze swojego podręcznego księgozbioru. Jest to formuła szczególnie chętnie stosowana w przypadku seminariów, zarówno licencjackich, jak i magisterskich. Większość gabinetów wykładowców wyposażona jest w stoły i krzesła, i daje możliwość poprowadzenia w nich zajęć w seminaryjnych grupach. Obecnie studenci historii uczestniczą w zajęciach, które mogą być zaplanowane w 21 różnych salach zajęciowych.

W przerwach między zajęciami osoby studiujące mogą korzystać z kilkunastu miejsc siedzących zlokalizowanych na korytarzach budynku. Są tam rozstawione stoły z krzesłami do pracy grupowej lub rozłożone poduchy (pufy), zapewniające krótszy lub dłuższy odpoczynek oraz dobre warunki do lektury lub innych form przygotowania do kolejnych zajęć dydaktycznych. Oprócz tego studenci mogą korzystać z pokoju wyciszenia – specjalnie urządzonego pomieszczenia w łączniku na trzecim piętrze. Dodatkowo, na korytarzach, wzdłuż ścian rozstawione są siedziska dla osób oczekujących pod salą na rozpoczęcie zajęć. Wokół budynku zadbane o małą architekturę – znajdują się tam estetyczne stoły i ławki. Osoby studiujące mogą korzystać z punktu gastronomicznego w Collegium Humanisticum oraz barów zlokalizowanych w budynkach sąsiednich wydziałów: Prawa i Administracji oraz Nauk Ekonomicznych i Zarządzania lub w Bibliotece Uniwersyteckiej.

Ad 3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej

Collegium Humanisticum ma swobodny dostęp do sieci internetowej. Znajduje się w zasięgu darmowej sieci bezprzewodowej Eduroam, dostępnej dla wszystkich wykładowców i studentów oraz innych placówek, partnerów tego programu. Jest ona szeroko wykorzystywana w ramach zajęć, jak i do celów prywatnych. Na bazie tych samych nadajników działa sieć „Konferencja”, umożliwiająca dostęp do Internetu pozostałym osobom, zgłoszonym jako uczestnicy odbywających się wydarzeń naukowych. Komputery stacjonarne w pracowniach informatycznych i gabinetach pracowników są podłączone do szybkiej sieci przewodowej (1000 Mbps), do której dostęp jest jednak zastrzeżony dla uprawnionych adresów sieciowych.

Wedle pierwotnych założeń Collegium Humanisticum miało być siedzibą części jednostek WNH oraz ówczesnego Wydziału Filologicznego. Do tego jego nowoczesnie wyposażone sale dydaktyczne miały służyć jednostkom z całej uczelni. Na przestrzeni 14 lat zmieniała się polityka władz co do wykorzystania gmachu, liczba wydziałów korzystających z budynku, przydział sal dydaktycznych dla planistów poszczególnych jednostek oraz sposoby finansowania zakupu i montażu nowego sprzętu w salach zajęciowych. W listopadzie 2025 r. w budynku funkcjonowało wiele podmiotów uniwersyteckich: część WNH (Dziekanat oraz IHiA), część Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych, część Wydziału Humanistycznego. Jedynie studenci WNH (poza kierunkiem archeologia) mają swój dziekanat na miejscu. Osoby studiujące na innych kierunkach i innych wydziałach mają dziekanaty w innych lokalizacjach. Działające w części toruńskiej UMK szkoły doktorskie swoje sekretariaty również mają ulokowane w Collegium Humanisticum (odbywają się też tutaj niektóre z zajęć dla ich słuchaczy). Taka „mieszanka” jednostek podlegających różnym dziekanatom i dyrektorom w jednym budynku (podlegającemu organizacyjnie bezpośrednio kanclerzowi uczelni) skutkuje koniecznością

wypracowania wspólnej polityki finansowania napraw lub wymiany na nowsze wyposażenia audiowizualnego sal zajęciowych, co jednak udaje się osiągnąć. Z tego też względu, aby zapewnić właściwą realizację planów studiów, w budynku musi obowiązywać sztywny układ godzin zajęciowych oraz – wobec potrzeby wprowadzenia scentralizowanego planowania zajęć – nieoficjalny podział sal zajęciowych między planistów poszczególnych jednostek.

Każdy student ma możliwość założenia darmowego konta w usłudze online Microsoft 365, powiązanego z UMK, co daje szansę poznania i wykorzystania wielu narzędzi tam umieszczonych, z których aplikacje znane z pakietu MS Office są ledwie jednymi z wielu. W powiązaniu z darmowym dostępem do szybkiej sieci bezprzewodowej Eduroam, otwiera to nowe możliwości zdobywania wiedzy i umiejętności cyfrowych.

Na studentów chętnych do działania czeka możliwość udziału w projektach związanych z przeprowadzaniem i nagrywaniem wywiadów z wybranymi osobami (na przykład najstarszymi i emerytowanymi pracownikami WNH, prowadzonych chociażby na potrzeby Archiwum Historii Mówionej WNH UMK). Uczestniczące w nich osoby mają możliwość zapoznania się z sylwetką rozmówcy, zadbania o podłączenie i uruchomienie powierzonego sprzętu nagrywającego i poprowadzić rozmowę.

UMK organizuje szkolenia z wykorzystania narzędzi AI w nauczaniu. Kilkoro z pracowników wzięło już w nich udział, inni czekają na kolejną edycję a część poznaje je na własną rękę, wykorzystując zasoby Internetu oraz bazując na regulacjach obowiązujących w UMK.

Ad 4. Dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Komunikację w budynku zapewniają 3 windy osobowe, 6 szerokich klatek schodowych, w tym także „reprezentacyjne” schody w przeszkolonym holu głównym. Na każdym piętrze znajdują się 3 węzły sanitarne (toaleta damska, męska i dla osób z trudnościami w poruszaniu się lub poruszających się na wózkach inwalidzkich) – łącznie jest ich 12. Po rezygnacji władz uczelni z dystrybutorów wody, w części łazienek zamontowano ujęcia filtrowanej wody kranowej. Jest to rozwiązanie proekologiczne i zostało dobrze przyjęte przez osoby studiujące. Wejście główne do budynku jest zrównane z poziomem otaczającego gruntu, co znacznie ułatwia dostanie się do budynku i poruszanie się po nim osobom na wózkach inwalidzkich. Również w samym budynku nie ma żadnych progów, a znaczna przestronność traktów komunikacyjnych i szerokość korytarzy pozwala na swobodny przejazd w każdą stronę. W windy wyposażone są w komunikaty głosowe i oznaczenia brajlowskie na przyciskach ułatwiające korzystanie z nich osobom niewidomym i niedowidzącym. Sale dydaktyczne w części AB wyposażono w pętle indukcyjne, mające umożliwić odsłuch z nagłośnienia w sali osobom korzystającym z aparatów słuchowych. W budynku została zachowana oryginalna kolorystyka ciągów komunikacyjnych. Jak już wcześniej wspomniano, na parkingach wokół budynków zadbano o wyodrębnienie przepisowej liczby miejsc postojowych dla pojazdów osób z niepełnosprawnością ruchową. W razie potrzeby możliwy jest też dojazd drogą serwisową wprost pod drzwi wejściowe do budynku.

UMK dokłada wszelkich starań, aby osoby ze szczególnymi potrzebami miały dostęp do wszystkich usług oferowanych przez uczelnię i informacji na równi ze wszystkimi innymi potencjalnymi użytkownikami. W swoich działaniach opieramy się na zasadzie uniwersalnego projektowania, czyli projektowaniu produktów, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich (także dla osób ze szczególnymi potrzebami) w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania.

Dążymy do tego, aby strony internetowe uczelni oraz wydziałów i jednostek były dostępne dla osoby ze szczególnymi potrzebami bez konieczności klikania w dodatkowe ikonki. Ikonkę do ułatwień dostępu traktujemy jako dodatek do strony, a nie warunek konieczny, ponieważ ułatwienia w niej zawarte są o wiele uboższe niż oferowane standardowo poprzez przeglądarkę lub system operacyjny. Strona zaprojektowana uniwersalnie i dostępna dla wszystkich, to strona, na której m.in. można zwiększyć

czcionkę do 200% jej rozmiaru, bez utraty zawartości i czytelności treści na stronie, można na niej nawigować za pomocą klawiatury, dowolnie obracać w pionie i poziomie, ze standardowo odpowiednim kontrastem, a jednocześnie jest czytelna dla czytników ekranu, dostępna dla osób niesłyszących. Ikonka do ułatwień dostępu zapewnia to tylko w minimalnym, podstawowym zakresie, który jest niewystarczający dla większości osób z niepełnosprawnością. Osoby słabowidzące, dla których przeznaczone miałyby być te specjalne rozwiązania, jeśli tego potrzebują, mają własne programy lub nakładki, których na co dzień używają. Dodatkowo system Windows lub zainstalowana przeglądarka standardowo oferują możliwość odwrócenia kontrastu na ekranie, jak następujące kombinacje klawiszy klawiatury - („lewy Alt + lewy Shift + Print Screen”), powiększenie tekstu na stronie (ctrl +) lub zmianę kontrastu na dowolne zestawienie kolorystyczne.

Ad 5. i 7. Dostępności infrastruktury oraz monitorowanie i doskonalenie bazy dydaktycznej

Budynek Collegium Humanisticum zapewnia dobre warunki pracy i nauki zarówno dla pracowników, jak i studentów. Wszelkie sygnały dotyczące braków w infrastrukturze, np. te dotyczące siedzisk przymocowanych do podłogi, popsutych projektorów czy niesprawnych rolet, są na bieżąco zgłaszane i w miarę możliwości usuwane. Oszczędności finansowe, wobec znacznie rosnących kosztów zużycia energii, na szczeblu uczelni wymuszają rozsądne i planowane wcześniej ograniczenia w korzystaniu z klimatyzacji (jak najpóźniejsze jej uruchomienie), co w maju i czerwcu może się przejściowo objawiać nieco wyższą temperaturą w pomieszczeniach na wyższych piętrach. Ma to miejsce jednak bardzo rzadko. Zgłaszane przez użytkowników problemy z działaniem sprzętów, stara się jak najszybciej rozwiązywać własnymi środkami Zespół Administracyjno-Gospodarczy Collegium Humanisticum lub wzywając odpowiednich specjalistów. Jednak ze względu na zastosowane w budynku rozwiązania techniczne, czas naprawy serwisowej może być różny i całkowicie niezależny od władz uczelni i zarządców budynku (od kilku godzin do nawet kilku tygodni).

WNH wraz z IHiA starają się o regularne wymienianie lub regenerację starszego sprzętu używanego do prowadzenia zajęć dydaktycznych – oczywiście na tyle, na ile jest to możliwe w bieżącym okresie finansowania. Mowa tu o komputerach w obu wykorzystywanych pracowniach, projektorach i telewizorach w wykorzystywanych salach zajęciowych. Tyczy się to również laptopów dydaktycznych, dostępnych zarówno dla wykładowców, jak i studentów. Ponadto jedna z sal dydaktycznych (C.2.47) została w całości dostosowana do spotkań i egzaminów dyplomowych realizowanych w formie zdalnej, wyposażona w specjalistyczny sprzęt audiowizualny i odpowiednio ustawione stoły i krzesła.

Władze dziekańskie starają się wychwytywać studenckie propozycje zmian zawarte w ankietach oceny zajęć dydaktycznych i pomysły zgłoszone podczas cyklicznie organizowanych spotkań ze studentami. Stąd wzięty się propozycja dodatkowych zajęć z nowych technologii nauczania dla studentów specjalności nauczycielskiej, przestrzenie do odpoczynku i pracy własnej, w tym np. pokój ciszy, pufy na łącznikach oraz stoliki i krzesła rozstawione w różnych miejscach budynku, a także „piłkarzyki” w holu głównym.

Wciąż praktykowane są, całkowicie nieodzowne na studiach historycznych, wyjścia w ramach zajęć do archiwów lub muzeów czy wycieczki w bliższą i dalszą okolicę w ramach zajęć terenowych. W ten sposób studenci na własne oczy poznają to, o czym usłyszeli w sali zajęciowej lub przeczytali w książce. Niektórzy z wykładowców preferujących taki sposób przekazywania wiedzy, wnioskuje o dopasowanie terminów odbywania zajęć w planie zajęciowym, w taki sposób, aby umożliwiała im to jak najczęstsze wyjścia tego typu ze studentami.

Wszystkie osoby studiujące i pracownicy mogą brać udział w licznych wykładach otwartych, seminariach naukowych czy konferencjach, które częstokroć odbywają się w Collegium Humanisticum (najczęściej w Auli imienia Profesora Andrzeja Tomczaka lub w Sali Rady Wydziału imienia Profesora Karola Górskiego) lub w budynkach sąsiednich jednostek. Często przestronny hol Collegium Humanisticum jest miejscem organizacji wystaw lub wydarzeń promocyjnych.

Ad 6. System biblioteczno-informacyjny uczelni

Już na etapie projektowania uwzględniono funkcjonowanie dużej biblioteki, której podstawą stał się księgozbiór IHiA. Do niego dołączono z czasem zbiory Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii, Katedry Etnologii i Antropologii Kulturowej, Katedry Historii Sztuki i Kultury oraz księgozbiory pedagogiczne i neofilologiczne. Dzięki temu pracownicy i studenci mają dostęp do bogatej literatury tematycznej, wykorzystywanej w czasie zajęć i podczas kwerend na potrzeby swoich badań. W pomieszczeniach biblioteki znajduje się powiększalnik tekstu I-See HD22, stanowiska komputerowe oraz przestrzeń do pracy własnej i zespołowej. Zmiany organizacyjne w strukturze uczelni oraz spadająca liczba korzystających z bibliotek sprawiają, że w przestrzeni UMK pojawiła się idea likwidacji bibliotek wydziałowych oraz pomysły na inne zagospodarowanie części zajmowanych przez nie pomieszczeń. Zmiany te nie dotknęły Biblioteki Collegium Humanisticum, ale części zbiorów na przestrzeni lat trafiła już do Biblioteki Uniwersyteckiej lub została zabrana przez jednostki, które opuściły Collegium. Obecnie w Bibliotece Collegium Humanisticum trwają prace nad ubytkowaniem dubletów z księgozbioru historycznego, a księgozbiór neofilologów ogranicza się do kolekcji podręcznej. Ważną częścią zbiorów pozostaje kolekcja profesora Jerzego Wojciecha Borejszy. Pracownicy i studenci mają możliwość swobodnego korzystania z Biblioteki Collegium Humanisticum przez cały tydzień pracy i nauki, przez 6 godzin dziennie, od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00–15.00. Do dyspozycji mają dwie czytelnie: główną, znajdującą się obok księgozbioru podręcznego na parterze i czytelnię czasopism usytuowaną na pierwszym piętrze. Ta druga jest wykorzystywana również w ramach zajęć dydaktycznych lub na spotkania autorskie. Zamawianie książek do wypożyczenia odbywa się bardzo sprawnie, w sposób elektroniczny. Jest to możliwe również z komputera dla czytelników zainstalowanego obok wypożyczalni. Dzięki wprowadzeniu całości zbiorów do komputerowego systemu bibliotecznego studenci mogą zamawiać książki z dowolnego miejsca. Czas realizacji zamówień jest bardzo krótki. Obecnie w Bibliotece Collegium Humanisticum pracują dwie bibliotekarki.

Biblioteka Uniwersytecka znajduje się około 350 m. od Collegium Humanisticum, tak więc studenci i pracownicy po krótkim spacerze mogą skorzystać z tamtejszych zbiorów na miejscu (czytelnie: Główna z dostępem do skanera samoobsługowego, Pomorzoznawcza i Zbiorów Specjalnych) lub wypożyczyć książki do domu (korzystając z wolnego dostępu lub zamawiając publikacje magazynów). I tu funkcjonuje zamawianie elektroniczne poprzez konto czytelnika powiązane z uniwersyteckim kontem pocztowym służbowym lub studenckim. Ponadto czytelnicy mogą tutaj korzystać ze zbiorów kolekcji różnych typów dokumentów, zlokalizowanych w poszczególnych czytelniach specjalnych: dzieł rękopiśmiennych i starodruków, muzycznych, graficznych i kartograficznych, czy Archiwum Emigracji. Na terenie Biblioteki Uniwersyteckiej cyklicznie organizowane są spotkania autorskie, wystawy i konferencje. Każda z bibliotek uniwersyteckich oferuje możliwość samodzielnego i nieodpłatnego fotografowania materiałów, co znacznie zwiększa ich dostępność.

Coraz bogatszą ofertę materiałów zdigitalizowanych (artykułów, monografii, źródeł historycznych, map), mają również biblioteki cyfrowe, w tym wspierana przez UMK [Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa](#). Umożliwiają one stały dostęp do publikacji, które do tej pory schowane były w przepastnych magazynach i obwarowane ograniczeniami w korzystaniu. Biblioteka Uniwersytecka pośredniczy też w pozyskiwaniu dostępu do [zagranicznych baz publikacji z różnych dziedzin](#), z czego korzystają zarówno studenci, jak i wykładowcy prowadzący zajęcia na kierunku historia. Dzięki takiemu rozwiązaniu mają oni możliwość darmowego dostępu do najnowszej literatury naukowej publikowanej w renomowanych czasopismach oraz wydawnictwach europejskich i światowych. Ze środków IHiA na bieżąco kompletuje się i uzupełnia bazę materiałów naukowych i dydaktycznych, gdyż kupowane są nowości książkowe oraz prenumerowane czasopisma naukowe do zbiorów Biblioteki Collegium Humanisticum.

Coraz więcej pracowników naukowych – szczególnie tych z młodszego pokolenia – sięga po rozwiązania popularyzatorskie dostępne w Internecie. W ramach zajęć wraz ze studentami oglądają wirtualne muzea i galerie, przeglądają zbiory fotograficzne i filmowe archiwów i filmotek. W ten sposób starają się uatrakcyjnić wykłady i zachęcić (lub nauczyć) studentów do własnych poszukiwań. Część z prowadzących przenosi swe zajęcia do pracowni komputerowych, aby studenci mieli szansę poznać aplikacje do zarządzania bibliografiami i cytatami lub umożliwiającymi współpracę badawczą (Zotero, Mendeley) oraz potrafili zadbać o atrakcyjność przekazywanych treści (programy wykorzystywane do tworzenia i odtwarzania prezentacji multimedialnych). Wykładowcy coraz częściej sięgają po możliwości oferowane przez sztuczną inteligencję (AI), jednakże czynią to ostrożnie, będąc w pełni świadomymi zagrożeń, jakie ona niesie dla wiarygodności i poprawności tak pozyskanych materiałów.

Ad 8. Reguły i wymagania w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawarte w standardach kształcenia nauczycieli

Zajęcia dla specjalności nauczycielskiej realizowane w Collegium Humanisticum są prowadzone w salach ogólnodostępnych, z pełnym ich wyposażeniem. Zespół dydaktyków nauczania historii czyni aktywne starania celem uzyskania zgody na zakup przez WNH ekranu multimedialnego, podobnego do tych wykorzystywanych w szkołach, aby nauczyć studentów specjalności nauczycielskiej korzystania z tych urządzeń. Na razie wykorzystują dotykową tablicę multimedialną z projektorem (starsza technologia wykrywania dotyku oparta o podczerwień).

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Ad 1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego

IHiA dba o jak najlepszy kontakt z otoczeniem społeczno-gospodarczym i przykłada dużą wagę do zwiększania liczby współpracujących z nim instytucji i towarzystw. Wśród nich znajdują się instytucje krajowe, w tym toruńskie, m.in.: 3 Flotylla Okrętów w Gdyni, Fundacja Generał Elżbiety Zawackiej, Instytut Kultury Polskiej w Nowym Jorku, Instytut Kultury Polskiej w Londynie, Książnica Kopernikańska w Toruniu, Laboratorium Cyfrowe Humanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, Polskie Towarzystwo Badań nad Wiekiem Osiemnastym, Polskie Towarzystwo Historyczne, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Stowarzyszenie Archiwistów Polskich, Towarzystwo Miłośników Torunia, Towarzystwo Przyjaciół Dolnej Wisły i inne (por. <https://www.historia.umk.pl/dzialalnosc/wspolpraca/>). Tym samym IHiA dąży do zwiększania grona interesariuszy zewnętrznych. Rada Interesariuszy Zewnętrznych ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia jest ciałem społecznym powołanym w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości. Pełni ona funkcje doradcze w sprawach dotyczących strategii rozwoju IHiA, dba o jego współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, w tym instytucjami państwowymi i samorządowymi, organizacjami społeczno-kulturalnymi oraz wyraża opinie w doskonaleniu programów kształcenia, w celu osiągnięcia zakładanych efektów oraz najwyższych standardów dydaktycznych, uwzględniających zmieniające się warunki otoczenia społeczno-gospodarczego. Interesariusze zewnętrzni pomagają w jak najefektywniejszym kształceniu na kierunkach studiów realizowanych przez IHiA. Zwracają uwagę na wymagania przyszłych pracodawców, pomagając dostosowywać programy studiów do realiów rynku pracy oraz pod kątem ich uatrakcyjnienia. Ich opinie brane są pod uwagę przy projektowaniu zmian w programach studiów. Przykładem czego mogą być zmiany wprowadzone w 2025 r. W gronie Rady Interesariuszy Zewnętrznych IHiA znajdują się przedstawiciele 12 instytucji kulturalnych, naukowych i edukacyjnych. Są to obecnie:

- Wojciech Bartoszek (Muzeum Wojsk Lądowych w Bydgoszczy),
- Eugeniusz Borodij (Archiwum Państwowe w Bydgoszczy),
- Arkadiusz Bosak (Stowarzyszenie Historyczne Garnizon Toruń),
- Jakub Brzeziński (Archiwum Wojskowe w Toruniu),

- Beata Herdzin (Archiwum Państwowe w Toruniu),
- Paweł Kaczyński (Stowarzyszenie Płocki Uniwersytet Ludowy im. W. Witosa),
- Tomasz Miegoń (Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni),
- Aleksandra Mierzejewska (Muzeum Okręgowe w Toruniu),
- Wioletta Pacuszka (Muzeum im. W. Łęgi w Grudziądzu),
- Łukasz Piasecki (III Liceum Ogólnokształcące w Grudziądzu),
- Danetta Ryszkowska-Mirowska (Książnica Kopernikańska w Toruniu),
- Zofia Wojtalik (Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Chelmży).

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma również swoje odzwierciedlenie w organizacji praktyk, jakie studenci WNH odbywają w czasie studiów. W IHiA studenci kierunku historia odbywają praktykę przedmiotową z historii (120 godzin – 60 godzin na studiach I stopnia i 60 godzin na studiach II stopnia) oraz praktykę przedmiotową z wiedzy o społeczeństwie (90 godzin – 45 godzin na studiach pierwszego stopnia i 45 godzin na studiach drugiego stopnia). Zasady odbywania praktyk przedmiotowych określają załączniki do [Zarządzenia Dziekana Wydziału Nauk Historycznych w sprawie zasad odbywania obowiązkowych praktyk studenckich przez studentów kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Nauk Historycznych UMK w Toruniu](#):

- [Załącznik nr 3 Regulamin praktyki nauczycielskiej, Historia, I st.](#),
- [Załącznik nr 4 Regulamin praktyki nauczycielskiej, Historia, II st.](#),
- [Załącznik nr 5 Regulamin praktyki nauczycielskiej, WOS, I st.](#),
- [Załącznik nr 6 Regulamin praktyki nauczycielskiej, WOS, II st.](#)

Na podstawie dokumentacji praktyk – opinii wystawionej przez nauczyciela-opiekuna, dzienniczka praktyk, karty z przebiegu praktyki nauczycielskiej (w której określono zadania pozwalające na zrealizowanie zakładanych efektów uczenia), konspektów lekcji i arkuszy obserwacji, opiekun praktyk dokonuje weryfikacji osiągnięcia przez studenta efektów uczenia. Studenci sami, jednak po konsultacji z opiekunem, dokonują wyboru miejsca odbywania praktyk przedmiotowych.

Mając na uwadze podniesienie kompetencji zawodowych i umiejętności praktycznych studentów, WNH realizował projekty, w których brali udział studenci kierunku historia. „Odkryj swój potencjał zawodowy” to szkolenie opracowane przez Biuro Karier UMK dla studentów WNH w celu poszukiwania swojej ścieżki zawodowej. Projekt jest odpowiedzią na sugestie studentów (zgłaszane w ankietach absolwentkich) dotyczące zapotrzebowania na jasno określoną ścieżkę zawodową absolwentów historii. Spotkanie, które prowadzi mgr Izabela Rutkowska z Biura Karier UMK, jest dedykowane studentom II roku I stopnia (dla każdego kierunku oddzielnie) i trwa 1,5 godziny.

Studenci historii zaangażowani są również w projekt „[Program Co-op](#)” realizowany przez Biuro Karier UMK, którego celem jest umożliwienie najlepszym studentom podjęcie stażu w czasie trwania studiów.

„Dzień z Pracodawcą na WNH” to kolejny projekt realizowany przez WNH. Pierwsze spotkanie pracodawców ze studentami odbyło się 7 XI 2023 r. w Collegium Humanisticum. Uczestniczyli w nim przedstawiciele: Instytutu Pamięci Narodowej, Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu, Archiwum Państwowego w Toruniu, Muzeum Archeologicznego w Biskupinie, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Toruniu – Delegatura w Bydgoszczy, VI Liceum Ogólnokształcącego im. Zesłańców Sybiru w Toruniu oraz Wydziału Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu. Celem projektu było zwrócenie uwagi na przygotowanie dobrego CV, przebieg rozmowy kwalifikacyjnej, wymagania stawiane przez pracodawców oraz możliwości rozwoju i awansu zawodowego. Spotkanie, które przybrało formę rozmów z pracodawcami, pomogło studentom poznać kompetencje przyszłości i możliwości pozyskania środków na ich rozwijanie.

Mając na uwadze zdobycie kluczowych na rynku pracy kompetencji oraz rozszerzenie zainteresowań studentów UMK, WNH od 2024 r. oferuje trzy [bloki kompetencyjne](#):

- „Cyfrowy urząd”,
- „Historia w przekazie medialnym”,
- „Z nauką pod wodę – nurkowanie naukowe”.

IHiA dąży do poszerzenia oferty edukacyjnej i podejmuje działania zmierzające do rozwoju zainteresowań studentów historii. Przykładem tego może być opracowanie i zaproponowanie kandydatom na studia w roku akad. 2025/2026, zupełnie nowych specjalności: „Geopolityka i historia”, „Historia i kultura Ukrainy”, „Humanistyka cyfrowa” oraz „Skandynawsko-bałtycka”. Uruchomiona została pierwsza z nich, ale mamy nadzieję, że w następnych latach kolejne spotkają się z zainteresowaniem osób studiujących.

IHiA we współpracy z innymi wydziałami, instytutami i instytucjami spoza UMK od wielu lat wspiera szereg inicjatyw mających na celu popularyzację i promocję wiedzy historycznej na zewnątrz. Doskonalone są różne formy współpracy. Wśród działań i wydarzeń należy wskazać na odbywające się regularnie od kilku lat imprezy (z zakresu szeroko rozumianej historii i humanistyki) skierowane do uczniów, młodzieży i osób dorosłych, m.in.:

- [Toruński Festiwal Nauki i Sztuki](#) – pracownicy IHiA przygotowują m.in. imprezy festiwalowe: wykłady, warsztaty, inscenizacje historyczne,
- [Toruński Festiwal Smaków](#) – pracownicy IHiA przygotowują m.in. imprezy festiwalowe: wykłady, warsztaty, spotkania,
- [Wszechnica Akademicka](#) – cykl wykładów prowadzonych przez pracowników IHiA oraz Instytutu Archeologii WNH w celu rozwijania pasji historycznych, przygotowania do matury z historii i wiedzy o społeczeństwie oraz udziału w Olimpiadzie Historycznej. Wykłady organizowane są od 2016 r., dwa razy w ciągu semestru,
- [Konkurs im. Karola Górskiego na najlepszą pracę magisterską](#) – organizowany przez IHiA,
- w ramach [umowy patronackiej zawartej przez WNH](#) ze szkołami, IHiA organizuje wykłady uniwersyteckie dla uczniów: Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Łławie, Stowarzyszenia Płocki Uniwersytet Ludowy im. W. Witosa (organ prowadzący szkoły ponadgimnazjalne w Płocku, Gostyninie, Kutnie, Sierpcu, Ciechanowie, Lipnie i Wołominie), IV Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Toruniu, Liceum Ogólnokształcącego im. Ks. Janusza St. Pasierba w Pelplinie,
- [Olimpiada Historyczna dla szkół ponadpodstawowych](#) – organizowana nieprzerwanie od 1974 roku przy współpracy z Polskim Towarzystwem Historycznym; w Collegium Humanisticum odbywają się eliminacje okręgowe, a od 2023 r. również część pisemna eliminacji III etapu,
- [Olimpiada Historyczna Juniorów](#) – organizowana od 2016 r. przy współpracy z Polskim Towarzystwem Historycznym; w Collegium Humanisticum odbywają się eliminacje okręgowe, a od 2023 r. również część pisemna eliminacji III etapu; Komitet Okręgowy Olimpiady Historycznej Juniorów w Toruniu podczas części ustnej eliminacji II etapu współpracuje z nauczycielami szkół toruńskich: mgr Renatą Adamczyk-Nowak (IV Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Toruniu) oraz mgr. Zbigniewem Matuszewiczem (VI Liceum Ogólnokształcące im. Zesłańców Sybiru w Toruniu),
- Drzwi Otwarte WNH – cykliczna impreza, podczas której organizowane są wykłady, pokazy, warsztaty, gry i zabawy przeznaczone dla uczniów i studentów („[Harmonogram Drzwi Otwartych Wydziału Nauk Historycznych 2023](#)”, „[Harmonogram Drzwi Otwartych Wydziału Nauk Historycznych 2024](#)”; „[Harmonogram Drzwi Otwartych Wydziału Nauk Historycznych 2025](#)”),

- WNH przygotował [stałą ofertę współpracy ze szkołami](#), w ramach której nauczyciele wraz z uczniami mogą uczestniczyć w wykładach i warsztatach prowadzonych przez nauczycieli akademickich pracujących w IHiA; zajęcia odbywają się w budynku Collegium Humanisticum lub w szkole,
- „[Gadające podręczniki](#)” – wyjątkowa inicjatywa IHiA, w ramach której nauczyciele akademicy i autorzy podręczników historii wykorzystywanych w procesie dydaktycznym szkół średnich odwiedzają uczniów i przeprowadzają wykłady m.in. z zakresu podstawy programowej.

Ad 2. Monitorowanie, ocena i doskonalenie form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

IHiA współpracuje zarówno z interesariuszami zewnętrznymi jak i wewnętrznymi w zakresie monitorowania i oceny jakości kształcenia w celu ciągłego jego doskonalenia. Spotkania z interesariuszami zewnętrznymi odbywają się regularnie, nie rzadziej niż raz do roku. Ich przedmiotem są m.in.: sprawy związane z jakością kształcenia, programami studiów oraz praktykami studenckimi. Są one protokołowane a zgłaszane postulaty, w tym dotyczące programów studiów, omawiane na Kolegium Dyrektorskim, Radzie Dziekańskiej i Radzie Dyscypliny. Wśród interesariuszy wewnętrznych bardzo ważną rolę odgrywają osoby studiujące. Studenci biorą udział w opiniowaniu programów studiów, są członkami Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia na WNH oraz Rady Dziekańskiej, natomiast doktoranci zasiadają w Radzie Dyscypliny Historia. Również pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi zaangażowani są w prace Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia na WNH i biorą udział w organizacji systemu oceny jakości kształcenia jako równoprawni członkowie w procesie decyzyjnym.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Ad 1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku

Jednym z ważniejszych elementów strategii UMK i WNH jest umiędzynarodowienie studiów, co związane jest również z założeniami „[Strategii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu 2021–2026](#)” (cel strategiczny II: „Zapewnić kształcenie przygotowujące do funkcjonowania i podejmowania inicjatyw w dynamicznie zmieniającym się świecie, poprzez indywidualizację ścieżek rozwoju, wykorzystywanie nowoczesnych technologii i doświadczeń międzynarodowych oraz dopasowaną ofertę uzupełniających form kształcenia” i cel operacyjny II.4: „Wzmocnić międzynarodową atrakcyjność kształcenia na UMK oraz mobilność osób studiujących i przygotowujących doktoraty”). Na kierunku historia działania zmierzające do podniesienia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia odbywają się na dwóch poziomach: poprzez zajęcia prowadzone w ramach programu studiów oraz poprzez włączanie studentów w dodatkowe przedsięwzięcia, wśród których wymienić należy zwłaszcza uczestnictwo w programie wymiany międzynarodowej Erasmus+ oraz uczestnictwo w dodatkowych, odbywających się na miejscu formach umiędzynarodowienia (np. wykładach otwartych badaczy zagranicznych czy konkursach językowych).

Ad 2. i 5. Kształcenie w językach obcych i udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć

WNH posiada bogatą ofertę zajęć ogólnouniwersyteckich prowadzonych w języku angielskim. Oferta ta jest skierowana głównie do studentów przyjeżdżających z zagranicy (szczególnie w ramach programu Erasmus+ oraz umowy z Uniwersytetem Standardowym w Tianjin), jest jednak również otwarta dla rodzimych osób studiujących, które mogą wybrać zajęcia w języku obcym w ramach zajęć ogólnouniwersyteckich do wyboru, co jest okazją do podniesienia umiejętności językowych i opanowania specjalistycznego słownictwa.

Od roku 2021 oferta zajęć ogólnouniwersyteckich w języku obcym pogrupowana jest w bloki tematyczne. WNH oferuje zajęcia w zakresie historii w języku angielskim w blokach tematycznych „Culture and Architecture: A Historical Approach” oraz „Underwater Archeology and Ancient World”. W raportowanym okresie oferta zajęć w języku obcym organizowanych przez IHiA zmieniała się nieznacznie. [W roku akademickim 2024/25 w ofercie IHiA znajdowało się pięć wykładów](#), z czego trzy odbywają się zarówno w semestrze zimowym i letnim, jeden tylko w semestrze letnim, a jeden tylko w semestrze zimowym.

Dodatkowo należy wspomnieć o organizowanych w IHiA cyklicznie spotkaniach i seminariach, zazwyczaj o charakterze otwartym, promowanych wśród społeczności wydziałowej, w tym wśród osób studiujących historię. W ostatnich latach w IHiA odbywały się m.in. spotkania polsko-ukraińskie (szósta edycja w maju 2025 r.), polsko-białoruskie (ostatnia edycja w grudniu 2021), a także konferencje z serii „Between East and West oraz z serii Engagement with the Past”. Konferencje te, podobnie jak wykłady otwarte gości z zagranicy, są licznie odwiedzane zarówno przez całe grupy zajęciowe, jak i przez indywidualnych studentów.

Studenci historii IHiA mają również możliwość słuchania wykładów badaczy z zagranicy przyjeżdżających do IHiA w ramach programu Erasmus+ lub innych wizyt, jak np. wykłady otwarte dr E. Zohar (grudzień 2021 r. i marzec 2022 r.), wykłady badaczy ukraińskich przebywających w Polsce (od kwietnia 2022 r.), wykłady historyczek z Uniwersytetu w Essex (listopad 2022 r.) w ramach współpracy wewnątrz konsorcjum Young Universities for the Future of Europe. W ostatnim czasie jeden z wykładów zagranicznych gości był współorganizowany przez Studenckie Koło Historyków im. K. Górskiego (dr V. Moroz, listopad 2024 r.).

Ad 3. Przygotowanie studentów do uczenia się w językach obcych i sposoby weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Działania zmierzające do umiędzynarodowienia studiów poprzez nauczanie języków obcych w ramach programów studiów są prowadzone zgodnie z [Zarządzeniem Nr 12 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 7 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowego trybu organizacji na studiach stacjonarnych zajęć z języków obcych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu](#).

W ramach studiów licencjackich student zobowiązany jest do odbycia 120 godzin lektoratu języka obcego (semestr III i IV, odpowiednio po 60 godzin). Zajęcia te prowadzone są przez lektorów zatrudnionych w Uniwersyteckim Centrum Języków Obcych. Na I stopniu studiów studenci przez cztery semestry uczestniczą w zajęciach z języka łacińskiego (semestr I–IV, 30 godzin na semestr). Na II stopniu studiów student jest z kolei zobowiązany do odbycia 30 godzin lektoratu z języka obcego (semestr II) oraz 60 godzin translatorium z języka łacińskiego lub nowożytnego (semestr I i II, odpowiednio po 30 godzin). Translatoria prowadzone są przez pracowników IHiA i mają na celu wdrożenie studentów do pracy z tekstami specjalistycznymi w językach obcych i opanowanie odpowiedniej terminologii fachowej. Ocena umiejętności studentów jest dokonywana przez prowadzących zajęcia na podstawie kryteriów podanych w sylabusach zajęć.

Nieco inaczej wygląda sytuacja w przypadku studiów polsko-rosyjskich funkcjonujących jako specjalność na studiach historycznych II stopnia. Program tej specjalności przewiduje bardzo intensywną naukę języka rosyjskiego (184 godziny lektoratów wobec 864 godzin wszystkich zajęć w programie studiów), już w czasie I semestru studiów, następnie kontynuowaną w Moskwie. Ze względu na wojnę w Ukrainie od lutego 2022 r. nastąpiło przerwanie współpracy z Rosyjskim Państwowym Uniwersytetem Humanistycznym w Moskwie; w efekcie niemożliwe stało się kontynuowanie na kierunku historia studiów polsko-rosyjskich w ramach specjalności „Historyczna komparatystyka i tranzytologia”.

Dodatkową możliwość podniesienia i sprawdzenia swoich kompetencji językowych studenci historii uzyskują dzięki konkursowi „Mistrz Języka Specjalistycznego”, organizowanemu przez Uniwersyteckie Centrum Języków Obcych. W ramach konkursu utworzona została kategoria „Historia i archeologia”,

co pozwala na kształtowanie i promowanie wśród studentów używania specjalistycznego języka obcego dla tych dyscyplin. Zarówno ogłoszenia o konkursie, jak i jego wyniki są promowane przez wydziałowe kanały informacyjne, a sam konkurs cieszy się dużym zainteresowaniem osób studiujących. Uhonorowanie laureatów odbywa się co roku podczas uroczystości wydziałowej immatrykulacji. Otrzymują oni wówczas z rąk Dziekana okolicznościowe dyplomy oraz nagrody rzeczowe.

Ad 4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Jednym z najważniejszych elementów strategii umiędzynarodowienia procesu kształcenia studentów historii na UMK jest program Erasmus+. UMK w ramach kodu ISCED 0222 (historia/historia i archeologia) posiada 33 umowy partnerskie z uniwersytetami z 12 krajów programu. Studenci i pracownicy WNH mogą jednak korzystać również z umów podpisanych w ramach UMK dla innych kodów ISCED/dyscyplin, za zgodą odpowiednich koordynatorów wydziałowych. Istnieje również możliwość podpisywania nowych umów na bieżąco, jeśli kierunek, który interesuje potencjalnego wyjeżdżającego nie jest w danym momencie pokrywany przez żadną umowę uczelnianą.

Dodatkowo, w omawianym okresie UMK uzyskało finansowanie umów z dwoma uniwersytetami z krajów poza programem Erasmus (w ramach programu Erasmus+ KA171):

- Kijowskim Uniwersytetem Narodowym im. Tarasa Szewczenki i
- Ukraińskim Uniwersytetem Katolickim we Lwowie).

Ze względu na wojnę w Ukrainie w ramach tych umów możliwa była realizacja jedynie przyjazdów na UMK (bez wyjazdów do Ukrainy).

W latach 2020–2025 w ramach programu Erasmus+ na kierunku historia na UMK studiowało łącznie 27 osób z następujących krajów:

- Turcja,
- Hiszpania,
- Francja,
- Niemcy,
- Litwa,
- Wielka Brytania,
- Ukraina.

W analogicznym okresie na studia w zagranicznych uczelniach wyjechało 9 studentów historii UMK, do następujących krajów:

- Niemcy,
- Czechy,
- Turcja,
- Włochy,
- Łotwa,
- Norwegia.

Z mobilności w ramach programu Erasmus+ korzystają również pracownicy uczelni. W latach 2020–2025 z mobilności STA (polegającej na prowadzeniu zajęć na uczelni partnerskiej) skorzystało 10 pracowników IHIA, wyjeżdżając do:

- Francji,
- Niemiec,
- Czech,
- Litwy i

- Portugalii.

Jednocześnie, IHiA gościł w ramach tego samego typu mobilności Erasmus+ 10 nauczycieli z uczelni partnerskich w:

- Niemczech,
- Litwie,
- Turcji,
- Czechach i
- Ukrainie

oraz jedną osobę z Ukrainy w ramach mobilności typu STA+STT (prowadzenie zajęć + uczestnictwo w edukacji zawodowej). Nauczyciele przyjeżdżający w ramach programu Erasmus+ zobowiązani są prowadzić określoną liczbę zajęć dla studentów, co pozwala na dodatkowe umiędzynarodowienie procesu kształcenia w ramach kierunku historia. Gość może prowadzić zajęcia albo dla określonej grupy studentów, albo w ramach otwartego spotkania, które jest ogłaszane wśród społeczności WNH i IHiA, przyciągając zarówno całe grupy zajęciowe, jak i indywidualnych studentów, w ramach ich pracy własnej i realizacji zainteresowań.

W raportowanym okresie studenci i wykładowcy IHiA brali również udział w nowej formie umiędzynarodowienia kształcenia w ramach programu Erasmus+: Blended Intensive Programmes (BIP). W roku 2023/24 był to BIP pod nazwą „Preservation, digitization and access to material cultural heritage” organizowany przez Uniwersytet w Hradcu Kralove w Czechach, w którym wzięło udział dwóch wykładowców i 7 studentów IHiA (również kierunku historia).

W raportowanym okresie kontynuowana była współpraca z Uniwersytetem Standardowym w Tianjin, w Chinach, w ramach której grupa studentów historii odbywa przez semestr zajęcia na WNH w języku angielskim, w ramach przedmiotów oferowanych przez WNH (w tym przedmioty historyczne oferowane przez IHiA). Program współpracy był zawieszony ze względu na pandemię COVID-19 i został ponownie uruchomiony w 2023 r. W latach 2023–2025 łącznie na WNH studiowało 29 studentów historii z Chin.

W ramach programu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” na UMK organizowane są szkoły letnie dla studentów i doktorantów z zagranicy, w tym szkoła „Toruń Humanities and Social Sciences Summer Program”. W programie w latach 2021, 2022 i 2023 uczestniczyło trzech wykładowców IHiA

- dr hab. Wioletta Zielecka-Mikołajczyk, prof. UMK,
- dr hab. Jarosław Dumanowski, prof. UMK,
- dr Piotr Pranke,

koordynując pracę łącznie 16 uczestników programu letniego z czterech krajów: Ukrainy, Włoch, Litwy i Węgier.

We wrześniu i październiku 2024 r. czterech ukraińskich historyków realizowało na WNH staże finansowane przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej w formule job-shadowing.

Istotnym elementem umiędzynarodowienia IHiA, zapewniającym liczne mobilności kadry, jest Polska Misja Historyczna, która od 2009 r. działa w Würzburgu. Misja jest placówką naukową UMK prowadzoną we współpracy z Uniwersytetem Juliusza i Maksymiliana w Würzburgu, Uniwersytetem Jagiellońskim, Uniwersytetem Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytetem Śląskim w Katowicach. Celem Misji jest inicjowanie i wspieranie współpracy między polskimi i niemieckimi ośrodkami naukowymi oraz badaczami specjalizującymi się w naukach historycznych. Pracownicy i doktoranci UMK (w tym również pracownicy IHiA) mogą ubiegać się o przyznawany corocznie przez Rektora UMK grant na

dwutygodniowy pobyt w Würzburgu. W raportowanym okresie skorzystało z tej możliwości 24 pracowników IHiA.

Ad 6. Sposoby monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia

Systematycznej oceny procesu umiędzynarodowienia dokonuje Dziekan WNH oraz Dyrektor IHiA, m.in. na podstawie bieżącego monitorowania sytuacji w zakresie mobilności wraz z Pełnomocnikiem Dziekana ds. Mobilności. Od października 2019 r. do września 2024 r. funkcję tę pełniła dr Magdalena Wiśniewska-Drewniak, jej następczynią (od października 2024 r.) jest dr Alicja Bartnicka. Obie łączą ją z funkcją koordynatora programu Erasmus+ dla dyscypliny historia. Do zadań pełnomocnika należy m.in. współtworzenie wraz ze studentami oraz podpisywanie umów dot. programu studiów Erasmus+ (zarówno dla studentów wyjeżdżających, jak i przyjeżdżających), zatwierdzanie umów dot. wyjazdów i przyjazdów pracowników w ramach wyjazdów Erasmus+ STA i STA+STT, inicjowanie nowych umów w programie Erasmus+, ogłaszanie oraz przeprowadzanie rekrutacji na wyjazdy na studia Erasmus+ (dwa razy w roku), monitorowanie mobilności zagranicznych na wydziale. Ponadto, w całym raportowanym okresie dr Wiśniewska-Drewniak pełniła funkcję osoby odpowiedzialnej za studentów przyjeżdżających z Chin (ustalanie programu studiów, formalności przed przyjazdem, opieka nad studentami na miejscu).

Ponieważ liczba mobilności studenckich na WNH jest stosunkowo niska (spadek nastąpił w związku z pandemią COVID-19 oraz związany jest ze spadkiem ogólnej liczby studentów), w celu zwiększenia liczby osób wyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ Pełnomocniczka Dziekana ds. Mobilności podjęła następujące działania:

- przygotowanie nowych materiałów promocyjnych (m.in.: mapy potencjalnych kierunków wyjazdów na studia zagraniczne) publikowanych w okresie rekrutacji,
- organizację spotkań z przedstawicielkami Działu Współpracy Międzynarodowej UMK skierowanych konkretnie do studentów WNH,
- stworzenie ogólnych wydziałowych kryteriów rekrutacji, w celu ułatwienia i ujednoczenia procesu na poziomie wydziałowym.

Wartym wyróżnienia jest na pewno jedno z wydarzeń, które spotkało się z dużym zainteresowaniem osób studiujących na WNH, w tym studentek i studentów historii, a mianowicie spotkanie w sprawie praktyk zagranicznych. Odbyło się ono w Auli Collegium Humanisticum 23 IV 2023 r. i polegało na przedstawieniu przez Marię Witul i Martę Błaszczuk z Działu Międzynarodowych Partnerstw i Mobilności UMK oferty praktyk, możliwości finansowania tego typu wyjazdów oraz omówieniu kwestii formalnych związanych z ich organizacją. Oprócz przedstawicielek działu wzięła w nim udział studentka archeologii Paulina Lebedowicz, która opowiedziała o swoich doświadczeniach i odpowiedziała na wiele pytań nurtujących młodych ludzi. Taka i podobne formy promocji studenckich mobilności na pewno będą organizowane w przyszłości.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Ad 1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów

Studiowanie w IHiA w Toruniu opiera się na idei wspierania studentów we wszelkich aspektach ich rozwoju intelektualnego, naukowego, organizacyjnego i społecznego. Służą temu:

- studenckie koła naukowe,
- system wsparcia stypendialnego za uzyskanie wysokich wyników w nauce,
- przyznawane corocznie nagroda i wyróżnienia za najlepsze prace magisterskie,
- programy krajowe i międzynarodowe umożliwiające studia na innych uczelniach,
- program “Kariera dwutorowa”,

- program wsparcia dla studentów ze szczególnymi potrzebami,
- pomoc we wchodzeniu na rynek pracy,
- akcje informacyjne o systemach wsparcia dostępnych na WNH i UMK oraz o zakresie systemu obsługi administracyjnej,
- system informacji o zakresie pomocy materialnej, ocena i doskonalenie systemu wsparcia oraz motywowania studentów,
- ocena poszczególnych zajęć i doskonalenie elementów systemu służących wspieraniu procesu kształcenia,
- system informacji i edukacji, dotyczący funkcjonowania uczelni, zagrożeń i bezpieczeństwa studentów,
- oferta zajęć ogólnouniwersyteckich oraz bloki kompetencyjne WNH.

Wiedza zdobywana w ramach programów dydaktycznych uzupełniana jest poprzez aktywne uczestnictwo studentów w studenckich kołach naukowych, działających IHIA. Pieczę nad nimi sprawują opiekunowie naukowci. Obecnie są to:

- Studenckie Koło Naukowe Historyków im. Karola Górskiego – opiekun: dr Marcin Sumowski (email: sknh_umk@yahoo.com),
- Wojskoznawcze Koło Naukowe – opiekun: dr Alicja Bartnicka (email: wojsko.umk@onet.pl),
- Koło Poszukiwaczy Prawdy – opiekun: dr Jacek Młynarczyk (email: koloposzukiwaczyprawdy@gmail.com),
- Studenckie Koło Naukowe Archiwistów – opiekun: dr Marcin Smoczyński (email: skna@stud.umk.pl),
- Interdyscyplinarne Koło Naukowe Studiów Bałtyckich – opiekun: dr Magda Gawinecka-Woźniak i dr Piotr Pranke (email: iknsb@umk.pl; piotrpranke@umk.pl).

Aktywność kół naukowych przejawia się m.in. w organizowaniu wykładów, konferencji, warsztatów, spotkań autorskich i promocyjnych publikacji o tematyce historycznej oraz forów dyskusyjnych. Koła naukowe ściśle współpracują z Wydziałową Radą Samorządu Studenckiego. Przykładem tej dobrej współpracy może być wspólna, cykliczna konferencja naukowa „[Wydziałowa Konferencja Studencka: Między mieczem a piórem](#)”, której inicjatorami byli sami studenci wspierani przez Prodziekana ds. Kształcenia i Spraw Studenckich. Ta inicjatywa, to świetna okazja do dzielenia się wiedzą patrząc na historię wielowymiarowo, ale także czas wspólnych przygotowań, opracowania programu, pozyskiwania środków i organizacji dużego wydarzenia naukowego. To czas zbierania doświadczeń i doskonalenia zdobywanych podczas studiów kompetencji społecznych.

Ze środków przeznaczonych na działalność studencką WNH oraz z funduszu dydaktycznego IHIA w Toruniu wspierana jest organizacja wielu wydarzeń, których pomysłodawcami są zarówno koła naukowe, jak i samorząd, w tym wycieczki do różnych instytucji kultury i nauki zarówno w kraju, jak i za granicą. Część z wyjazdów związana jest z realizacją programu studiów, ale część to inicjatywy samych studentów, opiekunów kół naukowych czy dydaktyków. Służą one przede wszystkim pogłębianiu wiedzy oraz integracji środowiska. Zasady przyznawania środków z puli Prodziekana ds. Kształcenia i Spraw Studenckich zostały określone w opracowanym z udziałem samorządu studenckiego regulaminie. Jest on udostępniony na [stronie internetowej WNH](#). Należy podkreślić kluczową rolę, jaką odgrywają w procedurze przyzywania tych środków sami studenci.

Ponadto wszyscy studenci mają szansę na włączenie się w działalność badawczą IHIA pod kierunkiem swoich opiekunów, którzy będąc pracownikami naukowo-dydaktycznymi dysponują odpowiednim doświadczeniem i kompetencjami. Chcąc rozwijać swoje zainteresowania mogą otrzymać finansowanie w ramach Programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” (IDUB). To do młodych badaczy adresowany jest konkurs „[Grants4NCUStudents](#)”. Celem konkursu jest wspieranie inicjatyw naukowych, artystycznych oraz konserwatorskich takich jak m.in. badania wstępne,

rozpoznawcze, pilotażowe, kwerendy, zakup materiałów oraz wyjazdy na zagraniczne konferencje międzynarodowe, udział w konkursach międzynarodowych oraz organizację wystawy indywidualnej lub grupowej. Konkurs jest skierowany do poszczególnych studentów UMK, studenckich kół naukowych i doktorantów UMK.

Ad 2., 3., 4. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się oraz formy ich motywowania

Najlepsi studenci, za uzyskanie wysokich wyników w nauce otrzymują stypendia Rektora UMK. Jest to świadczenie pieniężne, które może otrzymać student uzyskujący:

- wyróżniające wyniki w nauce,
- osiągnięcia naukowe lub artystyczne lub
- osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym.

Stypendium otrzymuje również student przyjęty na pierwszy rok studiów w roku złożenia egzaminu maturalnego, który jest:

- laureatem olimpiady międzynarodowej,
- laureatem lub finalistą olimpiady stopnia centralnego, o których mowa w przepisach o systemie oświaty lub
- medalistą co najmniej współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski w danym sporcie, o którym mowa w przepisach o sporcie.

Dokładne zasady przyznawania stypendium rektora, w tym punktację za poszczególne osiągnięcia, określa [Zarządzenie Nr 146 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika z dnia 6 października 2022 r. Regulamin świadczeń dla studentów Mikołaja Kopernika w Toruniu](#). Stypendium może uzyskać nie więcej niż 10% studentów danego kierunku legitymujących się najlepszymi osiągnięciami naukowymi. Informacje na temat stawek stypendiów w roku akademickim 2024/2025 można znaleźć na stronie [stypendia.umk.pl](#).

Na kierunku historia w roku akademickim

- 2020/21 na studiach I stopnia stypendia pobierało – 13 osób, II stopnia – 5,
- 2021/22 na studiach I stopnia stypendia pobierało – 11 osób, II stopnia – 7,
- 2022/23 na studiach I stopnia stypendia pobierało – 11 osób, II stopnia – 9,
- 2023/24 na studiach I stopnia stypendia pobierało – 11 osób, II stopnia – 9,
- 2024/25 na studiach I stopnia stypendia pobierało – 12 osób, II stopnia – 8.

Osoby studiujące na UMK mogą ubiegać się o tytuł Najlepszego Studenta UMK, a absolwenci – o tytuł Najlepszego Absolwenta UMK oraz wyróżnienie za rozstawienie imienia UMK na arenie międzynarodowej. Na poziomie WNH, osoby studiujące mogą się ubiegać o tytuł Najlepszego Studenta oraz – w roku ukończenia studiów – Najlepszego Absolwenta WNH. Zasady i tryb przyznawania tytułów oraz wyróżnień studentom i absolwentom są określone w [Załączniku nr 1 do uchwały Nr 39 Senatu UMK z dnia 30 kwietnia 2019 r. Regulamin studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu](#).

Na WNH rokrocznie wybierany jest najlepszy student i absolwent Wydziału. Po wnikliwym zapoznaniu się z wnioskami i przeanalizowaniu osiągnięć kandydata decyzję w tej sprawie podejmuje Komisja Wydziałowa ds. Wyboru Kandydata a wybór ten zatwierdza Rada Dziekańska.

Na mocy [Zarządzenia nr 50 Rektora UMK z 28 marca 2023 r. Regulamin przyznawania nagród rektora dla studentów i doktorantów za działalność organizacyjną na rzecz społeczności akademickiej](#), osoby studiujące mogą ubiegać się raz do roku o nagrody rektora za działalność organizacyjną na rzecz społeczności akademickiej. Co roku kilkanaście osób z WNH, w tym studenci historii, takie nagrody otrzymuje. Mają one postać finansową a ich wręczenie ma charakter uroczysty i odbywa się podczas dyplomatorium WNH.

Ważnym czynnikiem zachęcającym studentów do uzyskiwania jak najlepszych wyników w nauce i badaniach jest nagroda przyznawana w [Konkursie im. Profesora Karola Górskiego na najlepszą pracę magisterską](#). Konkurs rozstrzygany jest corocznie od 2009 r., a jego laureatami są absolwenci IHiA. Nominowani do niej przez promotorów są absolwenci studiów magisterskich, którzy uzyskali za prace dyplomowe oceny bardzo dobre, a ich prace cechuje pogłębiona analiza i interpretacja źródeł historycznych oraz wysoki poziom metodologiczny. Wyboru najlepszych prac dokonuje Komisja Konkursowa powołana przez Dyrektora IHiA. W konkursie, oprócz głównej nagrody pieniężnej, przyznawane są dyplomy i wręczone publikacje o tematyce historycznej. Pozostali uczestnicy konkursu otrzymają pamiątkowe nagrody. Wręczenie nagrody następuje na inauguracji roku akademickiego na WNH.

Dla osób studiujących na WNH jest dostępny program „[Most](#)”. Dzięki niemu możliwe jest studiowanie przez semestr lub rok akademicki na jednej z ponad 20 polskich uczelni partnerskich. Rekrutacja odbywa się dwa razy do roku od 15 IV do 15 V (na semestr zimowy i cały rok akademicki) oraz od 1 do 30 XI (na semestr letni). Nad programem sprawuje pieczę koordynator uczelniany, który udziela z zainteresowanym informacji oraz wsparcia na każdym etapie załatwiania formalności.

Studenci historii studiów I i II stopnia mogą korzystać z programu mobilności w ramach [Erasmus+](#) wyjeżdżając do wybranej [uczelni partnerskiej](#) (patrz Kryterium 7.). Na kierunku historia, z oferty programu ERASMUS+:

- w latach 2021–2022 skorzystały 3 osoby na studiach II stopnia,
- w latach 2022–2023 skorzystała 1 osoba na studiach II stopnia,
- w latach 2023–2024 skorzystała 1 osoba na studiach 1 stopnia, 1 na studiach II stopnia oraz 2 osoby ze studiów II w ramach BIP (mieszany program intensywny),
- w latach 2024–2025 skorzystała 1 osoba na studiach II stopnia.

Jedną z form wsparcia osób studiujących jest uczestnictwo w [Programie Kariera Dwutorowa Student-sportowiec](#). Program zakłada elastyczne podejście do studiowania, ale przede wszystkim zapewnia wsparcie w celu odpowiedniego zarządzania i planowania kariery sportowej, harmonijnie łączonej z nauką uniwersytecką. Każdy student zakwalifikowany do programu kariera dwutorowa ma przydzielonego opiekuna. Opiekę administracyjną na WNH sprawuje p. Małgorzata Lewandowska z dziekanatu a merytoryczną opiekun I roku. W okresie 2021/2022 - 2025/2026 z tej formy wsparcia skorzystało 13 osób.

Warunki studiowania osób z niepełnosprawnością ruchową są zapewnione według zasad obowiązujących na UMK. W IHiA znajdują się odpowiednie windy ułatwiające studentom poruszanie się między piętrami i segmentami budynku (patrz Kryterium 5). Ponadto osoba z niepełnosprawnością (nie motoryczną), może zwrócić się do uczelnianego Zespołu Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami (dawniej Zespół ds. Studentów Niepełnosprawnych), będącego jednostką ogólnouczelnianą, oferującą pomoc dostosowaną do indywidualnych potrzeb. Istniejący od 2006 r. Zespół Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami, od 2023 r. stanowi część [Uniwersyteckiego Ośrodka Wsparcia i Rozwoju Osobistego](#). Zapewnia studentom szeroką ofertę pomocy w sferze: zdrowia psychicznego, dydaktycznej, komunikacyjnej, socjalno-bytowej oraz integracyjnej.

Student może złożyć wniosek o przydzielenie asystenta dydaktycznego, który udziela różnych form codziennej pomocy. Osoby mające problemy z samodzielnym poruszaniem się mogą skorzystać z bezpłatnego przewozu organizowanego przez UMK. Dwa domy studenckie są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wydziałowa strona internetowa jest dostosowana do kryteriów standardu WCAG 2.0, ułatwiającego korzystanie z niej przez osoby z dysfunkcją wzrokową.

[Zarządzeniem Dziekana Wydziału Nauk Historycznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 4 października 2022 r. w sprawie powołania Pełnomocników Dziekana ds. osób z niepełnosprawnościami](#) na WNH powołani zostali Pełnomocnicy Dziekana ds. osób z

niepełnosprawnościami, posiadający certyfikat tutora Do zakresu obowiązków pełnomocników należy m.in. rozpoznanie potrzeb, problemów i oczekiwań studentów z niepełnosprawnościami, koordynacja i nadzór w zakresie wsparcia studentów z niepełnosprawnościami w zakresie pomocy w organizacji zajęć i przeprowadzenia egzaminów oraz zaliczeń uwzględniających potrzeby i możliwości studentów, podejmowanie działań mających na celu pełną integrację społeczną osób z niepełnosprawnościami. Pełnomocnicy są zobowiązani wspierać nauczycieli akademickich w procesie nauczania osób z niepełnosprawnościami, korzystając ze współpracy z Zespołem Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami, Pełnomocniczką Rektora ds. równego traktowania, Pełnomocniczką Rektora ds. bezpieczeństwa studentów i doktorantów, Rzecznikiem Akademickim oraz Uniwersyteckim Ośrodkiem Wsparcia i Rozwoju Osobistego. Informacje na temat zadań Pełnomocników ds. osób z niepełnosprawnościami można znaleźć na [stronie internetowej WNH](#).

Studenci historii mają możliwość uzyskania porady zawodowej oraz informacji o rynku pracy w [Dziale Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UMK – Biurze Karier](#). Pośredniczy ono w znalezieniu pracy czy stażu, prowadząc bazy danych ofert. W przypadku rejestracji w Biurze, student może otrzymywać również spersonalizowane propozycje zatrudnienia. Prowadzi ono także indywidualne spotkania z doradcami zawodowymi w celu planowania ścieżki rozwoju zawodowego. Organizuje szkolenia i warsztaty podnoszące umiejętności radzenia sobie na rynku pracy, między innymi z zakresu tworzenia dokumentów aplikacyjnych, radzenia sobie podczas procesu rekrutacji, określania potencjału zawodowego, doskonalenia umiejętności przydatnych na rynku pracy oraz rozwijania kompetencji zawodowych.

Studenci i absolwenci mają możliwość odbycia specjalistycznych szkoleń z kompetencji miękkich prowadzonych przez trenerów z Biura Karier UMK w ramach projektu „[Dobry Start](#)”.

Osobom studiującym na WNH dedykowane są szkolenia opracowane pod kątem poszukiwania własnej ścieżki zawodowej w ramach projektu „Odkryj swój potencjał zawodowy”. Co roku również organizowane są spotkania z przedstawicielką Biura Karier Izabelą Rutkowską, podczas których przedstawia ona formy wsparcia oferowane przez Biuro, ale także prowadzi warsztaty z zakresu kompetencji pożądaných na rynku pracy.

WNH odpowiadając na zgłoszone przez studentów historii specjalności nauczycielskiej potrzeby rozszerzenia ich kompetencji z zakresu nowych technologii zainicjował w roku akad. 2024/2025 [cykl zajęć fakultatywnych](#), które poprowadziła dr Anna Krygier. Dzięki doskonałej współpracy z IHiA istnieje szansa na kontynuowanie tych działań w kolejnych latach.

Wraz z początkiem każdego roku akademickiego odbywają się spotkania studentów pierwszego roku studiów pierwszego stopnia z Prodziekanem ds. Kształcenia i Spraw Studenckich, pracownikami Dziekanatu, dyrekcją IHiA, opiekunami I roku oraz przedstawicielami Samorządu Studenckiego, podczas których przekazywane są informacje o najważniejszych zapisach z regulaminu studiów oraz o możliwości korzystania z poszczególnych form wsparcia w rozwoju naukowym oraz wsparcia materialnego.

WNH posiada własną ofertę zajęć ogólnouniwersyteckich dedykowaną studentom wszystkich kierunków na UMK. Zajęcia ogólnouniwersyteckie umożliwiają studentom rozszerzenie zainteresowań, zdobywanie dodatkowych kompetencji oraz wzmacniają ich pozycję na rynku pracy. Zajęcia prowadzone są przez pracowników naukowo-dydaktycznych WNH w języku polskim lub obcym. [Oferta zajęć znajduje się na stronie internetowej UMK](#).

Nowością od roku akad. 2024/2025 stały się dostępne dla studentów wszystkich kierunków na UMK, tzw. bloki kompetencyjne, złożone z zestawów zajęć (od czterech do sześciu). Bloki pozwalają zdobyć cenne umiejętności interpersonalne, społeczne i cyfrowe. WNH ma w ofercie trzy [bloki kompetencyjne](#):

- „Historia w przekazie medialnym” (zajęcia realizowane w semestrze letnim),
- „Cyfrowy urząd” (zajęcia realizowane w semestrze zimowym) oraz

- „Z nauką pod wodę – nurkowanie naukowe (metody i techniki)” (zajęcia realizowane w semestrze letnim).

Realizacja bloku może odbywać się w ciągu kilku lat – w trakcie studiów I lub/i II stopnia, albo w ramach jednolitych studiów magisterskich. W trakcie nauki można ukończyć więcej niż jeden blok kompetencyjny. Ukończenie bloku potwierdzone zostaje uzyskaniem certyfikatu.

Ad 5. Informowanie studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Zasady pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika reguluje [Zarządzenie Nr 146 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika z dnia 6 października 2022 r. Regulamin świadczeń dla studentów Mikołaja Kopernika w Toruniu](#). Głównym źródłem informacji o możliwościach wsparcia materialnego jest [strona internetowa UMK](#), na której można znaleźć potrzebne regulaminy, wzory oświadczeń, opis obsługi generatora wniosku stypendialnego, terminy składania wniosków oraz odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania. Dodatkowe informacje na temat dokumentów można uzyskać w Dziekanacie WNH i skorzystać z pomocy oddelegowanego do spraw pomocy materialnej pracownicy Dziekanatu, którą obecnie jest mgr inż. Agnieszka Siuta (email: asiuta@umk.pl; pokój C.0.21; 00 48 56 611 37 78). Ważnym ogniwem w tej procedurze są przedstawiciele studentów, którzy współtworzą Komisję Stypendialną i w okresie rozpatrywania wniosków dyżurują w Dziekanacie.

Ad 6. Skargi i rozpatrywania wniosków

Typowe podania i wnioski studentów, na przykład o przyznanie Indywidualnego Programu Studiów, Indywidualnej Organizacji Studiów, urlopu dziekańskiego, powtarzania roku, itp., jak i innych spraw losowych, dyscyplinarnych, wymagających zindywidualizowanego podejścia w granicach obowiązujących przepisów prawa, są rozpatrywane przez Prodziekan ds. Kształcenie i Spraw Studenckich, dr hab. Marlenę Jabłońską, prof. UMK. Do niej też trafiają skargi studentów, zawiadomienia o niepokojących działaniach czy niestosownych zachowań i to zarówno w relacji student-student jak i student-pracownik, pracownik-student. Każda sprawa jest traktowana indywidualnie i w zależności od jej skali rozwiązywana na poziomie wydziału lub przekazywana na poziom Pełnomocników lub samego Rektora. Godziny dyżurów Prodziekan są powszechnie znane i stałe: poniedziałek 8:00-10:00 oraz środa 10:00-12:00, pok. C.0.24. Sprawy można zgłaszać również poprzez dziekanat, e.mailowo lub telefonicznie. Numer telefonu komórkowego Prodziekan załączony jest w stopce e.maila.

Ad 7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów

Pełną obsługę administracyjną studentów zapewnia Dziekanat WNH, wszelkie przydatne informacje dla studentów znajdują się na [stronie internetowej Wydziału](#) (zwłaszcza w zakładce „[Student](#)”). Informacje o programie kształcenia i procedurach związanych z organizacją studiów dostępne są na stronie WNH, do której podpisana jest też strona IHiA. Pełna oferta zajęć dydaktycznych znajduje się także w systemie USOS. Obsługą studiów historycznych I i II stopnia zajmuje się Dziekanacie pani Małgorzata Wróblewska (email: mjar@umk.pl; pok. C.0.27; tel. 00 48 56 611 37 14). Informacje o procesie dydaktycznym przekazują także opiekunowie poszczególnych lat studiów, Zastępca Dyrektora Instytutu Historii i Archiwistyki (dr hab. Robert Degen, prof. UMK) oraz Prodziekan ds. Kształcenia i Spraw Studenckich WNH (dr hab. Marlena Jabłońska, prof. UMK), a także sekretariat IHiA.

Ad 8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów

Identyfikowaniem zagrożeń wynikających ze sposobów działania i funkcjonowania UMK na różnych poziomach jego organizacji oraz rekomendowaniem rozwiązań, które ograniczałyby ryzyko ich wystąpienia zajmują się pełnomocnicy rektora:

- [Pełnomocniczka do spraw równego traktowania](#) – dr hab. Aleksandra Derra, prof. UMK (email: rownosc@umk.pl)

- [Pełnomocniczka do spraw przeciwdziałania mobbingowi](mailto:przeciwmobbingowi@umk.pl) – dr Beata Rutkowska (email: przeciwmobbingowi@umk.pl)
- [Pełnomocnik ds. bezpieczeństwa](mailto:rmurawski@umk.pl), - mgr Robert Murawski (email: rmurawski@umk.pl)

Pełnomocnik ds. bezpieczeństwa zajmuje się również udzielaniem pomocy osobom dotkniętym zagrożeniem. Jego numer telefonu komórkowego oraz godziny dyżurów dostępne są na stronie [Uniwersyteckiego Ośrodka Wsparcia i Rozwoju Osobistego](#). WNH współpracuje z nim w sytuacjach trudnych, związanych z bezpieczeństwem. Są to działania zarówno doraźne jak i systemowe. O pracy pełnomocników studenci są informowani podczas immatrykulacji, spotkań z opiekunami I roku oraz szkoleń studenckich.

Ad 9. i 10. Współpraca z samorządem oraz monitorowanie, ocena i doskonalenie systemu wsparcia i motywowania studentów

Ocena i doskonalenie systemu wsparcia oraz motywowania studentów, ocena i doskonalenie elementów systemu służących wspieraniu procesu kształcenia prowadzona jest wielotorowo. Przedstawiciele studentów są członkami Rady Dyscypliny Historia UMK, Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia, biorą udział w dyskusjach poświęconych sprawom studenckim, proponują, współtworzą i monitorują w ten sposób możliwość wypracowania optymalnych metod rozwiązywania problemów. Informują o mankamentach funkcjonowania poszczególnych rozwiązań, podpowiadają, jak poszerzyć i ulepszyć formy zachęcania studentów do mobilności i aktywności naukowej, ale także nagradzania najlepszych studentów i absolwentów Wydziału Nauk Historycznych. Poprzez [Wydziałową Radę Samorządu Studenckiego](#), studenci mają możliwość zgłaszanie uwag dotyczących funkcjonowania Wydziału. Rola samorządu w procesie monitorowania i doskonalenia systemu wsparcia studentów jest szczególna. To ich przedstawiciele zasiadają zarówno w komisji stypendialnej jak i komisji oceniającej wnioski o nagrody Rektora i Dziekana, a także opiniują wnioski o przyznanie wsparcia finansowego.

W IHiA regularnie przeprowadzane są ankiety ewaluacyjne, dotyczące poszczególnych zajęć, które studenci mogą nieobligatoryjnie i anonimowo wypełnić w systemie USOS z końcem każdego semestru. W czasie badania odpowiadają oni na pytania, ale również mają możliwość wpisania własnego komentarza do zajęć, w których uczestniczyli. W systemie wyróżnia się dwa rodzaje komentarzy: otwarte, do których dostęp ma prowadzący zajęcia i koordynator po zakończeniu badania, oraz ukryte. Do tych drugich dostęp ma tylko Dziekan i są one monitorowane na bieżąco. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe jest wyłapywanie spraw szczególnie trudnych i pilnych oraz podjęcie natychmiastowych działań. Pierwszym z nich zawsze jest spotkanie prowadzącego zajęcia, którego zachowanie zostało ocenione krytycznie przez osobę studiującą, z Dziekanem. Dalsze kroki uzależnione są od rozwoju sytuacji. Pytania w ankiecie oceny zajęć dydaktycznych dotyczą sposobu prowadzenia zajęć, ich zrozumiałości dla studentów, realizacji efektów uczenia się, ale także poziomu kultury osobistej prowadzących oraz sposobów oceniania. Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia, dr hab. Wioletta Zielecka-Mikołajczyk, prof. UMK analizuje dane znajdujące się w ankietach ewaluacyjnych, zgodnie z zapisami [Zarządzenia nr 11 Dziekana WNH z dnia 9 września 2024 r. w sprawie powołania Wydziałowego Koordynatora ds. Jakości Kształcenia na kadencję 2024–2028](#). Na początku każdego semestru władze WNH dokonują oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych przez jednostkę w poprzednim roku akademickim. Raporty, zawierające zarówno wyniki badania jak i plany naprawcze, są prezentowane podczas posiedzeń Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia, Rady Dyscypliny Historia i zatwierdzane przez Radę Dziekańską. Są one również omawiane podczas spotkań ze studentami, co ma pokazać, iż ich głos ma wielkie znaczenie dla jakości kształcenia na WNH.

Na poziomie ogólnouczelnianym funkcjonuje strona internetowa „jakosc.umk.pl”, która jest „internetowym biurem” Systemu Doskonałości Akademickiej, umożliwiającym zgłaszanie usprawnień w funkcjonowaniu UMK. Każdy może podzielić się swoimi sugestiami i uwagami dotyczącymi jakości funkcjonowania poszczególnych elementów działania uczelni, dzięki karcie działań doskonalących. W

celu przesłania swojej sugestii wystarczy na stronie głównej jakości kształcenia skorzystać z przycisku „[Zmieniamy wspólnie naszą Uczelnię! Zgłoś swój pomysł!](#)”. Po zalogowaniu się do serwisu za pomocą konta uniwersyteckiego osoba zgłaszająca jest przenoszona do odpowiedniego formularza. Poprawne wypełnienie wszystkich pól pozwoli wystać formularz z propozycją zmiany.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Ad 1. Zapewnienie aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców dostępu do informacji

Informacje związane z rekrutacją na studia na Uniwersytet Mikołaja Kopernika (licencjackie, magisterskie, doktoranckie i podyplomowe) znajdują się na ogólnouczelnianej stronie internetowej, w zakładce „[Kandydaci](#)”. Strona zawiera szczegółowe opisy kierunków studiów prowadzonych na UMK, w tym historii [I stopnia](#) i [II stopnia](#).

Na stronie znajdują się ponadto informacje niezbędne w procesie rekrutacji cudzoziemców, przeniesienia się z innej uczelni czy też [uznania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów](#). Na stronie zamieszczono także [film instruktażowy wprowadzający w prosty i przystępny sposób w system Internetowej Rekrutacji Kandydatów](#) oraz kontakt do komisji rekrutacyjnej i działów administracji uczelnianej odpowiedzialnych za prowadzenie procesu rekrutacji.

Dla osób z niepełnosprawnościami i ze szczególnymi potrzebami dostępna jest pomoc ze strony Zespołu wsparcia osób ze szczególnymi potrzebami, do strony którego znajduje się odnośnik na [stronie ogólnouczelnianej](#).

Wyjaśnienie zasad rekrutacji znajduje się w zakładce „[Krok po kroku](#)”, natomiast informacje na temat warunków przyjęcia na studia, terminów, wymaganych dokumentów, opłat, harmonogramu rekrutacji etc. opublikowano w zakładce „[Niezbędnik](#)”. Informacje o studiach wraz ze szczegółowymi zasadami rekrutacji znajdują się także na stronie [Internetowej Rekrutacji Kandydatów](#). Dla studiów na kierunku historia są to odpowiednio podstrony dla:

- [I stopnia](#) oraz
- [II stopnia](#).

Informacje o rekrutacji i opłatach zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce dostępne są także w [Biuletynie Informacji Publicznej UMK](#).

Warto podkreślić, że samej stronie ogólnouczelnianej nadano nowoczesny design, a informacje pogrupowano w tzw. kafelkach ułatwiających nawigowanie po stronie, które zaopatrzone są w tekst oraz sugestywne grafiki ułatwiające zrozumienie komunikatu.

Podstawowe informacje dotyczące studiowania na UMK, słuchacze mogą znaleźć na stronie uczelni w zakładce „[Studenci](#)”. Uzupełnieniem informacji dostępnych na stronie ogólnouczelnianej są strony WNH oraz IHiA. Na stronie wydziału w zakładce „[Studenci](#)”, słuchacze odnajdą m.in. informacje dotyczące organizacji roku akademickiego, nauczania zdalnego, programów studiów, regulaminu studiów, praktyk, szkoły doktorskiej, prac dyplomowych, programu Erasmus+, programu MOST, języków obcych, biura karier UMK, kół naukowych, samorządu studenckiego, stypendiów i pomocy materialnej, wzorów podań, ubezpieczenia zdrowotnego, bloków kompetencyjnych, wsparcia studentów czy oferty w języku angielskim.

Na stronie IHiA znajduje się natomiast zakładka „[Studia](#)”. Zawiera ona ogłoszenia dla studentów, plany zajęć, programy studiów, odnośnik do informacji dla studentów zamieszczonych na stronie wydziału, przystępny przewodnik po studiach zamieszczony w sekcji „[O studiowaniu uwag kilka](#)”, wymogi dotyczące prac dyplomowych, opisy kierunków studiów, studiach podyplomowych oraz stronę dla kandydatów w języku ukraińskim.

Informacje o programach i planach studiów obowiązujących na kierunku historia dostępne są na w zakładce „[Programy studiów](#)”, do której można przejść zarówno ze strony WNH jak i IHiA. Na stronie w plikach .pdf opublikowane są wszystkie plany studiów obowiązujące od roku akademickiego 2019/2020 do roku obecnego. Aktualny program studiów dostępny jest natomiast na stronie Biuletynu Informacji Publicznej UMK, w zakładce „[Programy studiów](#)”. Programy studiów obowiązujące w latach ubiegłych są natomiast dostępne na stronie „[Programy studiów \(archiwalne\)](#)”. Do programów studiów obowiązujących od konkretnego roku akademickiego można dotrzeć również bezpośrednio ze strony zawierającej plany studiów. W tym celu, oprócz poszczególnych pozycji, znajdują się linki odsyłające do BIP (przykładowo <https://bip.umk.pl/artukul/historia-2>). Odnośniki zostały dostosowane do wymagań Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Dzięki zapewnieniu powiązań pomiędzy stroną WNH a BIP, nie występuje konieczność dodatkowego wyszukiwania informacji o programie studiów, ponieważ możliwe jest bezpośrednie przekierowanie.

Regulamin studiów dostępny jest natomiast z poziomu strony WNH, na której, w zakładce „[Student](#)”, znajduje się [kafelek odsyłający bezpośrednio do tego dokumentu](#). Do regulaminu można dotrzeć, zgodnie z wymaganiami Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ze [strony BIP UMK](#).

Na stronie IHiA publikowane są bieżące [ogłoszenia dla studentów](#), również te dotyczące realizacji wymogów programowych, szkolenia BHP, udziału w objazdach naukowych itp. Ponadto w zakładce „[Dyżury wykładowców](#)” dostępna jest informacja dotycząca terminów dyżurów, odbywanych przez pracowników IHiA. Informacja o dyżurach publikowana jest również w systemie USOS.

Sylabusy zajęć realizowanych na całym Uniwersytecie Mikołaja Kopernika, a więc również na kierunku historia, prezentowane są na stronie [USOSweb](#). Wśród informacji, które zawierają, są efekty uczenia się, liczba punktów ETCS, wyliczenie całkowitego nakładu pracy studenta, stosowane metody dydaktyczne oraz metody i kryteria oceniania. Ponadto skrócony i pełny opis zagadnień poruszanych w ramach zajęć czy wykaz literatury przedmiotu. Dostęp do sylabusu nie wymaga zalogowania się do systemu.

Ad 2. Ocena publicznego dostępu do informacji

Uwagi i zastrzeżenia dotyczące sposobu prezentacji informacji na stronie IHiA można przekazywać telefonicznie lub mailowo korzystając z danych kontaktowych podanych w zakładkach „[Kontakt](#)” i „[Administrator](#)”. Uwagi i zastrzeżenia dotyczące treści zamieszczonych na stronie WNH można przekazywać telefonicznie i mailowo za pomocą danych kontaktowych zamieszczonych w analogicznych zakładkach „[Kontakt](#)” i „[Administrator](#)”. Administratorzy stron WNH i IHiA, wspierani przez specjalistki pracujące w dziekanacie WNH, dokonują bieżącej aktualizacji treści zamieszczonych na stronach, dbając o ich kompletność i aktualność. Co najmniej raz w roku dokonywany jest kompleksowy przegląd treści zamieszczonych na stronach znajdujących się w administracji pracowników WNH, pod kątem aktualności zamieszczonych na nich informacji (niezależnie od uwag zgłaszanych na bieżąco przez władze UMK, WNH i IHiA, administrację, wykładowców oraz pozostałych odbiorców). Strony ogólnouczelniane prowadzone są natomiast wspólnie przez Dział Promocji i Komunikacji UMK oraz Uniwersyteckie Centrum Informatyczne. Informacje o redakcji stron można znaleźć pod adresem ich [administratora domeny umk.pl](#).

Oprócz okresowego przeglądu stron przez pracowników, w ocenie treści zamieszczonych na stronie udział biorą osoby studiujące, które w badaniu satysfakcji odpowiadają na pytanie o to, czy strona internetowa WNH zawiera – ich zdaniem – wyczerpujące informacje. Ostatnie badanie przeprowadzone zostało w 2025 r. Na podstawie ankiet sporządzane są raporty satysfakcji omawiane na posiedzeniach Rady Jakości Kształcenia WNH. Na ich podstawie wydawane są następnie zalecenia dotyczące wprowadzenia ewentualnych zmian przez administratora strony.

UMK dokłada wszelkich starań, aby osoby ze szczególnymi potrzebami miały równy dostęp do wszystkich usług oferowanych przez uczelnię oraz informacji. W związku z tym, strony i serwisy ogólnouczelniane oraz wydziałowe zaprojektowane są na zasadzie uniwersalnego projektowania, tak,

aby były użyteczne dla wszystkich (niezależnie od potrzeb), bez konieczności adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Z tego powodu Uniwersyteckie Centrum Informatyczne nieustannie dąży do tego, aby strony stosowane przez organy uczelniane były dostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami bez konieczności klikania w dodatkowe ikonki. Wychodząc z tego założenia, przyjęto, że ikonka do ułatwień dostępu stanowi dodatek do strony, a nie warunek konieczny, co wynika przede wszystkim z faktu, że zawarte w niej ułatwienia są znacznie uboższe niż ułatwienia oferowane standardowo przez przeglądarkę lub system operacyjny.

Zgodnie z przyjętymi na uczelni założeniami, strona zaprojektowana uniwersalnie to strona, na której m.in. można zwiększyć czcionkę do 200% bez utraty zawartości strony, można na niej nawigować za pomocą klawiatury, dowolnie obracać w pionie i poziomie, ma standardowo odpowiednim kontrast, jest czytelna dla czytników ekranu oraz dostępna dla osób niesłyszących.

Jak wskazuje Uniwersyteckie Centrum Informatyczne, ikonka do ułatwień dostępu zapewnia to tylko w minimalnym, podstawowym zakresie, który jest niewystarczający dla większości osób z niepełnosprawnością. Osoby słabowidzące, dla których przeznaczone miałyby być te specjalne rozwiązania, jeśli tego potrzebują, korzystają także z własnych programów lub nakładki, których na co dzień używają. Dodatkowo system Windows i/lub zainstalowana przeglądarka standardowo oferują możliwość odwrócenia kontrastu na ekranie („lewy Alt + lewy Shift + Print Screen”), powiększenie tekstu na stronie (ctrl +) lub zmianę kontrastu na dowolne zestawienie kolorystyczne. Przyjęte rozwiązania oparte zostały na zasadach udostępnionych w domenie gov.pl, na stronie „[Dostępność cyfrowa](#)”. Ikonka ułatwień dostępu jako element WCAG jest dołączona do strony.

Niezależne od obowiązujących wytycznych, strony uczelniane i ich projekty są monitorowane i poprawiane w celu zapewniania i poprawy ich dostępności przez Uniwersyteckie Centrum Informatyczne, współpracujące z Zespołem Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami. Prowadzone są również testy stron za pomocą walidatorów automatycznych Wave i W3C. Dla strony <https://www.umk.pl/> audyt przeprowadzony 10 VI 2025 r., wskazał: Wave: 0 błędów, 3 ostrzeżenia, W3C – 0 błędów, 0 ostrzeżeń.

Za zapewnienie zgodności z przyjętymi założeniami oraz wynikające z nich dostosowanie stron WNH i IHiA do wymagań osób ze szczególnymi potrzebami odpowiada wyłącznie Uniwersyteckie Centrum Informatyczne. Wynika to z faktu, że strony wykorzystywane przez jednostki wydziałowe oparte są na szablonach dostarczonych przez Uniwersyteckie Centrum Informatyczne, których administratorzy nie mogą modyfikować. Pracownicy odpowiedzialni za administrowanie stronami ze strony WNH i IHiA odpowiadają w tym zakresie wyłącznie za wprowadzanie treści, które są dostosowane do obowiązujących wytycznych. Polega to m.in. na unikaniu hiperlinkowych opcji otwierania stron w nowej karcie, czy też jasnym komunikowaniu o istnieniu hiperlinku w tekście (np. poprzez zwrot „Kliknij, aby przejść”), określaniu typu załączonego pliku oraz stosowaniu opisu ilustracji dla programów odczytujących na głos zawartość strony.

Strony i serwisy prowadzone przez uczelnię, w tym strony WNH, IHiA, BIP, IRK wspierają responsywność. Wyjątkiem jest strona USOSweb, która w zależności od rozmiaru stosowanego ekranu podlega wyłączne skalowaniu. Dostęp do USOSweb jest jednak możliwy również za pomocą aplikacji działającej w systemach Android oraz iOS, co zmniejsza ewentualne problemy wynikające z braku responsywności strony.

Warto podkreślić, że informacje na stronach WNH i IHiA, podobnie jak na stronie ogólnouczelnianej, pogrupowane zostały w tzw. kafelkach. Zapewnia to przewidywalność nawigacji po stronach, niezbędną dla łatwego odnajdywania treści potrzebnych studentom. Układ kafelkowy jest obecnie układem najbardziej rozpowszechnionym na stronach internetowych o charakterze informacyjnym, co sprawia, że osoby studiujące nie muszą dodatkowo uczyć się nawigacji po stronach UMK, wydziału i instytutu, dzięki czemu są one bardziej dostępne dla użytkowników.

IHiA, oprócz strony internetowej, prowadzi otwarty profil w serwisie [Facebook](#), gdzie zamieszczane są m.in. zaproszenia na wydarzenia naukowe i spotkania autorskie, informacje o nowych publikacjach nauczycieli akademickich, prezentowane są aktywności studentów w ramach kół naukowych, jak również aktualności dotyczące planów zajęć czy rejestracji na zajęcia. Profil IHiA na Facebook'u jest komplementarna z [profilem WNH](#), zawierającym podobne informacje, ale dotyczące całej społeczności wydziału. Ponadto wydział aktywnie prowadzi profile na [Instagramie](#) oraz na [YouTube](#), w których publikuje ciekawe materiały dotyczące życia całej społeczności WNH, w tym wykładowców oraz studentów historii. Dostęp do powyższych stron nie wymaga rejestracji czy każdorazowego logowania na stronę: treści są ogólnodostępne.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Ad 1. Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, kompetencjami i zakresem odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek

UMK jako priorytet traktuje dążenie do wysokiego poziomu jakości kształcenia oraz procesów wspierających kształcenie. Uczelnia prowadzi i systematycznie udoskonala politykę jakości kształcenia, która jest realizowana na wszystkich poziomach oraz we wszystkich formach kształcenia. Działania te służą kreowaniu warunków sprzyjających wymianie dobrych praktyk między poszczególnymi jednostkami uczelni oraz budowaniu akademickiej kultury jakości. Monitorowanie programów i jakości kształcenia odbywa się w UMK zarówno na poziomie centralnym, jak i w obrębie poszczególnych wydziałów, a następnie instytutów.

W UMK funkcjonuje wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia i organizacji pracy pod nazwą zwany „[Systemem Doskonałości Akademickiej](#)”, wprowadzony Uchwałą nr 45 Senatu UMK z dnia 24 października 2023 roku w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 10.1.). Odnosi się on do wszystkich form i rodzajów studiów, na wszystkich poziomach kształcenia i stanowi spójną ogólnouniwersytecką strukturę złożoną z podmiotów, które wdrażają rozwiązania projakościowe oraz wspierają i monitorują działania na rzecz systematycznego podnoszenia jakości kształcenia na całej uczelni. Podstawowymi narzędziami monitorującymi w obrębie systemu są: [ocena zajęć dydaktycznych \(OZD\)](#), [badanie satysfakcji studentów \(BSS\)](#), [badanie satysfakcji pracowników \(BSP\)](#) oraz [badanie losów absolwentów \(BLA\)](#).

W „[Statucie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu](#)”, w rozdziale 11, pt. „Wewnętrzne Systemy Zapewniania Jakości” (§127–128), określone zostały ramowe zasady doskonalenia programu studiów na UMK. Pierwszy z wskazanych paragrafów dotyczy wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia i organizacji pracy, który ma prowadzić do budowanie kultury jakości, dobrej atmosfery i wysokiej efektywności pracy, zadowolenia pracowników, studentów i doktorantów, generować efekty ekonomiczne oraz podnosić renomę UMK. Natomiast §128 charakteryzuje wewnętrzny system zapewniania jakości działalności naukowej w dyscyplinach naukowych, którego celem jest doskonalenie badań naukowych, prac rozwojowych oraz twórczości artystycznej, przekładające się na osiągnięcie doskonałości naukowej nauczycieli akademickich w poszczególnych dyscyplinach naukowych. Statut obowiązuje od 1 X 2019 r., rekomendując stosowne zmiany dostosowawcze w zakresie obowiązującego na uczelni systemu regulacji, wdrażania oraz nadzoru ogólnej i szczegółowej polityki jakości. W końcu września 2024 r., Zarządzeniem nr 170 Rektora UMK z dnia 30 września 2024 r. (załącznik 10.2.), powołana została Komisja ds. Jakości Kształcenia w UMK na kadencję 2024–2028. Komisja jako organ działa nieprzerwanie od 2012 r., a przywołane zarządzenie to ostatni akt powołujący. Całościowa polityka jakości, projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów na UMK opisana jest w „[Księdze Jakości UMK](#)”.

Od 2014 r. na UMK pracuje Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia, która jest organem opiniodawczo-doradczym Rektora. W jej skład wchodzi przedstawiciele wszystkich wydziałów UMK i innych jednostek dydaktycznych uczelni, a także przedstawiciele studentów. Wybrani członkowie Rady wchodzi w skład Zespołu Monitorującego, który pracuje pod kierunkiem prorektora właściwego ds. kształcenia. Zadaniem Zespołu Monitorującego jest monitorowanie funkcjonowania „Systemu Doskonałości Akademickiej” i wdrażanie regulacji. Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia działa na podstawie Zarządzenie Nr 169 Rektora UMK z dnia 30 września 2024 r. w sprawie powołania Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu na kadencję 2024–2028 (załącznik 10.3.).

Na poziomie wydziałów zadania projakościowe realizowane są przez wydziałowe rady ds. jakości kształcenia oraz wydziałowych koordynatorów. Ich zadania reguluje Zarządzenie Nr 180 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 26 listopada 2019 roku w sprawie szczegółowych zadań wydziałowych koordynatorów ds. jakości kształcenia oraz wydziałowych rad ds. jakości kształcenia (załącznik 10.4). Od 2014 r. realizowane są systematyczne pomiary dotyczące oceny zajęć dydaktycznych, monitorowania losów absolwentów, poziomu satysfakcji pracowników i studentów. Na WNH pracuje Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia (wcześniej była to Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia), powołana [Zarządzeniem nr 12 Dziekana WNH z dnia 10 września 2024 w sprawie powołania Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Historycznych UMK](#). W jej skład wchodzi:

- dr hab. Wioletta Zielecka-Mikołajczyk, prof. UMK – przewodnicząca (ustanowiona [Zarządzeniem nr 11 Dziekana WNH z dnia 9 września 2024 r. w sprawie powołania Wydziałowego Koordynatora ds. Jakości Kształcenia na kadencję 2024–2028](#)),
- prof. dr hab. Waldemar Chorążyczewski,
- dr hab. Robert Degen, prof. UMK,
- dr hab. Marlena Jabłońska, prof. UMK,
- dr Katarzyna Łukasiak,
- prof. dr hab. Dorota Michaluk,
- dr hab. Agnieszka Wiczorek, prof. UMK,
- dr hab. Agnieszka Noryśkiewicz, prof. UMK,
- mgr Małgorzata Gimińska,
- mgr Alina Sosnowska oraz
- student, Przewodniczący Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego.

Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia integruje działania poszczególnych jednostek prowadzących kierunki studiów i jest dla wszystkich kierunków podstawowym organem monitorowania, oceny oraz doskonalenia jakości kształcenia. Poza systematycznymi pracami ewaluacyjnymi, w kręgu jej działań, ważnych z perspektywy nadzorowania i podnoszenia jakości kształcenia, znajdują się m.in.: przygotowanie ankiet ewaluacyjnych zajęć dydaktycznych, doskonalenie kryteriów weryfikacji ocen, poszukiwanie sposobów aktywizacji studentów w procesie ewaluacji i rozwijania procesu kształcenia oraz wskazywanie i inicjowanie możliwości doskonalenia jakości. Koordynacja prac Rady należy do Wydziałowego Koordynatora ds. Jakości Kształcenia. Do jego zadań należy także współpraca z prorektorem właściwym ds. kształcenia, Uczelnianą Radą ds. Jakości Kształcenia, analitykiem oraz osobami reprezentującymi Uniwersyteckie Centrum Informatyczne przy realizacji działań ukierunkowanych na doskonalenie jakości. Rada pozostaje organem otwartym na sugestie nauczycieli i studentów. Na stronie WNH, w zakładce „[Jakość kształcenia i tworzenie studiów wyższych](#)”, znajduje się link kierujący do [uniwersyteckiej udostępniono skrzynki zgłoszeniowej](#), przez którą pracownicy, studenci i uczestnicy studiów podyplomowych mogą zgłaszać propozycje działań udoskalających jakość kształcenia. Możliwość tę reguluje zarządzenie Nr 167 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika

w Toruniu z dnia 1 września 2020 r. w sprawie doskonalenia jakości kształcenia na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 10. 5.).

Obsada zajęć dydaktycznych dokonywana jest na podstawie posiadanych przez prowadzących kompetencji, doświadczenia zawodowego, ze znacznym udziałem prowadzonych aktualnie lub zakończonych badań naukowych. Merytoryczny oraz metodyczny poziom zajęć i realizacja zakładanych efektów uczenia się, monitorowane są przy użyciu różnych narzędzi ewaluacji zajęć dydaktycznych, takich jak: okresowa ocena pracowników, hospitacje zajęć, ankiety ewaluacyjne poddawane dorocznej analizie przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia. Wyniki ankiet ewaluacyjnych oraz przygotowywanych na ich podstawie raportów wpływają bezpośrednio na politykę obsady zajęć i decyzje kadrowe, gdyż oceny są uwzględniane w dokumentacji przygotowywanej na potrzeby ocen okresowych pracownika.

Komisjom oceniającym pracowników przedkładane są protokoły hospitacji zajęć, których zasady przygotowania reguluje Zarządzenie nr 204 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie procedury hospitacji zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 10.13.). Na WNH, procedury hospitacji dotyczy [Zarządzenie nr 8 Dziekana Wydziału Nauk Historycznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 10 grudnia 2025 r. w sprawie procedury hospitacji zajęć dydaktycznych na Wydziale Nauk Historycznych UMK w Toruniu](#), w którym ustalone zostały zasady organizacji hospitacji i obowiązek terminowego przekazywania protokołów hospitacji. Do sformułowania listy nauczycieli akademickich, których zajęcia mają zostać poddane ocenie, upoważniony jest Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia. On koordynuje ustalanie listy osób hospitujących zajęcia, która jest ostatecznie ustalana na wniosek Dziekana przez Wydziałową Radę ds. Jakości. Dyrektorzy Instytutów zobowiązani są do przekazania protokołów hospitacji do końca semestru roku akademickiego, w którym hospitowane zajęcia się odbyły.

UMK prowadzi studia zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Kwestię tę regulują następujące dokumenty prawne:

- Uchwała Nr 5 Senatu UMK z dnia 5 lutego 2019 r. w sprawie dostosowania programów studiów do wymagań ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (załącznik 10.6.),
- Uchwała Nr 139 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących programów studiów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (z późn. zmianami, załącznik 10.7.),
- Zarządzenie Nr 117 Rektora UMK z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i likwidacji studiów wyższych oraz specjalności (załącznik 10.8.),
- Zarządzenie Nr 166 Rektora UMK z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie opisu przedmiotu w uniwersyteckim katalogu przedmiotów zamieszczonych w systemie USOS (załącznik 10.9.),
- Zarządzenie Nr 194 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika modelu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (załącznik 10.10.),
- Zarządzenie Nr 100 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie zasad odbywania praktyk studenckich (załącznik 10.11.).
-

Ad 2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Dyrekcja IHiA, przy wsparciu Rady Dyscypliny Historia stara się na bieżąco modyfikować program studiów oraz nieustannie dążyć do efektywnego osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Dotychczasowe korekty programu wynikały przede wszystkim ze względów natury merytorycznej, personalno-kadrowej (staże, wyjazdy, choroby itp.). Odbywały się one również na wniosek

prowadzących zajęcia (zmiana formy zajęć lub sposobu zaliczenia zajęć podyktowana wynikami konsultacji prowadzącego ze studentami), z powodu sytuacji demograficznej (wyniki rekrutacji, bądź też braku zainteresowania pauzującym przedmiotem fakultatywnym przez co najmniej rok lub dwa) lub w związku ze zdecydowaną polityką władz WNH w zakresie redukcji nadliczbowych obciążeń dydaktycznych pracowników, w odpowiedzi na wyniki anonimowych ankiet studentów i doktorantów, przeprowadzonych co roku po zakończeniu zajęć dydaktycznych ([Raporty Oceny Zajęć Dydaktycznych](#)) oraz w oparciu o głosy interesariuszy zewnętrznych. Procedura wprowadzania zmian w programach studiów jest ściśle określana. Wniosek przygotowany przez grupę inicjatywną jest opiniowany przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia, prezentowany na Radzie Dyscypliny Historia, gdzie musi uzyskać akceptację, opiniowany przez Wydziałową Radę Samorządu Studenckiego oraz Radę Dziekańską. Następnie wniosek jest przekazywany do Rektora za pośrednictwem Działu Dydaktyki UMK i przyjmowany przez Senat Uniwersytetu.

Ad 3. Sposób i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów

Programy i plany studiów są monitorowane na podstawie ankiet ewaluacyjnych pod kątem realizacji efektów uczenia się. Jeśli treści realizowane przez dany przedmiot bądź sposób sprawdzania efektów uczenia się odbiegają od założeń przyjętych w sylabusie przedmiotowym, który powinien odpowiadać programowi studiów, przeprowadzana jest zewnętrzna ewaluacja zakresu realizacji efektów uczenia się dokonywana przez komisję powołaną przez Dziekana WNH. W proces udoskonalania programu studiów zaangażowani są pracownicy wydziału, w tym Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia, która trzyma merytoryczną pieczę nad wprowadzanymi zmianami.

Studenci historii mają bezpośredni kontakt z pracownikami podczas zajęć dydaktycznych oraz dyżurów. Kluczowe znaczenie w ocenie efektów w zakresie formowania warsztatu zawodowego historyka ma seminarium dyplomowe, prowadzone w małych grupach, pozwalające na doskonalenie samodzielnej pracy nad problematyką badawczą pod kierunkiem opiekuna naukowego. Zwieńczeniem tego procesu jest praca dyplomowa, która z założenia ma charakter oryginalnej pracy badawczej. Pracownicy IHiA są dostępni w czasie obowiązkowych dyżurów, ale także poza nimi. Możliwość dodatkowego kontaktu pracowników ze studentami i przybliżenia niektórych zagadnień stwarza działalność następujących kół naukowych. Realizacja kompetencji społecznych, oprócz zajęć dydaktycznych, możliwa dzięki wyjazdom naukowym, wydarzeniom integracyjnym i kulturalnym, w których partycypuje zarówno kadra nauczycielka, jak i brać studencka.

Ad 4. Sposób oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów

Stosowane dotychczas metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczną weryfikację oraz ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów uczenia się, w szczególności w zakresie zaawansowanej i pogłębionej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, w przyszłej aktywności zawodowej oraz praktyce społecznej na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych. Podstawą ewaluacji jest ocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia. Sposób formułowania tej oceny został poddany standaryzacji zależnie od typu kursów z uwagi na ich specyfikę i sposób pracy na zajęciach. Wyniki postępów publikowane są na indywidualnych kontaktach studentów w systemie USOS.

W UMK istnieje możliwość potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza uczelnią, a procedurę tę reguluje Uchwała Nr 128 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 września 2019 roku w sprawie sposobu potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 10.12.).

Praktyki studenckie na WNH szczegółowo reguluje [Zarządzenie nr 9-2019/202 Dziekana Wydziału Nauk Historycznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 13 stycznia 2020 r. w sprawie zasad](#)

[odbywania obowiązkowych praktyk studenckich przez studentów kierunków prowadzonych na Wydziale Nauk Historycznych UMK w Toruniu.](#)

Wychodząc naprzeciw wymogom Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, władze UMK podjęły decyzję o objęciu od 1 I 2019 r. obowiązkiem sprawdzenia antyplagiatowego każdej powstającej na uczelni pracy dyplomowej przed dopuszczeniem autora do egzaminu dyplomowego. Najnowsze regulacje UMK w tym zakresie zawierają Zarządzenie nr 175 Rektora UMK z 23 września 2023 r. w sprawie procedury nadawania tytułu zawodowego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu i jego § 12–14 (załącznik 10.14). Obowiązek poddania prac dyplomowych takiej kontroli zostaje nałożony na opiekuna naukowego. Kontrola antyplagiatowa prac dyplomowych odbywa się z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego za pośrednictwem Archiwum Prac Dyplomowych, znajdującego się w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów. Interpretacja wyniku raportu z badania antyplagiatowego należy do promotora pracy.

Ad 5. Wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

W procesie zapewniania wysokiej jakości kształcenia na WNH, w tym doskonalenia i realizacji programu studiów, oprócz wskazanych organów uczelni, jednostek oraz osób funkcyjnych, istotny, i wciąż rosnący wpływ, mają interesariusze wewnętrzni (zwłaszcza studenci i doktoranci) oraz interesariusze zewnętrzni. Część interesariuszy, szczególnie wewnętrznych, bezpośrednio uczestniczy w procesie kształcenia (jego standaryzacji, ewaluacji, rozwijania, weryfikacji oraz doskonalenia). Inni, zwłaszcza interesariusze zewnętrzni, mogą mieć wpływ na określanie celów systemu kształcenia oraz ich realizację. W celu dostosowywania efektów uczenia się do potrzeb rynku pracy IHiA podejmuje starania ciągłego włączania w funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia interesariuszy zewnętrznych (por. Kryterium 6), wśród których znalazły się osoby reprezentujące placówki oświatowe (szkoły), urzędy państwowe, archiwa, biblioteki i muzea. Ich doświadczenie i wiedza wykorzystywane są również do konstruowania programu studiów, dostosowywanego do wymagań współczesnego rynku pracy. Rada Interesariuszy Zewnętrznych ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia w IHiA jest ciałem społecznym, powołanym w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Pełni ona funkcje doradcze w sprawach dotyczących strategii rozwoju Instytutu, jego współpracy z instytucjami zewnętrznymi.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wysokie kwalifikacje kadry naukowo-dydaktycznej, prowadzącej badania obejmujące pełne spektrum dyscypliny historia i znajdujące bezpośrednie odzwierciedlenie w treściach kształcenia. - Silne osadzenie programu studiów w aktualnych trendach badawczych (humanistyka cyfrowa, geopolityka w historii, historia regionalna), zwiększające atrakcyjność oferty dydaktycznej. - Bogate zaplecze naukowo-dydaktyczne – archiwa, muzea, biblioteki specjalistyczne oraz dostęp do zasobów cyfrowych, umożliwiające rozwój kompetencji badawczych studentów. - Szeroka oferta zajęć fakultatywnych i specjalizacyjnych pozwalająca studentom na indywidualizację ścieżek kształcenia (bloki kompetencyjne, zajęcia ogólnouniwersyteckie, MISH-S, IOS, IPS). Przygotowanie do zawodu nauczyciela historii oraz wiedzy o społeczeństwie. - Dobrze działająca Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego, aktywne koła naukowe oraz udział studentów w projektach badawczych kadry, konferencjach i inicjatywach popularyzujących historię. - Efektywny system monitorujący jakość kształcenia, uwzględniający 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ograniczenia kadrowe utrudniające pełną realizację szerokiej oferty specjalizacyjnej oraz rozwój zajęć o nowym profilu. - Wysokie obciążenie dydaktyczne i organizacyjne kadry, które mogą wpływać negatywnie na możliwość prowadzenia badań, udziału w procesie dokształcania oraz wdrażania innowacji dydaktycznych. - Niska świadomość studentów w zakresie kompetencji miękkich i praktycznych oraz ograniczona aktywność części grup studenckich w inicjatywach wydziałowych i w programach wymiany międzynarodowej (np. Erasmus+). - Ograniczone środki finansowe na modernizację infrastruktury dydaktycznej oraz zakup specjalistycznego oprogramowania do badań historycznych. - Zjawisko dropoutu, które dotyka wszystkie kierunki prowadzone na WNH, a które negatywnie oddziałuje zarówno na organizację dydaktyki jak i relacje rówieśnicze. - Relatywnie małe zaangażowanie studentów i absolwentów w badania jakości kształcenia na WNH, co utrudnia wnioskowanie i wprowadzanie planów naprawczych.

	uwagi studentów, pracowników i interesariuszy zewnętrznych.	
Czynniki zewnętrzne	<p style="text-align: center;">Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wzrost znaczenia kompetencji analitycznych i humanistycznych na rynku pracy (instytucje kultury, sektor NGO, media, przemysł kreatywny). - Możliwości współpracy w zakresie dydaktyki i badań z archiwami, muzeami, bibliotekami, instytucjami samorządowymi oraz ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą. - Rosnąca popularność historii w kulturze masowej (podcasty, programy popularnonaukowe, rekonstrukcje historyczne), sprzyjająca popularyzacji kierunku. - Rozwój humanistyki cyfrowej i digitalizacji zbiorów otwierający przestrzeń dla nowych specjalizacji oraz projektów badawczych. - Umiejdzynarodowienie Uczelni oraz uczestnictwo w konsorcjach i programach grantowych (np. Erasmus+, YUFE, IDUB), zwiększające możliwości wyjazdów i staży. - Wspieranie współpracy uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym przez władze lokalne oraz rosnące zapotrzebowanie instytucji publicznych na specjalistów w zakresie zarządzania dziedzictwem kulturowym. 	<p style="text-align: center;">Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niepokojące perspektywy demograficzne prowadzące do mniejszej liczby kandydatów oraz obniżenia poziomu przygotowania do studiów. - Malejące zainteresowanie młodzieży kierunkami humanistycznymi oraz stereotypowe postrzeganie studiów historycznych jako mało praktycznych. - Wewnętrzna konkurencja kierunków w obrębie Uczelni oraz konkurencja zewnętrzna dużych ośrodków akademickich. - Możliwe ograniczenia finansowania nauki i dydaktyki, co może negatywnie wpływać na prace związane z modernizacją infrastruktury i rozwój oferty dydaktycznej. - Ograniczenia rynku pracy w sektorze instytucji kultury oraz zmiany budżetowe w jednostkach publicznych. - Społeczny trend braku wśród młodzieży chęci i potrzeby studiowania i kontynuowania nauki, szczególnie widoczny jest on na studiach drugiego stopnia.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

Toruń, dnia 22.01.2026.

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	60	68		
	II	31	41		
	III	36	34		
II stopnia	I	49	37		
	II	44	37		
Razem:		220	217		

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w w danym roku
I stopnia	2022/23	55	29		
	2023/24	58	23		
	2024/25	52	20		
II stopnia	2022/23	50	43		
	2023/24	44	26		
	2024/25	49	36		
Razem:		308	178		

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787)⁴

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Studia I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6/180
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	1835 (specjalność nauczycielska: 1820)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90,3-96 ECTS 96 ECTS spec. nauczycielska
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	180 ECTS 175 ECTS spec. nauczycielska
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	4 ECTS (kanon) + ECTS ze specjalności (nauki społeczne)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	75 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	6 ECTS spec. nauczycielska 2 ECTS moduł: WOS (nie wlicza się do ogólnej liczby punktów ECTS) 4 ECTS spec. ukraińska
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁶	90 spec. nauczycielska 45 moduł: WOS 160 spec. ukraińska
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ Nie dotyczy
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ Nie dotyczy

⁵ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁶ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Studia II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4/120
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁷	840 z wyjątkiem: 870 – spec. nauczycielska 888 – (spec. Historyczna komparatystyka i tranzytologia (studia polsko-rosyjskie))
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60-67,5 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	110-116 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	4 ECTS (kanon) + ECTS ze specjalności (nauki społeczne)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	69 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	4 ECTS spec. nauczycielska 2 ECTS moduł: WOS (nie wlicza się do ogólnej liczby punktów ECTS) 12 ECTS spec. Historyczna komparatystyka i tranzytologia (studia polsko-rosyjskie)
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁸	60 spec. nauczycielska 45 moduł: WOS 300 spec. Historyczna komparatystyka i tranzytologia (studia polsko-rosyjskie)
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy

⁷ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁸ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:

1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ Nie dotyczy
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ Nie dotyczy

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁹

Studia I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Wstęp do cywilizacji antycznej	wykład	30	4
Geografia historyczna	ćwiczenia	30	2
Imperium Cezarów	ćwiczenia	30	4
Konstantynopol – miasto i ludzie	ćwiczenia	30	4
Świat historyków greckich	ćwiczenia	30	4
Vademecum badań historycznych	ćwiczenia	30	3
Wprowadzenie do historii	ćwiczenia	30	3
Technologia informacyjna	laboratorium	30	1
Język łaciński	lektorat	90	6
Dziedzictwo kulturowe	wykład	30	3
Historia geopolityki	ćwiczenia	15	2
Geografia polityczna	ćwiczenia	15	1
Geografia historyczna i krajoznawstwo ziem ukraińskich	ćwiczenia	30	3
Warsztat badawczy historyka-regionalisty	ćwiczenia	30	3
Historia i pamięć	ćwiczenia	30	3

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Zrównoważony rozwój i cyfryzacja	ćwiczenia	15	2
Ochrona własności intelektualnej	ćwiczenia	15	1
Wprowadzenie do badań nad Skandynawią	ćwiczenia	30	3
Nauki pomocnicze historii	wykład	30	4
Podstawy historii średniowiecznej	wykład	30	4
Historia średniowiecza Polski	ćwiczenia	30	4
Historia średniowiecza powszechna	ćwiczenia	30	3
Vademecum badań historycznych	ćwiczenia	30	3
Źródła do dziejów Europy w średniowieczu	laboratorium	30	2
Wykład z oferty Instytutu Filozofii UMK	wykład	30	2
Dziedzictwo antyku	ćwiczenia	30	3
Dziedzictwo kulturowe średniowiecznej Europy	ćwiczenia	30	3
Podstawy cywilizacyjne świata pozaeuropejskiego	ćwiczenia	30	3
Ideologie polityczne	ćwiczenia	30	3
Historia ziem ukraińskich w starożytności i średniowieczu	ćwiczenia	30	3
Translatorium z języka ukraińskiego	laboratorium	30	3
Geografia historyczna regionu kujawsko-pomorskiego	ćwiczenia	30	3
Historia regionu – historia stosowana	ćwiczenia	30	3
Administracja publiczna	ćwiczenia	30	3
Miejsca pamięci	ćwiczenia	30	3
Zarządzanie projektami	ćwiczenia	30	3
Historia w kulturze cyfrowej	ćwiczenia	30	3
Sztuka i wzornictwo skandynawskie	ćwiczenia	30	3
Literatura staroskandynawska	ćwiczenia	30	3

Wprowadzenie do historii nowożytnej	wykład	30	4
Historia nowożytna Polski	ćwiczenia	30	4
Historia nowożytna powszechna	ćwiczenia	30	3
Nauki pomocnicze historii	ćwiczenia	30	2
Proseminarium	proseminarium	60	6
Źródła do historii nowożytnej	laboratorium	30	2
Język obcy	lektorat	120	7
Wychowanie fizyczne	ćwiczenia	60	brak
Wykład ogólnouniwersytecki	wykład	30	2
Dziedzictwo kulturowe krajów basenu Morza Bałtyckiego	ćwiczenia	30	3
Dziedzictwo kulturowe krajów Europy Wschodniej	ćwiczenia	30	3
Geopolityka Europy Zachodniej	ćwiczenia	30	3
Geopolityka krytyczna	Ćwiczenia	15	2
Rola technologii i techniki w historii	ćwiczenia	15	1
Dzieje ziem ukraińskich w XVI-XVIII w.	ćwiczenia	30	3
Źródła do dziejów ziem ukraińskich	laboratorium	30	3
Pomorze Gdańskie i ziemia chełmińska w średniowieczu	ćwiczenia	30	3
Prusy Królewskie w czasach nowożytnych	ćwiczenia	30	3
Historyk w instytucjach pamięci	ćwiczenia	30	3
Historyk w regionie	ćwiczenia	30	3
Biblioteki i archiwa cyfrowe	ćwiczenia	15	2
Archiwizacja zasobów cyfrowych	laboratorium	15	2
Sztuczna inteligencja	ćwiczenia	30	2
Źródła do dziejów regionu bałtyckiego	ćwiczenia	30	3
Reformacja w basenie Morza Bałtyckiego	ćwiczenia	30	3
Historia XIX wieku	wykład	30	4

Historia Polski XIX wieku	ćwiczenia	30	4
Historia powszechna XIX wieku	ćwiczenia	30	4
Źródła do historii XIX wieku	laboratorium	30	2
Język łaciński (do wyboru łacina klasyczna lub łacina średniowieczna)	lektorat	30	2
Dziedzictwo kulturowe krajów niemieckojęzycznych	ćwiczenia	30	3
Dziedzictwo kulturowe krajów romańskich	ćwiczenia	30	3
Geopolityka Bliskiego Wschodu	ćwiczenia	30	3
Propaganda i jej wpływ na dzieje Europy	ćwiczenia	15	2
Warsztaty historyczno-medialne	laboratorium	15	1
Przemiany i procesy narodowościowe na ziemiach ukraińskich w XIX i XX wieku	ćwiczenia	30	2
Praktyki studenckie (160 h) dla specjalności Historia i kultura Ukrainy (<i>Nie wlicza się do ogólnej liczby godzin</i>)	praktyki	160	4
Krajna, Kujawy i ziemia dobrzyńska w czasach nowożytnych	ćwiczenia	30	3
Krajna, Kujawy i ziemia dobrzyńska w średniowieczu	laboratorium	30	3
Klucz do historii – obrazy, znaki, symbole, heraldyka	ćwiczenia	30	3
Redagowanie tekstów prasowych o tematyce historycznej	laboratorium	30	3
Digitalizacja zbiorów bibliotecznych, archiwaliów i muzealiów	laboratorium	30	3
System informacji geograficznej (GIS) w pracy historyka	ćwiczenia	15	1
Działalność edukacyjna	ćwiczenia	15	2
Historia kobiet w Skandynawii	ćwiczenia	30	3
Wielokulturowość w Skandynawii i regionie bałtyckim	ćwiczenia	30	3

Seminarium licencjackie	seminarium	60	16
Historia XX wieku	wykład	30	4
Historia Polski XX wieku	ćwiczenia	30	4
Historia powszechna XX wieku	ćwiczenia	30	4
Paleografia / neografia	laboratorium	30	2
Źródła do historii XX wieku	laboratorium	30	2
Zajęcia terenowe	Zajęcia terenowe	30	2
Wykład ogólnowydziałowy	wykład	60	4
Tradycje polityczne Europy	ćwiczenia	30	3
Tradycje religijne Europy	ćwiczenia	30	3
Terroryzm i fundamentalizm oraz ich geopolityczne konsekwencje	ćwiczenia	30	3
Rosja od Imperium Romanowów po czasy Putina	ćwiczenia	30	3
Ukraińcy podzieleni – okres międzywojenny i II wojna światowa	ćwiczenia	30	2
Historia kultury ukraińskiej	ćwiczenia	30	2
Zbiory archiwalne i biblioteczne na Ukrainie	ćwiczenia	30	2
Pogranicze prusko-rosyjskie w okresie zaborów 1772-1920	ćwiczenia	30	3
Region kujawsko-pomorski w latach 1920- 1945	ćwiczenia	30	3
Historia w literaturze i sztukach pięknych	ćwiczenia	30	3
Wstęp do komunikacji społecznej	ćwiczenia	30	3
Analiza danych	ćwiczenia	30	3
Wizualizacja danych	ćwiczenia	30	3
Wprowadzenie do literatury skandynawskiej	ćwiczenia	30	3
Współczesne problemy społeczno- gospodarcze Skandynawii	wykład	30	3
Historia historiografii	ćwiczenia	30	3
Obrazy, symbole, znaki w systemie komunikacji	ćwiczenia	30	3
Etyka badań historycznych	ćwiczenia	5	1

Europejskie kultury żywnościowe (od starożytności do współczesności)	ćwiczenia	30	3
Kultura i tradycje I Rzeczypospolitej	ćwiczenia	30	3
Ochrona i waloryzacja dziedzictwa żywnościowego w Europie	ćwiczenia	30	3
Kolonializm i jego geopolityczne konsekwencje	ćwiczenia	30	3
Historia i geopolityka cywilizacji Euroatlantyckiej	ćwiczenia	30	3
Globalizm i antyglobalizm oraz ich geopolityczne konsekwencje	ćwiczenia	15	2
Historia organizacji międzynarodowych po 1945 r.	ćwiczenia	15	1
Historia Ukrainy po 1945 r.	ćwiczenia	30	3
Ukraina w stosunkach międzynarodowych w XX-XXI	ćwiczenia	30	3
Historia wojskowa Ukrainy w XX-XXI w.	ćwiczenia	30	3
Dziedzictwo kulturowe Kujaw, Krajny i ziemi dobrzyńskiej	ćwiczenia	30	3
Dziedzictwo kulturowe Pomorza Gdańskiego i ziemi chełmińskiej	ćwiczenia	30	3
Region kujawsko-pomorski po roku 1945	ćwiczenia	30	3
Historia w popkulturze	ćwiczenia	30	3
Historia w telewizji i filmie	ćwiczenia	30	3
Warsztaty historyczno-medialne	laboratorium	30	3
Cyfrowa rejestracja dziedzictwa kulturowego	laboratorium	30	3
Promocja i autoprezentacja	ćwiczenia	30	3
e-Popularyzacja historii	ćwiczenia	30	3
Skandynawia w grach komputerowych i kulturze popularnej	ćwiczenia	30	3
Historia Skandynawii w tekstach kultury	ćwiczenia	30	3

Pamięć historyczna krajów skandynawskich	ćwiczenia	30	3
Razem:		3995	396

Studia II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Seminarium magisterskie	seminarium	120	28
Metodologia historii	wykład, ćwiczenia	60	10
Dzieje cywilizacji	ćwiczenia	90	12
Statystyka i demografia historyczna	ćwiczenia	60	7
Translatorium z języka łacińskiego lub nowożytnego	laboratorium	60	6
Edytorstwo źródeł historycznych	laboratorium	30	3
Źródłoznawstwo z elementami tekstologii	ćwiczenia	15	3
Historia książki i podstawy współczesnego edytorstwa	ćwiczenia	30	3
Dzieje Krajny, Kujaw i ziemi dobrzyńskiej w X-XVIII wieku	ćwiczenia	30	4
Zabytki kultury materialnej – atrakcje turystyczne regionu	ćwiczenia	30	3
Historia stosunków polsko-niemieckich w średniowieczu i czasach wczesnonowożytnych	wykład, ćwiczenia	60	7
Vademecum historyka wojskowego	laboratorium	30	3
Wielcy teoretycy wojskowi (cz. 1)	ćwiczenia	15	2
Przełomowe momenty w historii wojskowej Polski (cz. 1)	ćwiczenia	15	2
Przełomowe momenty powszechnej historii wojskowej (cz. 1)	ćwiczenia	15	2
Wierzenia i religie ludów oraz społeczeństw krajów nadbałtyckich	ćwiczenia	30	3

Struktury społeczne w strefie bałtyckiej w epokach przednowoczesnych	ćwiczenia	30	4
Historiozofia	ćwiczenia	30	4
Warsztat naukowy historyka	ćwiczenia	60	8
Język obcy	lektorat	30	3
Historia kartografii i edycja źródeł kartograficznych	laboratorium	15	3
Paleografia łacińska	ćwiczenia	30	2
Miejsca pamięci historycznej w regionie kujawsko-pomorskim	ćwiczenia	30	3
Ziemia chełmińska i Pomorze Gdańskie w X-XVIII wieku	ćwiczenia	30	4
Historia Prus od XVI do połowy XX wieku	ćwiczenia	30	4
Teksty źródłowe do historii krajów niemieckojęzycznych	ćwiczenia	30	3
Wielcy teoretycy wojskowi (cz. 2)	ćwiczenia	15	2
Przełomowe momenty w historii wojskowej Polski (cz. 2)	ćwiczenia	15	2
Przełomowe momenty powszechnej historii wojskowej (cz. 2)	ćwiczenia	15	2
Średniowieczna piśmiennosc w regionie Morza Bałtyckiego	ćwiczenia	30	3
„Wikingowie” w historii i kulturze	ćwiczenia	30	4
Antropologia kulturowa	ćwiczenia	30	6
Informatyka historyczna	laboratorium	30	4
Wykład ogólnowydziałowy	wykład	30	2
Fotografia w edytorstwie	ćwiczenia	30	3
Komputerowe opracowanie tekstu	laboratorium	15	3
Neografia niemiecka	ćwiczenia	30	2

Dzieje regionu kujawsko-pomorskiego w XIX-XX wieku	ćwiczenia	30	4
Etnografia regionu kujawsko-pomorskiego	ćwiczenia	15	2
Przyroda i geografia regionu kujawsko-pomorskiego	ćwiczenia	15	2
Historia stosunków polsko-niemieckich w XIX i XX wieku	Wykład, ćwiczenia	60	8
Siłły zbrojne wielkich mocarstw. Rozkwit i upadek na wybranych przykładach (cz. 1)	ćwiczenia	15	2
Konflikty polityczne i militarne w przestrzeni postsowieckiej	ćwiczenia	15	2
Wojsko i wojna a społeczeństwo i kultu	ćwiczenia	15	2
Przełomowe pakt i układy w dziejach świata w XX wieku	ćwiczenia	30	3
Wojskowość krajów strefy bałtyckiej od wczesnego średniowiecza po czasy nowoczesne	ćwiczenia	30	4
Powstawanie nowoczesnych społeczeństw i przemiany kulturowe w państwach nadbałtyckich (XIX–XX w.)	ćwiczenia	30	4
Prawo autorskie w Polsce	wykład	15	2
Automatyczne systemy składu (DTP)	laboratorium	15	3
Publikacja źródeł historycznych w Internecie	laboratorium	15	3
Metodyka i etyka przewodnictwa	laboratorium	30	4
Organizacja, promocja i obsługa turystyki historycznej	laboratorium	30	4
Historia podzielonych Niemiec	ćwiczenia	30	4
Polska w polityce Niemiec w XX wieku	laboratorium	30	4

Narzędzia do promocji historii wojskowej	laboratorium	30	4
Siły zbrojne wielkich mocarstw. Rozkwit i upadek na wybranych przykładach (cz. 2)	ćwiczenia	15	2
Handel w regionie Bałtyku od średniowiecza do początków XIX wieku	ćwiczenia	30	4
Gospodarka krajów rejonu Morza Bałtyckiego w czasach nowoczesnych (XIX w. – współczesność)	ćwiczenia	30	4
Razem:		1800	240

Zajęcia specjalności Historyczna komparatystyka i tranzytologia (studia polsko-rosyjskie):

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łącna liczna godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Seminarium magisterskie	seminarium	90	26
Historia historiografii	wykład	30	6
Historia stosunków polsko-rosyjskich	wykład	30	4
Warsztat naukowy historyka Europy Wschodniej	ćwiczenia	30	4
Z dziejów narodów ukraińskiego, białoruskiego i litewskiego w XIX i XX wieku	ćwiczenia	30	4
Język rosyjski	lektorat	120	6
Zajęcia ogólnouniwersyteckie	wykład	30	4
Przedmioty realizowane w II semestrze odbywają się w RGGU (Rosja)			
Русский язык Język rosyjski	lektorat	76	4
Историческое исследование: проектирование, рецензирование, перевод Badania historyczne: projektowanie, recenzowanie, tłumaczenia	seminarium	30	2
Межкультурное взаимодействие Interakcja międzykulturowa	wykład ćwiczenia	18 20	3

Компаративистика и транзитология в изучении социальных явлений Komparatystyka i tranzytologia w badaniach nad zjawiskami społecznymi	wykład ćwiczenia	18 20	3
Диссидентское движение в СССР и ПНР Ruch dysydencki w ZSRR i PRL	wykład ćwiczenia	18 20	3
Сложные вопросы советско-польских отношений 1920-1940-х годов Skomplikowane problemy polsko-radzieckich stosunków lat 20. do 40. XX wieku	wykład ćwiczenia	18 20	3
Архивная практика Praktyka archiwalna	praktyka	150	6
Производственная практика Praktyka zawodowa	praktyka	150	6
Трудные проблемы в отношениях польско – радzieckich w latach 20. - 40. XX wieku	wykład	30	5
Дzieje państw i narodów Kaukazu	ćwiczenia	30	5
Статистика i демография historyczna	ćwiczenia	60	7
Тексты źródłowe do historii krajów Europy Wschodniej	ćwiczenia	60	6
Współczesna Rosja	ćwiczenia	30	5
Współczesne problemy polityczne i gospodarcze krajów Europy Wschodniej	ćwiczenia	30	5
География современной Rosji, Ukrainy, Białorusi i krajów bałtyckich	ćwiczenia	30	3
Razem:		888	120

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela¹⁰

Studia I stopnia

¹⁰

Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Specjalność nauczycielska w zakresie nauczania historii

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ¹¹
Podstawy pedagogiki	wykład, ćwiczenia	60	4	dr Emilia Aksamit, dr Joanna Cukras-Stelągowska dr Izabela Symonowicz-Jabłońska
Podstawy psychologii	wykład, ćwiczenia	60	4	dr Małgorzata Banasiak, dr Małgorzata Fopka-Kowalczyk, dr Lidia Wiśniewska-Nogaj dr Artur Mikiewicz
Podstawy dydaktyki	wykład	30	2	dr hab. Dorota Siemieniecka, prof. UMK
Praktyka pedagogiczna (Nie wlicza się do ogólnej liczby godzin)	praktyka	30	2	dr Kamila Majewska
Dydaktyka historii	laboratorium	90	10	dr hab. Agnieszka Wieczorek, prof. UMK
Teksty kultury w nauczaniu historii	ćwiczenia	30	3	dr hab. Małgorzata Strzelecka, prof. UMK
Emisja głosu	ćwiczenia	30	1	dr hab. Iwona Kaproń-Charzyńska, prof.UMK mgr Lucyna Śmieszek-Formela
Praktyka przedmiotowa z historii w szkole podstawowej (Nie wlicza się do ogólnej liczby godzin)	praktyka	60	4	dr hab. Agnieszka Wieczorek, prof. UMK
Projekt edukacyjny z zakresu historii	ćwiczenia	30	4	dr hab. Agnieszka Wieczorek, prof. UMK
Symbole i miejsca pamięci w teorii i praktyce szkolnej	laboratorium	15	2	dr hab. Agnieszka Wieczorek, prof. UMK

¹¹ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Razem:	345	36	
--------	-----	----	--

Moduł nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ¹²
Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie	laboratorium	30	3	dr hab. Małgorzata Strzelecka, prof. UMK dr hab. Agnieszka Wieczorek, prof. UMK
Praktyka przedmiotowa z wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej <i>(Nie wlicza się do ogólnej liczby godzin)</i>	praktyka	45	2	dr hab. Agnieszka Wieczorek, prof. UMK
Razem:		30	5	

Studia II stopnia

Specjalność nauczycielska w zakresie nauczania historii

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ¹³
Dydaktyka historii	laboratorium	120	11	prof. dr hab. Stanisław Roszak dr hab. Małgorzata Strzelecka, prof. UMK dr hab. Agnieszka Wieczorek, prof. UMK
Metoda problemowa w szkole ponadpodstawowej	ćwiczenia	30	3	dr hab. Małgorzata Strzelecka, prof. UMK
Historia w przestrzeni publicznej	ćwiczenia	30	3	dr Anna Krygier

¹² Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

¹³ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Pedagogika	wykład, ćwiczenia	30	2	dr Emilia Aksamit, dr Joanna Cukras-Stelągowska dr Izabela Symonowicz-Jabłońska
Psychologia	wykład, ćwiczenia	30	2	dr Agata Wołowska
Praktyka przedmiotowa z historii w szkole ponadpodstawowej <i>(Nie wlicza się do ogólnej liczby godzin)</i>	praktyka	60	4	dr hab. Małgorzata Strzelecka, prof. UMK
Projekt edukacyjny w szkole ponadpodstawowej	ćwiczenia	30	5	dr hab. Agnieszka Wieczorek, prof. UMK
Razem:		270	30	

Moduł nauczania w zakresie wiedzy o społeczeństwie

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ¹⁴
Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie	laboratorium	60	8	dr hab. Małgorzata Strzelecka, prof. UMK dr hab. Agnieszka Wieczorek, prof. UMK
Myśl ekonomiczno-społeczna we współczesnym świecie	wykład	30	2	dr hab. Agnieszka Zielińska, prof. UMK
Problemy współczesnego świata	wykład	30	2	dr Ilona Zaleska
Historia społeczna Polski w XX wieku na tle powszechnym	ćwiczenia	30	2	prof. dr hab. Jarosław Kłaczek
Globalizacja i nowy nieporządek świata	ćwiczenia	30	2	dr hab. Krzysztof Kania, prof. UMK
Historia i współczesność komunikacji społecznej w Polsce	ćwiczenia	30	2	dr hab. Adam Kucharski, prof. UMK

¹⁴ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Praktyka przedmiotowa z wiedzy o społeczeństwie w szkole ponadpodstawowej <i>(Nie wlicza się do ogólnej liczby godzin)</i>	praktyka	45	2	dr hab. Małgorzata Strzelecka, prof. UMK
Razem:		210	20	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹⁵

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Byzantium in Middle Ages (641-1453 a.d.)	wykład	letni	stacjonarne	angielski	2025/26: 0
Climate, Environment and History (10th-18th centuries)	wykład	letni	stacjonarne	angielski	2025/26: 0
Death in Rome: tombs, cemeteries and memory in ancient Rome	wykład	letni	stacjonarne	angielski	2025/26: 0
Excerpta ex Historia Hiberniae – problems of medieval and modern Irish history and culture against the comparative background of Europe	wykład	letni	stacjonarne	angielski	2025/26: 0 2024/25: 26 (4)
Toruń - History and Cultural Heritage	wykład	letni	stacjonarne	angielski	2025/26: 0 2024/25: 27 (23)
Archives, heritage, culture: an introduction	wykład	zimowy	stacjonarne	angielski	2025/26: 9 (8) 2024/25: 4 (4)
The History of the Later Roman Empire 284-641 a.d.	wykład	zimowy	stacjonarne	angielski	2025/26: 26 (17)
Latin Epigraphy and History of the Roman Empire	wykład	zimowy, letni	stacjonarne	angielski	2025/26Z: 24(23) 2024/25L:4(4) 2024/25Z:24(22)
Polish culture and history from 10th to 16th century in European context	wykład	zimowy	stacjonarne	angielski	2025/26:27(26)

¹⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

The Romans and their World	wykład	zimowy	stacjonarne	angielski	2025/26: 21 (17) 2024/25: 24(23)
The History of the Byzantine Empire	wykład	zimowy letni	stacjonarne	angielski	2024/25Z: 25(23) 2024/25L:23(2)
Polish Culture and History from 10th to 16th century	wykład	zimowy	stacjonarne	angielski	2024/25:22 (22)